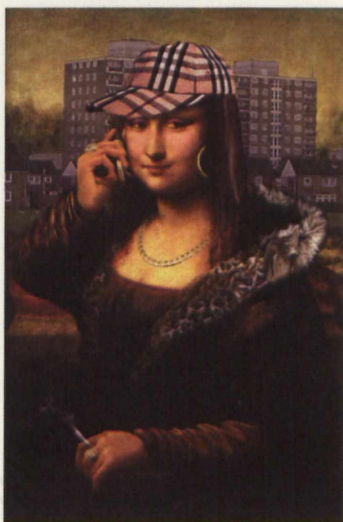

Παρωδίες στη νεοελληνική ποίηση
(Από τον Μεσοπόλεμο ως σήμερα)

Ανθολόγηση

Λευτέρης Παπαλεοντίου
Τραϊανός Μάνος
Γιώργος Κεχαγιόγλου

Λευκωσία 2022

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Γλαύκος Αλιθέρης (3)
 Τίμος Μαλάνος (3)
 Ταυρία Σοφένκου [= Σοφία Κενταύρου-Οικονομίδου] (4)
 Τίτος Άττις [= ;] (5)
 Πωλ Νορ [= Νίκος Νικολαΐδης] (5)
 Γεώργιος Ιωάννη Μηνά (9)
 Γιώργος Σεφέρης (9)
 Ο Πεννοφόρος [= Τεύκρος Ανθίας] (15)
 Σταύρος Καρακάσης (17)
 Άχθος Αρούρης [= Νίκος Σαραντάκος] (17)
 Ασημάκης Πανσέληνος (20)
 Πωλ Μενεστρέλ [= Γιάννης Χιδίρογλου] (20)
 Γιώργος Θ. Βαφόπουλος (21)
 Αιγιώτης [= ;] (23)
 Ο Πτωχοπρόδρομος [= ;] (24)
 Ανθούλα Σταθοπούλου (25)
 Στρατής Αναστασέλλης (27)
 Μποστ [= Μέντης Μποσταντζόγλου] (27)
 Αλέξανδρος Σχινάς (31)
 Μανόλης Αναγνωστάκης (34)
 Άνθος Ροδίνης (35)
 Αντώνης Κ. Ηλιάκης (36)
 Τζίνα Πολίτη (36)
 Φρέντυ Γερμανός (37)
 Άγγελος Παρθένης [= Πέτρος Φλαμπούρης] (38)
 Άντης Χατζηαδάμος (39)
 Θανάσης Παπαθανασόπουλος (40)
 Ξ. Α. Κοκόλης (41)
 Κώστας Βασιλείου (43)
 Μέλης Βουδούρης (44)
 Alter Ego [= Αλεξάνδρα Στεφανοπούλου] (46)
 Μάριος Μαρκίδης (46)
 Νάσος Θεοφίλου (47)
 Θέμης Λιβεριάδης (48)
 Ζείρων [= Βασίλειος Κούβαρος] (49)
 Γιώργος Βέλτσος (50)
 Νάσος Βαγενάς (51)
 Μειλίχιος Παλαιόφρων [= Μ. Ζ. Κοτιδάκης] (52)
 Κώστας Σοφιανός (53)
 Κριστο-Ισούφης Δημητάρωφ-Καχγιαολου-βίκης [= Γιώργος Κεχαγιόγλου] (54)
 Κ. Φ. Φαβάκης [= Μίμης Σουλιώτης] (56)
 Γιάννης Υφαντής (57)
 Νίκος Καββαθίας [= Γιώργος Σκαμπαρδώνης] (59)
 Αστέριος Μαυρουδής (61)
 Κώστας Βούλγαρης (61)
 Ηλίας Λάγιος (62)
 Γιώργος Κοροπούλης (65)
 Λεωνίδα Γαλάζης (67)
 Ευριπίδης Γαραντούδης (68)
 Γιώργος Παναγιωτίδης (69)
 Λάμπρος Λαρέλης [= Κώστας Κουτσοурέλης] (69)
 Δημήτρης Σολδάτος (71)
 Σοφία Κολοτούρου (75)
 Βασίλης Νούλας (77)
 Χάρης Ψαρράς (78)
 Γλωσσάρι (81)
 Πίνακας ονομάτων προσώπων (88)
 Έλση Σαράτση, Η παρωδία το στρώνει (91)

Στο εξώφυλλο: Μία από τις πάμπολλες σύγχρονες παρωδίες της διάσημης Mona Lisa του Leonardo da Vinci.

μικροφιλολογικά τετράδια 34

Παράρτημα περιοδικού μικροφιλολογικά (αρ. 52)

Διεθνής Βιβλιογραφικός Αριθμός Σειράς: ISSN 1986-2059

Γλαύκος Αλιθέρης (1897-1965)

Αρχιλόγειον...

Τον εξ Αλεξανδρείας Πήλιον Ζάγραν
 παρουσιάζομεν! (Εξήλθεν προς άγραν
 δόξης συγγραφικής και κλέους·
 και εις την πόλιν έφθασεν του Περικλέους,
 τα ερατεινά του απονέμων μειδιάματα
 και εις όλους καίων, ευσεβάστως, θυμιάματα...)
 Πλην, ίσως, κομπορρήμων, για άλλα πράττει
 (καθώς ο νέος δικτάτωρ διατάττει).
 Αφού η πατρίς στερείται νέους άνδρας
 (σα να 'λειπαν οι χοίροι από τας μάνδρας!)
 τίποτε βουλευτής ή πρόξενος ή κάτι...
 (και, Καπα Νί, σου φάγαμε το μάτι!).

Με φαίνεται, Βαϊάνε, ομοιάζει τον Μελά
 με την προσθήκη ημίσεος τσιγάρου...
 Πλην εύκολα εικάζεις τα μυαλά
 του πετεινού, την πόζα του γαϊδάρου!

Πηγή: Α. Παστελλάς (επιμ.), Γλαύκος Αλιθέρης, Επιλογή από το ποιητικό του έργο, Κύπρος, Πνευματικός Όμιλος Λεμεσού, 1976, σ. 159.

Παρωδούνται ή γίνονται αντικείμενο μίμησης στοιχεία ποιημάτων του Κ. Π. Καβάφη.

Τίμος Μαλάνος (1897-1984)

Το Μεγ-Αθύρ-ιον

Στην πρώτη σελίδα του τετραδίου μου βλέπω:
 «Έκθεσις ο όνος και η αλώπηξ» παρακάτω
 ένα «τρία» με κόκκινη μελάνη, που δείχνει
 πως η έκθεσίς μου αυτή είχε μεγάλα χάλια.
 Γυρίζοντας τα φύλλα δεν βλέπω πια εκθέσεις
 παρά μουντζούρες και ένα «7.3.902»
 και πιο πίσω ένα «3.6.902», που δείχνει
 πως ο δάσκαλός μου τότε για πάντα απεκοιμήθη.
 Κρίμας ο διδάσκαλος που νέος εκοιμήθη
 κι η πλάτη μου λιγότερο εκείνη τη χρονιά ξυλοκοπήθη.

Πηγή: Εβδομάς 65 (25.8.1917) 1-2. Βλ. και Δημήτρης Δασκαλόπουλος, Παρωδίες καβαφικών ποιημάτων. 1917-1997, Αθήνα, Πατάκης, 1998 [στο εξής: Δασκαλόπουλος, Παρωδίες], σ. 29.

Παρωδεύεται το ποίημα «Έν τω μηνί Αθύρ» του Κ. Π. Καβάφη:

Με δυσκολία διαβάζω
 «Κύ[ρι]ε Ιησού Χριστέ».

στην πέτρα την αρχαία.
 Ένα «Ψυ[χ]ήν» διακρίνω.

«Εν τῷ μηνί Αθύρ»
Στη μνεία της ηλικίας
το Κάπα Ζήτα δείχνει
Μες στα φθαρμένα βλέπω
Μετά έχει τρεις γραμμές
μα κάτι λέξεις βγάζω –
κατόπιν πάλι «δάκρυα»,
Με φαίνεται που ο Λεύκιος
Εν τῷ μηνί Αθύρ

«Ο Λεύκιος[ς] ε[ξ]κοιμήθη».
«Εβί[ω]σεν ετών»,
που νέος εκοιμήθη.
«Αυτό[ν]... Αλεξάνδρα».
πολύ ακρωτηριασμένες·
σαν «δ[ί]κρυα ημών», «οδύνη»,
και «[η]μῖν τοῖς [φ]ίλοις πένθος».
μεγάλως θ' αγαπήθη.
ο Λεύκιος εκοιμήθη.

Ταυρία Σοφένκου [= Σοφία Κενταύρου-Οικονομίδου] (; - ;)

Η αποδημία των κονίκλων

Έφυγαν χθες τα σπαράγγια
και η παγίδα των φαλινοθηρών
διαγράφει ήδη
την τελευταίαν τροχίαν
των χρυσών καρφίων τῆς ασφάλτου
εις το στερέωμα των οδυνηρών καρπών.
Η πεμπουσία των λογισμῶν της μεμβράνης
εξήλθεν εις ανίχνευσις
των βομβαρδιστικῶν τῆς μουσικῆς υποκρούσεως,
ενώ ο Ἄτλας έσπευσε εις άγνοιαν του Ισημερινού
και αι προλήψεις ετράφησαν με αυτάς.
Η φαντασμαγορία των ερωτηματικῶν
έσπειρεν τας επάλξεις των σπάρων
τας πρώτας κακουχίας των πλανητῶν
και τα σήμαντρα των γερανῶν
εβλάστησαν τους πρώτους Γαλαξίας –
έληξεν ούτω το δένδρον.

Οι κώδωνες των τελμάτων

Τα ανεπίδοτα τηλεγραφήματα
των παθητικῶν πενταγράμμων
ελείανον την λεμβοδρομίαν
του Υπερπέραν...
Δεν έχομεν πιπέρι,
αλλά προς τί τα θαύματα
των Ονάγων;
Δεν τρέφει ο φάρος
τον κύκλον των ιδεῶν
και τα σπάργανα των βλεμμάτων
διανύουν
την άγονον γραμμῆν των δοκιμασιῶν.

Πλέον εις κάμπους χειροβομβίδων και βελούδου.
Δεν θέλουν άραγε να χορεύσουν;
Δεν επιθυμούν Τιτάνας;

Πηγή: Ταυρία Σοφένκου, Έδρεψε τα όστρακα των διθυράμβων, Αθήνα 1940, σ. 5 κ.ε.

Παρωδούνται ή αποτελούν αντικείμενο μίμησης στοιχεία της συλλογής πεζῶν ποιημάτων του Α. Εμπειρικού Υψικάμινος (1935).

Τίτος Ἄττις [= ;]

Η δόξα των Κακκαλιδῶν

Είμαι ο Κακκαλίδης ο Θωμάς. Ο δυνατός τελείως
(με το ταλέντο και τις γνώσεις μου) στον κλάδον
της ποιήσεως. Τους άλλους τούς βάζω εις τον κάδον
της αχρησίας, τον ακάθαρτον... Είναι για με γελοίος
ο Κώστας, ο Κωνστιπατέν κι ο Καπανής.
Είμαι ο Πρίγκηψ, κι ίσιος μου δεν βρίσκεται κανείς.
Αν όμως σεις δεν με πιστεύετε, ιδού
τα ποιήματά μου, που είν' το τελευταίον μου ατού:
Αυτά μου εξησφάλισαν την Δόξαν τού Εντού.

Πηγή: Παπαγάλος (Αλεξάνδρειας), 9.2.1930. Βλ. και Δασκαλόπουλος, Παρωδίες, σ. 53.

Παρωδείται το ποίημα «Η δόξα των Πτολεμαίων» του Κ. Π. Καβάφη:

Είμ' ο Λαγίδης, βασιλεύς. Ο κάτοχος τελείως
(με την ισχύ μου και τον πλούτο μου) της ηδονής.
Ἡ Μακεδῶν, ή βάρβαρος δεν βρίσκεται κανείς
ίσιος μου, ή να με πλησιάζει καν. Είναι γελοίος
ο Σελευκίδης με την αγοραία του τρυφή.
Αν όμως σεις άλλα ζητείτε, ιδού κι αυτά σαφή.
Η πόλις η διδάσκαλος, η πανελλήνια κορυφή,
εις κάθε λόγο, εις κάθε τέχνη η πιο σοφή.

Πωλ Νορ [= Νίκος Νικολαΐδης] (1900-1981)

Άρχων εκ Κορίνθου

(Απ' της Αθήνας τα ιερά εδάφη
μία γραφή προς τον Καβάφη)

Εις το καπηλείον του «Λαβυρίνθου»,
κέντρον ωραίας και υπόπτου ηδονής,
μας ήλθε νέος άρχων εκ Κορίνθου,
μεγάλου κάλλους και λίαν προσηνής.

Ήτο κάπως μπλαζέ, ήγουν κουρασμένος,
απ' τας Λαΐδας και Γλυκέριον κορεσμένος,
ήλθε νέαν ηδονήν αναζητών
– διέθετεν άλλωστε και μετρητόν –,
την ηδονήν που δεν απαιτεί κόπον
και ρώμη ανδρικήν απ' αμφοτέρους,
συνηθίζεται δε μεταξύ ανθρώπων
ομοϊδεατών, εν ώρα θέρους.

Είχε διατελέσει μαθητής του Αμμωνίου Σακκά,
απ' όλα δε τα φαγητά ελάτρευε τον μουσακά
και είχεν ιδέας περί τέχνης υπερτέρας.

Η Αφροδίτη στα μάτια του ήταν τέρας
και πάντα ένιωθε μια θείαν ορμή
σαν έβλεπε έναν Υάκινθον ή Ερμή,
μέσα σε μουσείο ή σε λάντζα.

Συνανεστρέφετο ασμένως μαστοράντζα
και έσμιγε σε ταβέρνες και σε μάντρες
καυσοξύλων, με καλόπαιδα και μ' άντρες.
Και σε θαμπά βλαμάκια εδινόταν.

Τέλος πάντων έκαμνε ό,τι εδυνόταν,
και ποτέ του δεν έδειξε την πρόθεση
ν' αποκρύψει πως «γουστάριζε υπόθεση».

Επεριφρόνει την τρεχάμενη ηθική.

Στο γήπεδο επήγαινε κάθε Κυριακή
και έγινε του ποδοσφαίρου φανατικός θιασώτης,
αληθινά τον έτερεπε η αθλητική νεότης.

Ω τα εξαισία σώματα που ετάνυζε
η προσπάθεια, με τί παλμούς τα εμπάνιζε!
Τον ενθουσίαζαν τα δύσκολα λακτίσματα.

Και συμμετείχε της πολύστομης ιαχής
που προκαλούσε μια κλοτσιά επιτυχής...
Αυτά είναι τα νέα μας, πλην των «Εκατομβαίων».

Διά να γίνει δε το κομπλιμέντο αμοιβαίον,
γράφετέ μας δια τους αγώνας εις το Κάιρον.

Ταύτα και μένω. Χαιρετισμούς απ' τον Ροτζάιρον.

Πηγή: Τα Νέα, 19.4.1930. Βλ. και Δασκαλόπουλος, Παρωδίες, σσ. 54-55.

Παρωδούνται στοιχεία από την ποίηση του Κ. Π. Καβάφη (λ.χ. από το ποίημα «Από την σχολήν του περιωνίου φιλοσόφου»: «Εμεινε μαθητής του Αμμωνίου Σακκά δυο χρόνια / αλλά βαρέθηκε και την φιλοσοφία και τον Σακκά», «Έγινε ο θαμών / των διεφθαρμένων οίκων της Αλεξανδρείας, / κάθε κρυφού καταγωγίου κραιπάλης» κτλ).

Ο ...Νυμφίος

Αφιερώνεται στην 21η Απριλίου 1967!

«Ίδού ο “Νυμφίος” έρχεται
εν τω μέσω της νυκτός»

και κατά τύχην βρέθηκε
ο δρόμος ανοικτός!
«Και μακάριος ο δούλος»
ο Έλλην, που η Χούντα
λάθρα και υπούλως
δεν τον βρήκε γρηγορούντα,
αλλά ξάπλα, ραθυμούντα!
Βλέπε ουν, ψυχή μου,
ίνα μη τω ύπνω κατενεχθής
και στις Μπουμπουλίνας έσω κλεισθής,
αλλά ανάνηφον κράζουσα
και βαριαναστενάζουσα:
«Άγιος, άγιος, άγιος εί ο Θεός ημών
και άγια η Χούντα και το μπαλόσημον» –
και να δώσει ο Ύψιστος να κάνουμε Πάσχα,
«πρεσβείαις» της Θεοτόκου – κι όχι του ...Τάσκα!

Πηγή: Πολ Νορ, Το λιθαράκι μου, 1967-1974, Αθήνα, «Καστανιώτης», 1978, σ. 17.

Παρωδείται το τροπάριο της Μεγάλης Δευτέρας «Ίδού ό Νυμφίος έρχεται εν τω μέσω της νυκτός / και μακάριος ό δούλος, όν εύρησει γρηγορούντα / ανάξιος δε πάλιν, όν εύρησει ραθυμούντα. / Βλέπε ούν ψυχή μου, μη τω ύπνω κατενεχθής, / και της Βασιλείας έξω κλεισθής / αλλά ανάνηφον κράζουσα / Άγιος, άγιος, άγιος εί ό Θεός ήμών, / προστασίαις τών άσωμάτων, σώσον ήμάς.»

Μη ηπάτας!

Κατά τον Αχ. Παράσχον

(Ομιλεί ο ...Ηπατακός!)

Και όταν ήνοιγες θερμά τα ...εύγλωττά σου χείλη
και εις εκστάσεις μ' έρριπτες αγγέλων υπερτάτας
και όταν η ατιμία σου ολόκληρος ωμίλει
ω, κωλονέλε άπιστε – και τότε με ηπάτας!
Και όταν με ητένιζε το δόλιόν σου βλέμμα
και όταν εβαδίζαμεν ομού εις τας παράτας,
όταν του βασιλέως μας εχάσαμεν το στέμμα,
ω, κωλονέλε άπιστε – και τότε με ηπάτας!
Και όταν με τας μπούρδας σου και τας λογοσαλάτας
και με τας πανουργίας σου, φευ, τας υψηλοτάτας
και τας λογοδιαρροίας σου που δεν τας εσταμάτας
αγάπην μου υπέσχεσο, και τότε με ηπάτας!
Μα τώρα, πλέον, πρόσεξε και συ μην την ...πατήσεις,
τον Οδυσσέα δεν μπορείς ευκόλως ν' απατήσεις!
Κάθε προσπάθειαν γι' αυτό θεώρησέ την άγονον,
γιατι έχει από πίσω του ολόκληρον Πεντάγωνον!»

Πηγή: Πολ Νορ, Το λιθαράκι μου, ό.π., σ. 17.

Παρωδείται, εκτός από τον τίτλο του λαϊκού εντύπου Μπερτόλδος (στον στίχο «[...] τας πανουργίας σου, φευ, τας υψηλοτάτας»), το «Ασμάτιον» (1859) του Α. Παράσχου (Ποιήματα, Αθήνα 1881, τ. 3, σ. 83):

Και όταν ήνοιγες θερμά τα εύγλωττά σου χείλη,
και εις εκστάσεις μ' έρριπτες αγγέλων υπερτάτας,
και όταν η καρδιά σου ολόκληρος ωμίλει
και τότε, κόρη άπιστος, και τότε με ηπάτας!

Και ότε με ητένιζες με δακρυσιμένον όμμα,
κι εχρούσωνε το στήθος σου χωρά η κεφαλή σου,
και τ' όνομά μου έψαλλε το μαγικόν σου στόμα,
και τότε, φευ, μ' επρόδιδε και τότε η ψυχή σου!

Οι λίθοι, οι ηλίθιοι, η λήθη

(Μίμηση Μαβίλη)

«Καλότυχοι οι νεκροί που λησμονάνε»
τη Χούντα την αισχρή, που 'χει βυθίσει
τη χώρα στην ντροπή – και θ' ακλουθήσει
χειρότερο κακό κατά πως πάνε!

Κάθε ώρα και στιγμή που κυβερνάνε,
τους ζωντανούς στις λησμονιάς σέρνουν τη βρύση,
μα ο βούρκος την καρδιά τους κι αν μαυρίσει,
όμως τις εκλογές δεν τις ξεχνάνε!

Κι όσο περνά ο καιρός ξαναθυμούνται
– να είσαι βέβαιος, ηρωικέ Μαβίλη –
πόθους παλιούς που μέσα τους κοιμούνται!

Και κάποτε μια μέρα θ' ανατείλει
που θα ξεσηκωθούνε και οι λίθοι
και θενα ιδούν οι τύραννοι οι ηλίθιοι
πως μόνο στους νεκρούς ταιριάζ' η λήθη...

Πηγή: Πωλ Νορ, *Το λιθαράκι μου*, ό.π., σ. 96.

Παρωδείται το σονέτο «Η λήθη» (1899) του Λ. Μαβίλη (*Τα έργα του Λορέντσου Μαβίλη*, Αλεξάνδρεια, «Γράμματα», 1915, σ. 135):

Καλότυχοι οι νεκροί που λησμονάνε
την πίκρια της ζωής. Όντας βυθίσει
ο ήλιος και το σούρουπο ακλουθήσει,
μην τους κλαις, ο καημός σου όσος και να 'ναι.

Τέτοιαν ώρα οι ψυχές διψούν και πάνε
στης λησμονιάς την κρουσταλλένια βρύση-
μα βούρκος το νεράκι θα μαυρίσει,
α στάξει γι' αυτές δάκρυ όθε αγαπάνε.

Κι αν πιουν θολό νερό ξαναθυμούνται,
διαβαίνοντας λιβάδια από ασφοδίλι
πόνους παλιούς, που μέσα τους κοιμούνται.

Α δε μπορείς παρά να κλαις το δειλί,
τους ζωντανούς τα μάτια σου ας θρηνήσουν:
θέλουν – μα δε βολεί να λησμονήσουν.

Γεώργιος Ιωάννη Μηνά (; - ;)

Χαίρεις ασκητικών αληθώς

Ανοιξω το στόμα μου,
έλα, κόρη, στο στρώμα μου,
και πληρωθήσεται πνεύματος,
είσαι κόρη του γεύματος,

και λόγον ερεύξομαι,
έλα, μικρή μου, να παίξομε,
τη βασιλίδι μητρί
στην καρκόλαν την μικρή,

και οφθήσομαι φαιδρώς πανηγυρίζων,
μάθε το πως εγώ για σέναν τριγυρίζω,
και άσω γηθόμενος
και θα σε πάρω χαρούμενος,

ταύτης τα θαύματα
για να σε μάθω γράμματα.

Πηγή: Νέαρχος Κληρίδης, *Κυπριακά δημοτικά τραγούδια*, τ. 2, Λευκωσία 1968, σ. 22. Με τη σημείωση: «Γεώργιος Ιωάννη Μηνά, από χωριόν Καλοπαναγιώτην, ετών 38, εγγράμματος». Ο Ν. Κληρίδης κατέγραψε την παρωδία αυτή κατά τη δεκαετία του 1930, όπως την απήγγειλε ο 38χρονος τότε Γεώργιος Ιωάννη Μηνά. Ο τελευταίος ενδέχεται να ήταν ο συντάκτης της παρωδίας.

Παρωδείται η αρχή του «ειρμού» της «ωδής α'» του Κανόνος του Ακαθίστου Ύμνου («Ανοιξω τὸ στόμα μου, / και πληρωθήσεται πνεύματος, / και λόγον ερεύξομαι / τῆ βασιλίδι Μητρί / και όφθήσομαι / φαιδρώς πανηγυρίζων, / και άσω γηθόμενος / ταύτης τὰ θαύματα.»).

Γιώργος Σεφέρης [= Γεώργιος Σεφεριάδης] (1900-1971)

Δημοτικό τραγούδι

Τα μονοκοτυλήδονα
και τα δικοτυλήδονα
ανθίζανε στον κάμπο

σου το 'χαν πει στον κλήδονα
και σμίξαμε φιλήδονα
τα χείλια μας, Μαλάμω!

Πηγή: Γιώργος Σεφέρης, *Στροφή*, Αθήνα 1931 [= *Ποιήματα*, Αθήνα, «Ίκαρος», 2014, σ. 25].

Παρωδείται το παρακάτω τετράστιχο του Γ. Σουρή (από το «Ο Φασουλής φιλόσοφος», *Τα Απαντα*, τ. 1, επιμ. Γ. Βαλέτας, Αθήνα 1967, σ. 569):

«Σεις δότε χρώμα κι εις εμέ και άρωμα κι αέρα,
φυτά δικοτυλήδονα και μονοκοτυλήδονα.»
Και τα φυτά μ' απάντησαν: «Βρε, τράβα παραπέρα,
κι αυτά να πας, παλιόγερε, και να τα πεις στον κλήδονα.»

Ινδικό παραμύθι

Κάτω απ' τις κουβαροσουκιές
κάθεται η λωτομάτα
κόβει ντομάτα για σαλάτα
καδάμπες και γαντζιές.

Πώς τραγουδεί τζιντζιριστά
κι οι μπαμπουκαλαμιώνες
με τους αμπανοζιοδεντρώνες
γένεφονται στα λιμνιά...

Ω φρίκη! Ξάφνου απ' τους δρυμούς
πηδήσανε οι αρτζούνες!
Με κάτι φλογερές μουτσούνες
και με κακούς σκοπούς

κινήσανε κοπαδιαστά
να βρουν τον άσο κούπα
της κόρης που ήταν σαν τουλούπα
στου Γάγγη τα νερά...

Μα η διαλεχτή των Νισχαντχών
αρτζούνες δεν εσκιάχτη
και στο κοπάδι έβγαλε τ' άχτι
τ' αφύ των Βινταρμπχών.

Κι όταν εφύγαν μουλωχτά
πέρα στις αμαλάκες
είπε: «Α' στο διάολο μαλάκες!...»
κι έφαγε ανόρεχτα.

Πηγή: Γιώργος Σεφέρης, *Τετράδιο γυμνασμάτων*, Β', Αθήνα, «Ίκαρος», 1976 [= *Ποιήματα*, ό.π., σσ. 309-310].

Παρωδία στοιχείων της μετάφρασης της *Μαχαμπαράτας* από τους Λ. Μαβίλη και Κ. Θεοτόκη (*Νάλας και Νταμαγιάντη. Επεισόδιο του Μαχαμπαράτα...*, 1914, σ. 33, *Νάλας και Νταμαγιάντη: επεισόδιο του «Μαχαμπαράτα» μεταφρασμένο από το Λορέντσο Μαβίλη και τον Κωνστ. Θεοτόκη...*, Αθήνα, «Ελευθερουδάκης», 1928, σσ. 79-80, και επανεκδόσεις). Βλ., λ.χ.:

Τον κυνηγό σα σκότωσε προβήκε η λωτομάτα
μες σε ρουμάνια έρμα, φριχτά, τζιτζιριστά, γεμάτα
λιόντες, καπλάνια, τίγρηδες, βουβάλια, αρκούδες, λάφια,
πήχτρα από σαλοφιλουριές και μπαμπουκαλαμιώνες,
από γκρισλές, αγριοσουκιές κι αμπανοζιοδεντρώνες,
μαζί με κομμιδόδεντρα, κατάπρες, τερμινάλιες,
μ' αρτζούνες και με μέλεγες, νταλβέργες και σαλμάλιες,
ροδομηλιές, μαγγόδεντρα, λώδρες, γαντζιές, παντμάκιες,
σάλες και σπανοκάλαμα, καδάμπες κι αμαλάκες,
πλάξες και κουβαροσουκιές και τζιντζιφιές, μπανάνες
πλήθιες κι ινδοπορτοκαλιές, μαζί και μπουχανάνες
πλατύφυλλες και φοινικιές πολλές και χαριτάκια
μυρόβολα και χουρμαδιές και πλήθια βιφιτάκια.

Κι είδε βουνά, λογής λογής με πλούτια μέσα χίλια,
λογγάρια πολυλάλητα, θιάμα φαράγγια σπήλια,
ποτάμια, ρείθρα και λιμνιά κι άμετρα αγρίμια, ορνίθια,
πισάτσες, ράξχασες φριχτούς κι οφιοδαμόνια πλήθια,
βάλτους, ψαρόλιμνες, βουνών κορφάδες και συνάμα
παντού ροές θεόρατες και καταρράχτες θιάμα.
Κοπαδιαστά τω Βινταρμπχών η ρηγοθυγατέρα
βουβάλια, φίδια, αγριόχοιρους κι αρκούδια εκεί είδε πέρα. [...]
«Τω Νισχαντχών, πλατύστηθε, γενάρχη, μακροχέρη,
ρήγα, πού πας και μ' άφησες σ' έρμου ορμανιού λημέρι [...];»

Ήταν ένας νέος στην Αντιόχεια...

Ήταν ένας νέος στην Αντιόχεια
που 'λεγε μόνος: «Αντίο; Όχι, α-
βριο μπροστά στο πλοίο
θα σου πω στ' αλήθεια αντίο
σένα που μ' έμπλεξες στου ηδονισμού τα βρόχια.»

Πηγή: *Τετράδιο Γυμνασμάτων*, Β', ό.π. [= *Ποιήματα*, ό.π., σ. 332].

Παρωδούνται η στιχουργία και τα άλογα (nonsense), χιουμοριστικά ή και σκαμπρόζικα λογοπαίγνια των πεντάστιχων λίμερικ (limericks, «λιμερικιών») άγγλων, κυρίως, ποιητών από τις αρχές του 18ου αι. κ.ε. (μεταξύ των οποίων και ο Edward Lear, «Εδουάρδος ο Λήρος»).

Ωδή εις μίξοκαλβειούς στροφάς

Προς τον / ευσεβέστατον, εμβριθέστατον, / προσηνέστατον / στερηρόν των
Μουσών θαλαμηπόλον / κύριον / Τάκην Παπατζώνην, συνταχθείσα / υπό /
Ματθαίου Πασκάλη / του επιλεγομένου / παρά τισιν ανιδέοις και ελαφροίς
/ εγκλείστου τού πεπορωμένου, υποψηφίου διά το έπαθλον Νοβέλ, / εν
Πεπόρω, Νοεμβρίου ΚΣΤ' / του σωτηρίου έτους ΑΩΜΣΤ'

Κατέβα, ω Παν! Και συ Πρίαπε
του καλαμαρίου, ελθέ! Νύμφαι
των πεύκων κρυφθείτε! Τώρα θα υμνήσω
τον Παπατζώνην!

Όπως ο ναύτης, μετά πολλές Ιθάκας
και ναυάγια, φθάνει εις την όχθη
όπου προσμένει κρονόληρος πατήρ
και κατεβαίνει

μαζί του εις τον υπόγειον τάφον
να προσκυνήσει χάρας προγόνων·
έτσι στρέφω τα νώτα στην φθινοπωρινήν
ισημεριάν.

Ο πείσμων γέρων με τας δασώδεις
οφρύς και το αργυρούν ρεύμα του πώγωνος,
άχυμος, παγερός, τυφλός τον νουν και τα όμματα,
κυφός εμπρός μου,

με σύρει εν μέσω αρπακτικών
τρωκτικών με βλέμμα πολιτευομένου
παμπόνηρον και την ουράν
σαν τριπιτσόνι.

Φεύγει το ριγηλόν πέλαγος
ωσάν το κυανούν πτερούγισμα
της Αλκυόνος, και του παρθένου κύματος
η συνουσία

φεύγει, ανελήφθη, καθώς
κύπτω τον θλιβερόν αυχένα μου
στο σκοτεινόν ανώφλι
με μαύρας σκέψεις.

Τί μ' απομένει; Πού θέλω ευρείν
παρηγορητικόν ελιξίριον;
Συ το κατέχεις, πάροικε του ευγενούς
Κολωνακίου!

Πτωχός ο βίος, πορνικός
ωσάν το κεκμηκός γύναιον
της Τρανσυλβανίας πάλλει
μπλε βλεφαρίδας·

χασμάται και ονειρεύεται
εν εγρηγόρσει πράξεις
πανούργους και μιαράς
και ψυχοφθόρους.

Δεν με τρομάζει, μήτε
θέλω δειλιάσειν, αφ' ού
ΣΥ μένεις στην ταράτσαν σου
πιστός εις τ' άστρα!

Άγε, λοιπόν, άδραξον
την Λύραν και τον Στέφανον,
Φίλε, και δώσε με λέξεις
εσταυρωμένας!

Πηγή: Τετράδιο Γυμνασμάτων, Β', ό.π. [= Ποιήματα, ό.π., σσ. 350-352].

Παρωδείται η ποίηση των Ωδών του Α. Κάλβου.

Η μικρή στο μοναστήρι αναθράφη...

Η μικρή στο μοναστήρι αναθράφη
και το μουνί της έμεινε στο ράφι·
σαν έρχουνταν κανείς
βολικός συγγενής,
έδινέ το με λίγο πιλάφι.

Ήτανε μια Κυρία στη Φαμαγκούστα...

Ήτανε μια Κυρία στη Φαμαγκούστα
που 'χε αν μη τι άλλο λοξά γούστα·
σαν ετσάκωνε ψωλή,
τσ' έκοβε την κεφαλή
κράζοντας καυλωμένη «Χαίρε, Αυγούστα!»

Πηγή: Μαθίος Πασχάλης [= Γ. Σεφέρης], Τα εντεψίζικα, επιμ. Γ. Π. Ευτυχίδης [= Γ. Π. Σαββίδης],
Αθήνα, «Λέσχη», 1989, σσ. 16, 27.

Παρωδούνται σακαμπρόζικα «λιμερίκια», όπως, π.χ., τα ακόλουθα αγγλόγλωσσα:

There once was a young man named Cyril
Who was had in a wood by a squirrel,
And he liked it so good
That he stayed in the wood
Just as long as the squirrel stayed virile.

*

There was a young girl of Aberystwyth
Who took grain to the mill to get grist with.
The miller's sun, Jack,
Laid her flat on her back,
And united the organs they passed with.

Αρετή και Ρώκριτος

Α' Σκηνή: Ήμέρωμα, στην κάμαρα της Αρετής.
Πρόσωπα: Νένα, Αρετή.

Νένα: Μην το δαχτύλι σ' άγγιξε;

Αρετή: Όχι, ήταν άλλο πράμα
που 'νιωσα μες στη φούχτα μου μαζί μ' εκείό το γράμμα·
φίδ' ήτανε τό που 'πιασα κι εσκιάχτην να τ' αφήσω,
μη με δαγκώσει τη φτωχιά και κακοθανατίσω.
Για να το πνίξω το 'σφιξα, μα εκείνο πώς θυμώθη
φούσκωσε και κοκκίνισε και στα μεριά μου 'χώθη.
«Ρωτόκριτέ μου,» κράζω του «τρέξε και βούηθησέ μου
έν' άγριο φίδι, ένα θεριό, που δέν ειδα ποτέ μου,
γυρεύει μέσα μου να μπει, βαθιά να με δαγκώσει!»

Κι αυτός φωνάζει μου: «Αρετή, βλέπε μη σε κομπώσει,
γιατ' είναι φίδι πίβουλο, μόν' σφίξε τα μεριά σου...»

Νένα: Ωχ, μάνα μου!...

Αρετή: «...μην πάει πιο μπρος, και λύσε τα βυζιά σου.
Κι α σου τα τρίβω, δέξου το, γιατί μ' αυτό τον τρόπο
θενα φοφήσει έτοιος εχτρός τω δύσμοιρων ανθρώπω.»

Νένα: Και τα 'λυσες; και σ' τα 'τριβε;

Αρετή: Ήμουν σε τέτοια κρίση.

Μονάχη ξεθηλώκωσα το πράμα που είχε ορίσει
κι αυτός μού τα χεράκωσε και τσίμπαγέ μου αγάλι
τα ρωγοβύζια, και στ' αφτί τη γλώσσα του είχε βάλει.
Το φίδι κοντοστάθηκε, λες κι ήθελε να φύγει...

Νένα: Αχ! τέτοιο ανήμερο θεριό τ' αφήνει το κυνήγι;...
Οϊμέεε...!

Αρετή: ...λες κι αφουγκράζονταν πόσο η καρδιά μου χτύπα·
Ξάφνου τινάχτη· το 'νωσα στου κώλου μου την τρύπα...

Νένα: Πόνεσες;
Αρετή: ...να σφηνώνεται και να γλιστρά σα χέλι,
τα πίσω μπρος, τα πίσω μπρος...

Νένα: Γλύκα δεν έχει;
Αρετή: ...μέλι

το κούνημά του στάλαζε στο τρυφερό κορμί μου·
κι αυτός αφήνει το βυζί κι αρπάζει το μουνί μου.

Λέγω του: «Η χέρα στ' άμοιαστα πηγαίνει, παρατράπης.»
Νένα: Καλά ειπες.

Αρετή: Μ' αποκρίνεται: «Μονάχα ένας αζάπητος
βγάνει το φίδι τ' άγριο που 'χώθη σου από πίσω.»

Λέγω του: «Σα να μέρεψε· λογιάζω να τ' αφήσω
ακόμη λίγο, Ρώκριτε· θα φύγει μοναχό του.»

Μ' αυτός στα χείλη του λαγού, που 'χε το δάχτυλό του
στο στόμα του το σύστρεφε και τη γλώσσα του θέλει...

Νένα: Ποιανού λαγού;
Αρετή: Που 'ν' εδεπά... Μου λύθηκα τα μέλη,

πειράξην είχα λογισμού, κι έλεγα ν' αφορμίσω,
τα λογικά μου τα 'χασα, γύρευγα να γυρίσω

να 'μπει το φίδι κι από μπρος ως μες στα σωθικά μου,
να σκίσει με, να φάγει με, να πάρει την εξιά μου.

Το 'νωσεν ο Ρωτόκριτος και κράζει μου: «Σηκώσου·
καιρός πουνιάλο να χαρείς κάτω απ' τον αφαλό σου.»

Νένα: Ωφούουουου!!
Αρετή: Γυρίζω ανάσκελα, με δάγκωσε στον ώμο,

τότες μου φάνη κι έσφαζε το δόλιο το λαγό μου
που σπάραζε και σπάραζε· 'τι 'ταν χοντρό το φίδι

που ως το μανίκι τού 'μπηξε, κι έκοβγε σα λεπίδι.
Ωσά λαγήνι που γενεί πολλά πλατύ στον πάτο

και στο λαιμό πολλά στενό και ποθυμιά γεμάτο,
εδέτσι ηταν το πράμα μου μέσα σε τέτοια πάθη.

Η αποκοτιά τω δυο κορμιώ τόσο μεγάλη στάθη
π' αγριέψασι σαν τα θεριά, πώς κάνουσι σα σμίγου·

τα δόντια μας τη σάρκα μας δαγκώνασι κι ετρύγου.
Λέγω του: «Αφού ξεκίνησες την όρεξή σου εις τούτο,

κούνα το το δοξάρι σου γρήγορα στο λαγούτο,
πιο γρήγορα... πιο γρήγορα... πιο γρήγορα... πιο γρήγο-

ρα... Σύντριφέ με, κάψε με, να μην μπορώ να φύγω...»

Ζιμιό τραβήχτη, αντρειεύεται· το χώνει πιο βαθιά μου·
το δάχτυλό του ανάδευε την τρύπα στα μεριά μου,
με τ' άλλο χέρι μάλαζε τα βυζιά μου π' ανάψα·

ήταν καμίνι η σμίξη του κι εκόρωνα στην κάψα,
ώσπου ένιωσα το κύμα του μες στου λαγού το στόμα
να σπάζει, να γεμίζει το – κι άλλο να θέλω ακόμα.

Νένα: Αλίμονο! Σε γάμησε!... Πώς θα μανιάσει ο Κύρης,
σα μάθει πως ο Ρώκριτος σου 'γινε νοικοκύρης
κι εμπήκε και σ' ετρύγησε κάτω απ' τον αφαλό σου.

Αχ! Μαγειρεύγου βάσανα οι κοπέλες σαν καυλώσου!

Πηγή: Μαθίος Πασχάλης [= Γ. Σφέρες], Τα εντεψίδια, ό.π., σσ. 43-46.

Παρωδούνται στιχομυθίες και παρομοιώσεις (π.χ. Γ 591 κ.ε.) του Ερωτόκριτου του Β. Κορνάρου.

Ο Πεννοφόρος [= Τεύκρος Ανθίας] (1903-1968)

Οι κακο-«μοιραίοι»...

(Κατ' απομίμηση των «Μοιραίων» του Βάρναλη)

Μες στην ισόγεια την ταβέρνα,
μ' ένα κρεμμύδι, τρεις ελιές,
και φωνογράφο αντί λατέρνα,
όλ' η παρέα πίναμε ψες
– εφές σαν όλα τα βραδάκια –
τ' αγαπημένα μας σκονάκια.

Και συζητούσαμε ποιος φταίει,
που το νησί μας παραπαίει
σ' ατασθαλία πνευματική,
και ειδικά για την κηδεία
του σεβαστού μας ποιητή,
που γίνηκε στη Λευκωσία.

Φταίει το στραβό μας το κεφάλι,
φταίει ο Θεός ο πάντα φταίχτης,
φταίει κι η ζέστη η μεγάλη
κι ο ουρανός ο θεομπαίχτης,
που δεν μας έδειξε σημεία
για να οσφρανθούν τα σωματεία
κι οι θιασώτες του ποιητή
πως θα γινόταν η κηδεία
αστραπιαίως και ...αυθωρεί;

Ποιος φταίει; Σας το λέω εγώ.

Φταίει το μυαλό μας το αργό.

Φταίει κι η μοίρα των ποιητών,
που, όσο ζουν, αν τους υψώνουμε
μέχρι τον έβδομο ουρανό,
φαίνεται ότι δεν τους νιώθουμε!
Κι είμαστε όλοι, αλήθεια, φταίχτες,
κακο-«μοιραίοι» και θεομπαίχτες.

Πηγή: *Ελευθερία* (Λευκωσίας), 3.8.1937. Ο Ανθίας αναφέρεται, προφανώς, στην κηδεία του Δ. Θ. Λιπέρτη.

Παρωδείται το ποίημα «Οι μοιραίοι» του Κ. Βάρναλη (*Ποιητικά*, Αθήνα, «Κέδρος», 1956, σ. 179):

Μες στην υπόγεια την ταβέρνα,
μες σε καπνούς και σε βρισιές
(απάνω στρίγκλιζε η λατέρνα)
όλ' η παρέα πίναμ' εψές·
εψές, σαν όλα τα βραδάκια,
να πάνε κάτω τα φαρμάκια.

Σφιγγόταν ένας πλάι στον άλλο
και κάπου εφτυούσε καταγής.
Ω! Πόσο βάσανο μεγάλο
το βάσανο είναι της ζωής!
Όσο κι ο νους να τυραννιέται,
άσπρην ημέρα δε θυμέται.

Ήλιε και θάλασσα γαλάζα
και βάθος τ' άσωτ' ουρανού!
Ω! Της αυγής κροκάτη γάζα,
γαρούφαλα του δειλινού,
λάμπετε, σβήνετε μακριά μας,
χωρίς να μπειτε στην καρδιά μας!

Του ενού ο πατέρας χρόνια δέκα
παράλυτος, ίδιο στοιχείο·
τ' άλλου κοντόημερ' η γυναίκα
στο σπίτι λιώνει από χτικιό·
στο Παλαμήδι ο γιος του Μάζη
κι η κόρη του Γιαβή στο Γκάζι.

– Φταίει το ζαβό το ριζικό μας!
– Φταίει ο Θεός που μας μισεί!
– Φταίει το κεφάλι το κακό μας!
– Φταίει πρώτ' απ' όλα το κρασί!
Ποιος φταίει; Ποιος φταίει; Κανένα στόμα
δεν το 'βρε και δεν το 'πε ακόμα.

Έτσι στη σκότεινη ταβέρνα
πίνουμε πάντα μας σκυφτοί.
Σαν τα σκουλήκια, κάθε φτέρνα
όπου μας εύρει μας πατεί.
Δειλοί, μοιραίοι κι άβουλοι αντάμα,
προσμένουμε, ίσως, κάποιο θάμα!

Σταύρος Καρακάσης (1903-1973)

Καβάφη τάφος

Κείμει ο Καβάφης ενταύθα.
Την εμορφιά έτσι πολύ ατένισα
που πλήρης αυτής ήτο η όρασίς μου.
Επιθυμίες κι αισθήσεις εκόμισα εις την Τέχνην,
κι έφηβοι τώρα τους δικούς μου στίχους λένε,
και με την δικήν μου έκφρασι του ωραίου συγκινούνται.

Την ζωήν μου δεν την εξευτέλισα πηαίνοντάς την
στων σχέσεων και των συναναστροφών
την καθημερινή ανοησία.
Ήυρα και κράτησα την ηδονή ως την ήθελα,
ήπια από δυνατά κρασιά καθώς
που πίνουν οι ανδρείοι της ηδονής.

Και γέρος πια σαν άραξα στο νησί,
πλούσιος μ' όσα κέρδισα στο δρόμο,
έτοιμος από καιρό και θαρραλέος
άκουσα τελευταία απόλαυση τους εξαισίους ήχους
κι αποχαιρέτησα την Αλεξάνδρεια. Διαβάτη,
αν είσαι Αλεξανδρεύς, δεν θα επικρίνεις...

Πηγή: *Παναγιώπεια* 454 (15.1.1938) 75. Βλ. και Δασκαλόπουλος, *Παρωδίες*, σ. 81.

Παστίτιο, με συναρμολόγηση αυτούσων ή κάπως παραλλαγμένων στίχων από διάφορα ποιήματα του Κ. Π. Καβάφη.

Άχθος Αρούρης [= Νίκος Σαραντάκος] (1903-1977)

Παραποίηση. Θάλασσα

Είπες: Θα πάγω σ' άλλη γη. Θα πάγω σ' άλλη θάλασσα·
μα πόλις άλλη θα βρεθεί καλύτερη για μένα.

Κάθε προσπάθειά μου πηγαίνει πάντα στα χαμένα
κι είν' η καρδιά μου, σα σκυλί, δεμένη.

Και ξέρω ο δόλιος τί με περιμένει
μα και φιλά δεν έχω, όλα τα χάλασα.

– Καινούριους τόπους δε θα βρεις, δε θα 'βρεις άλλες θάλασσες
δεν είσαι λόρδος, φουκαρά, να τρέχεις δω και κει,
στους ίδιους δρόμους θα γυρνάς σ' όλη τη ζήση σου.

Και μες στες γειτονιές τες ίδιες θα γερνάς.
Δεν έχει πλοίο για σε. Δε μετοιχει
έτσι εύκολα ένας άφιλος· κι ως χάλασες
και τη δεκάρα τη στερνή, να χορηγήσει σου

κανείς 'σιτήριο τζάμπα μην ελπίζεις,
στην πόλη αυτή θα ζεις και θα πεινάς,
στην κώχη τούτη τη μικρή θα τουρτουρίζεις.

Πηγή: Τρίβολος, 2.2.1934. Βλ. και Δασκαλόπουλος, *Παρωδίες*, σσ. 77-78.

Παρωδείται «Η πόλις» του Κ. Π. Καβάφη.

Στασιαστές

Άσειστα ολόγουρα τειχιά
κι εμείς τα εαμικά στοιχειά
κλεισμένοι μέσα στο κελί
– κατηγορούμενοι για στάση –
προσμένουμε με υπομονή
πότε ένας φίλος θα φανεί
Ρίζο κρυφά κι Εμπρός να μπάσει
δελτίο να μπάσει στο κελί.

Κανείς δεν έλειπε από μας,
ήταν ο Γώγος, ο Γιοσμάς,
ο Δάσκαλος (καρδιά χρυσή),
γιατροί, παπάδες, δικηγόροι
(«φονιάδες» και «στασιαστές»),
που μας μαντρώσαν με το ζόρι
για να ησυχάσει το νησί.

Όξω μας ήταν οι καλοί,
εμπόροι με παρά πολύ,
δωσίλογοι, μαυραγορίτες,
οι εθνικόφρονες αστοί
– τσιράκια του κατακτητή –
οι Γιούπηδες κι οι ΕΔΕΛίτες.

Πηγή: Δημήτρης Σαραντάκος, *Ο άγνωστος ποιητής Άχθος Αρούρης (1903-1973). Μυθιστορηματική βιογραφία*, Αθήνα, «Ερατώ», 1995, σ. 224.

Παρωδείται το ποίημα «Εξαγνισμός» του Κ. Βάρναλη (*Νέα Επιθεώρηση* 5, Μάιος 1928, σ. 145), από το οποίο παρατίθενται εδώ οι τρεις πρώτες stroφές:

Άσειστα ολόγουρα τειχιά
κι εμείς του σκοταδιού στοιχειά,
απάνου στον ψηλό ουρανό,
πότε πουλάκι να περάσει,
πότ' ένα αστέρι να φανεί,
ή πότε η πόρτα ν' ανοιχτεί,
φίλος κρυφά ρακί να μπάσει
να μπάσει τον ψηλό ουρανό!

Ήταν ο Τσόκλης ο Γκαβός,
ο Κωτσιαράς ο Παλαβός,
ο Λέτσος με τη μαχαιριά,
μπουλούκι από μουστακαλήδες

που με ζουνάρι απολυτό
περάσανε στον κόσμο αυτό,
μπεκρήδες, κλέφτες, χασικλήδες,
που τέλος πάντα η μαχαιριά.

Όξω μας ήταν οι καλοί!
Λουλούδι, μυρουδιά, βιολί,
τα κοριτσόπουλα, οι κυρές,
γαζετατζήδες, γαλονάδες,
μπαγκέρηδες με τον παρά,
καραβοκύρηδες με ουρά,
κατήδες, έμποροι, παπάδες,
τα κοριτσόπουλα, οι κυρές.

Η Λήθη – παράφραση του Λ. Μαβίλη από τον Άχθο Αρούρη

Καλότυχοι οι νεκροί που λησμονάνε
την πείνα της ζωής. Όταν μπιτίσει
ο βίος, έτσι που 'χει καταντήσει
μην τους κλαις ο καημός σου όσος και να 'ναι.

Τέτοιαν ώρα οι ζωντανοί θα ξαναπάνε
για φώνια. Κι ο μπακάλης θα τους βρίσει
και των φτωχών το μάτι θα μαυρίσει
εις του κουφού την πόρτα ως θα χτυπάνε.

Τσιγάρο πουθενά κανείς δεν θα 'βρει
στην αγορά θα τρέχουνε τη μαύρη
για μια φανέλα, κάλτσες και μανδύλι.

Αν δεν μπορείς παρά να κλαις το δειλί
τους ζωντανούς τα μάτια σου ας θρηνήσουν
θέλουν μα δε βολεί να κολατσίσουν.

Πηγή: Δημήτρης Σαραντάκος, *Ο άγνωστος ποιητής Άχθος Αρούρης*, ό.π., σ. 330.

Παρωδείται η «Λήθη» του Λ. Μαβίλη (*Τα έργα του Λορέντσου Μαβίλη*, Αλεξάνδρεια, «Γράμματα», 1915, σ. 135)· βλ. και παραπάνω, σχετική παρωδία του Πωλ Νορ.

Πιες

Πιες στου Γιαλού τη σκοτεινή ταβέρνα το ρακί σου
ξεχνώντας την κακομοιριά, την πείνα και τη φτώχεια.
Πιε το, μα θα σου πάρουνε, φτωχέ, και το βρακί σου
και θα ξεμπλέξεις άσχημα απ' του κάπελα τα βρόχια.

Πιε το, η καρδιά σου αξένοιαστη τόσο πολύ να γίνει
ώστε κορόιδο να πιαστείς απ' το μαυραγορίτη.
Κι αν έρθουν φίλοι, κέρνα τους, μαζί σου ας πιουν κι εκείνοι
μ' αν έβγεις σώος και αβλαβής ...να μου τρυπάς τη μύτη.

Πηγή: Δημήτρης Σαραντάκος, *Ο άγνωστος ποιητής Άχθος Αρούρης*, ό.π., σ. 331.

Παρωδείται η πέμπτη ενότητα του ποιήματος «Φωνές της θάλασσας» του Λ. Πορφύρα (*Φωνές της θάλασσας*, Αθήνα, «Τα Χρονικά», 1934, σ. 17):

Πιε στου γιαλού τη σκοτεινή ταβέρνα το κρασί σου,
σε μι' άκρη, τώρα π' άρχισαν ξανά τα πρωτοβρόχια,
πие το με ναύτες και σκυφτούς ψαράδες αντικρύ σου,
μ' ανθρώπους που βασάνισε κι η θάλασσα κι η φτώχεια.

Πιε το, η ψυχή σου αξένοιαστη τόσο πολύ να γίνει,
που, αν έρθ' η Μοίρα σου η κακιά να της χαμογελάσεις,
καημοί κανούργιοι αν έρθουνε, μαζί σου ας πιουν κι εκείνοι,
κι αν έρθει ο Χάρος, ήσυχα κι αυτόν να τον κεράσεις.

Ασημάκης Πανσέληνος (1903-1984)

Ιερόν χάσμημα της τρικυμίας

Το γοργοκίνητον χάσμημα της απαθείας και η ευμελής απάτη του μύρου, που κάμνει το σμάρι της αιμοσταγούς ιτέας του καταχθονίου ύφους και του ψυχορραγήματος που απομυζά το κενόν και χαιρετά το αμέτρητον βάθος, η φλόγα της αγάπης που έσβησε τας υψικαμίνους του πόθου, που κτενίζονται προ του κατόπτρου της τρικυμίας, είναι ο βόμβος της αρλούμπας που ανυψώνει τον άνθρωπον προς το θείον όραμα της αφθαρσίας και των πραγμάτων που χασμώνται.

Πηγή: Νέοι Πρωτοπόροι 6 (Ιούν. 1935) 155.

Παρωδούνται στοιχεία της πρώτης συλλογής πεζών ποιημάτων του Α. Εμπειρικού (Υψικαμίνος, 1935).

Πωλ Μενεστρέλ [= Γιάννης Χιδίρογλου] (1903-1989)

Συνομιλία με τον Καβάφη

Σου καφενείου του βουερού το μέσα μέρος
σκυμμένος στο τραπέζι κάθετ' ένας γέρος.

.....
Μετανοεί που πάντ' απέφυγε γυναίκα,
κι ας του ριχνόνταν τότε όλες δέκα δέκα,
σαν τα μελίσσια ολόγυρ' από έν' ανθόν...
Παρθένα πέταξαν χρυσά πουλιά της νιότης,
κι ας του απήγγειλε ποιήματα ο Λαπαθιώτης,
τρικυμισμένος μες στη δίνη των παθών...
Του 'λεγε ο Ανθίας: «Με μιαν ένεση μορφίνης,
αισθήσεις, σώμα και ψυχή θα ομορφύνεις...»
Μα... νέος απέφευγε, γιατί ήτανε σεμνός...
Στίχους εμπνεόταν στα παγκάκια του Ζαπτείου...
Εκάς, παράδεισοι αιθέρα και οπίου!
Φοβόταν μη τον παρασύρει ο γκρεμνός.
Μάταια του λέγαν φίλοι του κάτι να κάνει...
Ίσως να έτρεμε μάτι μη τον βασκάνει
ή μιας γυναίκας τας δαπάνας τας τρελάς...
Κρίμα που ακούραστα η πένα του Καβάφη
δεν έπαυε απ' την Αλεξάνδρεια να γράφει
τας πιο θερμάς αισθησιακάς του συμβουλάς...
.....
Μ' απ' το πολύ να σκέπτεται και να θυμάται
ο γέρος εξαλίστηκε. Κι αποκοιμάται
στον καφενείου ακουμπισμένος το τραπέζι.

Πηγή: Διαστάσεις, ετήσια έκδοση του Α. Μοθωνιού, Αθήνα 1964, σσ. 79-80. Βλ. και Δασκαλόπουλος, Παρωδίες, σ. 138.

Παρωδείται το ποίημα «Ένας γέρος» του Κ. Π. Καβάφη, από το οποίο μάλιστα παρατίθενται αυτούσια η αρχή και το τέλος:

Στου καφενείου του βοερού το μέσα μέρος
σκυμμένος στο τραπέζι κάθετ' ένας γέρος·
με μιαν εφημερίδα εμπρός του, χωρίς συντροφιά.

Και μες στων άθλιων γηρατειών την καταφρόνια
σκέπτεται πόσο λίγο χάρηκε τα χρόνια
που είχε και δύναμη, και λόγο, κι εμορφιά.

Ξέρει που γέρασε πολύ· το νιώθει, το κοιτάζει.

Κι εντούτοις ο καιρός που ήταν νέος μιάζει
σαν χθες. Τί διάστημα μικρό, τί διάστημα μικρό.

Και συλλογιέται η Φρόνησις πώς τον εγέλα·
και πώς την εμπιστευόνταν πάντα – τί τρέλα! –
την ψεύτρα που έλεγε· «Αύριο. Έχεις πολύν καιρό.»

Θυμάται ορμές που βάσταγε· και πόση
χαρά θυσίαζε. Την άμυαλή του γνώσι
κάθ' ευκαιρία χαμένη τώρα την εμπαίζει.

...Μα απ' το πολύ να σκέπτεται και να θυμάται
ο γέρος εξαλίστηκε. Κι αποκοιμάται
στον καφενείου ακουμπισμένος το τραπέζι.

Γιώργος Θ. Βαφόπουλος (1903-1996)

Η Οροφή

Καθώς είμαι κλεισμένος στην κάμαρα τούτη,
μελετώ της ψηλής οροφής
το μυστικό πιθανότερο νόημα.

Μπορεί από το κέντρο της
έν' άδειο να ελκύσει κεφάλι
«κατακορύφως».

Μπορεί να ραντίσει την κάμαρα
με του Ηλιογάβαλου
τα θανάσιμα ρόδα.

Μπορεί να κινήσει το πνεύμα
σε διαδρομή μυστική,
στο «χορό των γυψίνων μαιάνδρων».

Αλλά τώρα μού αποκαλύπτεται
της οροφής το βαθύτερο νόημα.

Τώρα
προς τα κάτω κινείται,

κατά μήκος των τοίχων,
δεινό της μοίρας μου έμβολο.
Ελκύεται
από ένα κεφάλι.

Συσπειρούμαι περίτρομος
να κινηθώ μες στο χώρο,
που κάθε στιγμή παραδίνεται.

Μ' απόγνωση τρέχω φωνάζοντας.
Όμως του τρόμου η φωνή
ν' αναχαιτίζει δεν δύναται
του πιεστηρίου την ολίσθηση.

Να μπορούσα, την κρίσιμη τούτη στιγμή,
σα λαστιχένιο μπαλόνι,
να ξεφουσκώσω.

Να μπορούσα,
σαν ένα στρατσόχαρτο,
να κολλήσω στο πάτωμα.

Ή να μπορούσα, τουλάχιστο,
ταπεινή κατσαρίδα,
να περιφέρομαι μέσα
στο ελάχιστο εκείνο κενό που θα μείνει,
στην οροφή και στο πάτωμα ανάμεσα.

Πηγή: Γ. Θ. Βαφόπουλος, *Το δάπεδο* (1951) [= *Άπαντα τα ποιητικά*, Θεσσαλονίκη, «Παρατηρη-
τής», 1990, σσ. 181-182].

Παρωδείται, εκτός από το ποίημα του Ι. Γρυπάρη «Τα ρόδα του Ηλιογάβαλου» («Σου 'γραφε ροδο-
θάνατο η τριμερούσα η Μοίρα! / [...] / τα ρόδα του Ηλιογάβαλου, τα ρόδα του Θανάτου!»), το
«Εμβατήριο πένθιμο και κατακόρυφο» του Κ. Γ. Καρυωτάκη:

Στο ταβάνι βλέπω τους γύψους.
Μαϊάνδροι στο χορό τους με τραβάνε.
Η ευτυχία μου, σκέπτομαι, θα 'ναι
ζήτημα ύψους.

Σύμβολα ζωής υπερτέρας,
ρόδα αναλλοίωτα, μετουσιωμένα,
λευκές άκανθες ολόγυρα σ' ένα
Αμάλθειο κέρας.

(Ταπεινή τέχνη χωρίς ύψος,
πόσο αργά δέχομαι το δίδαγμά σου!)
Όνειρο ανάγλυφο, θα 'ρθώ κοντά σου
κατακορύφως.

Οι ορίζοντες θα μ' έχουν πνίξει.
Σ' όλα τα κλίματα, σ' όλα τα πλάτη,
αγώνες για το ψωμί και το αλάτι,
έρωτες, πλήξη.

Α! Πρέπει τώρα να φορέσω
τ' ωραίο εκείνο γύψινο στεφάνι.
Έτσι, με πλαίσιο γύρω το ταβάνι,
πολύ θ' αρέσω.

Τα Νέα Σατιρικά Γυμνάσματα, 30

Αντίσταση! Πόσο μεγάλη λέξη!
Αντίσταση και μέσα στου Λουμίδα.
Αντίσταση ο μανάβης, πριν να φέξει,
με το λάχανο και με το κρεμμύδι.

Αντίσταση οι φθηνοί καλαμαράδες,
με τα «βαθιά» υπονοούμενά τους,
αντίσταση κι όσοι άλλοι μασκαράδες,
με τρόπο μήπως βρούνε το μπελά τους.

Ο Παναγούλης; Δε βαριέστε τώρα.
Κι ο Καράγιωργας έχανε την ώρα.

Πηγή: Λουκίλιος Γιουβενάλης [= Γ. Θ. Βαφόπουλος], *Τα Νέα Σατιρικά Γυμνάσματα 1967-1974*,
Αθήνα 1975, σ. 36 [= Γ. Θ. Βαφόπουλος, *Άπαντα τα ποιητικά*, ό.π., σ. 308].

Παρωδείται το ποίημα «Πρέβεζα» του Κ. Γ. Καρυωτάκη (λ.χ.: «Θάνατος είναι οι κάργες που χτυ-
πιούνται / στους μαύρους τοίχους και στα κεραμίδια, / θάνατος οι γυναίκες που αγαπιούνται /
καθώς να καθαρίζουνε κρεμμύδια. // Θάνατος οι λεροί, ασήμαντοι δρόμοι / με τα λαμπρά, μεγάλα
ονόματά τους, / ο ελαιώνας, γύρω η θάλασσα, κι ακόμη / ο ήλιος, θάνατος μέσα στους θανάτους»).

Αιγιώτης [= ;]

Ο Μανωλιός (Κατά Καρυωτάκη)

Το Μανωλιό τον πήρανε στρατιώτη,
με πονηριά ξεκίνησε κι ωραία,
ωσάν τον ...Κοθωναίο, τον πατριώτη!
Δεν μπόρεσε να μάθει καν το «επ' ώμου»,
μα ευθύς τον προβιβάσαν δεκανέα
κι έλεγε: «Ποια τιμή για το χωριό μου!».
Τον άλλο χρόνον είχε το Ταμείο
Συντάξεων, κι αμίλητος κοιτούσε·
άπλωνε πέρα, ως ένα ...σημείο,
το χέρι του, με τρόπο σβέλτο, πράο...
κι έλεγε (μα κανείς δεν τον ρωτούσε):
«Αυτά στο σπίτι μου θε να τα πάω»!
Κι ο Μανωλιός επέθανε, ο πατριώτης,
χωρίς να κάνει κίνημα, οι φαντάροι
τού οργανώσαν μια κηδεία - πρώτης·

για το μνημείο του άφθονος παράς
ξοδεύτηκε, μα του άξιζεν η χάρη:
αυτός ήταν μεγάλος Κλεφταράς!...

Πηγή: Η Παπαρούνα, Αθήνα, 13 (13.5.1933) 7.

Παρωδείται το ποίημα «Ο Μιχαλιός» του Κ. Γ. Καρυωτάκη:

Το Μιχαλιό τον πήρανε στρατιώτη.
Καμαρωτά ξεκίνησε κι ωραία
με το Μαρή και με τον Παναγιώτη.
Δε μπόρεσε να μάθει καν το «επ' ώμου».
Όλο εμουρμούριζε: «Κυρ-δεκανέα,
άσε με να γυρίσω στο χωριό μου.»

Τον άλλο χρόνο, στο νοσοκομείο,
αμιλητος τον ουρανό κοιτούσε.
Εκάρφωνε πέρα, σ' ένα σημείο,
το βλέμμα του νοσταλγικό και πράο,
σα να 'λεγε, σα να παρακαλούσε:
«Αφήστε με στο σπίτι μου να πάω.»

Κι ο Μιχαλιός επέθανε στρατιώτης.
Τον ξεπροβόδισαν κάτι φαντάροι,
μαζί τους ο Μαρής κι ο Παναγιώτης.
Απάνω του σκεπάστηκεν ο λάκκος,
μα του άφησαν απ' έξω το ποδάρι:
Ήταν λίγο μακρύς ο φουκαράκος.

Ο Πτωχοπρόδρομος [= ;]

Εκλογαί

Από μικρόθεν μ' έλεγεν ο πάππος μου ο γέρων,
ανήρ σοφός τα μάλιστα κι από τοιαύτα ξέρων:
«Άπεχε των κομματικών κι εκλογικών ερίδων.
Αύται τυγχάνουσι πηγαί τριβόλων και τσουκνίδων.
Των λόγων τούτων, τέκνον μου, εάν δεν παρεκκλίνεις,
σοι εύχομαι ανήρ τρανός και πλούσιος να γίνεις.
Στην συμβουλήν μου όμως αυτήν εάν δεν δώσεις δώραν,
του γηραιού τού πάππου σου να έχεις την κατάραν!»
Κι αν πλούσιος δεν έγινα κι ηρκέσθην στην πτωχείαν,
είχον του πάππου την ευχήν κι ολίγην ησυχίαν.
Πλην χθες που μ' επεσκέφθησαν δύο αρχαίοι φίλοι,
ήρχισαν εις τα ώτα μου να εμβαίνουν χίλιοι φύλλοι...
Πώς ενθυμήθησαν εμέ, τον πένητα και άσημον,
δίχως να είμαι καν ταγός και δη χωρίς παράσημον;
«Θα εγγραφείς συνδρομητής!» είς εκ των δύο έφη.
Εκάγχασα τρις, αυθωρεί, κι ήρχισα σπάζων κέφι.

«Την συνδρομήν σου, Πρόδρομε, ημείς θα την πληρώσομεν
και την πτωχήν Κοινότητα μαζί σου θα την σώσομεν.»

Ήτο μοιραίον φαίνεται στο τέλος να ενδώσω,
εγώ δε ο αδέκαρος την νύμφην ...να πληρώσω.
Φαγώνονται οι δεξιοί, αριστεροί και μέσοι
κι εμένα τον ...α-δέξιον εστρίμωξαν στη μέση.
Αυτοί έχουν ευμάρειαν και κοιτής και τραπέζης
και υπερπαραγέμισην κοιλίας μέχρι τέζης...
Ενώ εγώ απ' τους καημούς, ου μην κι από την πείνα,
εσχάτως ...φέγγω πράγματι ως άσπρη ζελατίνα.
Να πάγω να ψηφίσω ποιους; Ούτε κι εγώ δεν ξέρω.
Ποσάκις ενθυμήθην, φευ!, τον πάππο μου τον γέρο!
Μ' αφού εδεσμεύθην τώρα πια να πάω να ψηφίσω,
νυχθημερόν προσεύχομαι ως τότε να ...ψοφήσω,
παρά να φέρω επ' ώμων μου του πάππου την κατάραν,
συρόμενος στων Εκλογών την τρομεράν αντάραν!
Πλην έδωσα τον λόγον μου και βλασφημώ εντέλει
«Ανάθεμα τις Εκλογές, Χριστέ, και που τις θέλει!...»

Πηγή: Τρακατρούκα, Αλεξάνδρεια 1956, σσ. 138-139.

Παρωδείται το ύφος των τεσσάρων λεγόμενων Προδρομικών (ή «Πτωχοπροδρομικών») ποιημάτων του 12ου αι. (και ιδίως το τρίτο από αυτά, με το παράπονο του «γραμματικού», λ.χ.: «Από μικρόθεν μ' έλεγεν ο γέρων ο πατήρ μου: / "Παιδίν μου, μάθε γράμματα, και ωσαν εσέναν <'κ> έχει. [...]"» κτλ.).

Ανθούλα Σταθοπούλου (1908-1935)

Η μπαλάντα των φθισικών (που ζούνε στα Σανατόρια)

...Της ζωής απόκληροι κι απελπισμένοι,
με μια αγωνία προσμένουν θλιβερή
το θάνατο στον πόνο τους δοσμένοι.
Το βλέμμα τους νοσταλγικό ιστορεί
πως κάποτες υπήρξαν καιροί
που γι' αυτούς η χαρά δεν ήταν ξένη.
Όμως μια μοίρα πρόσταξε σκληρή
στους ζωντανούς να ζούνε πεθαμένοι...

Από τον ίδιο πόνο αδελφωμένοι
δυο δυο τούς βλέπεις να τραβούν ωχροί,
την ώρα που μια θλίψη μάς βαραίνει,
την ώρα που το μούχρωμα βαρύ
πέφτει για να τυλίξει μια ανθηρή
νιότη, που το σκουλήκι τη μαραίνει,

αφού μια μοίρα πρόσταξε σκληρή
στους ζωντανούς να ζούνε πεθαμένοι.

Πεθαίνουνε μιαν άνοιξη ανθισμένη
ή φθινοπώρου μέρα βροχερή,
όταν η γη ριγεί κιτρινιασμένη,
όταν τα φύλλα πέφτουν απ' τη δρυ,
και το χαμόγελό τους μαρτυρεί
ότι μαζί κι ο πόνος τους πεθαίνει,
αφού μια μοίρα πρόσταξε σκληρή
μες στη ζωή να ζούνε πεθαμένοι.

Μ' αν η ζωή τους είναι έτσι πικρή,
απ' τους θεούς αυτοί είναι οι διαλεγμένοι.
Γι' αυτό κανείς δεν πρέπει ν' απορεί
στους ζωντανούς πώς ζούνε πεθαμένοι.

Πηγή: Ανθούλα Σταθοπούλου, *Νύχτες αγρύπνιας*, Θεσσαλονίκη 1932 [ανατύπωση με επιμ. Διονύση Στεργιούλα, Αθήνα, «Οδός Πανός», 2019, σσ. 60-61].

Παρωδείται η «Μπαλάντα στους άδοξους ποιητές των αιώνων» του Κ. Γ. Καρυωτάκη:

Από θεούς κι ανθρώπους μισημένοι,
σαν άρχοντες που εξέπεσαν πικροί,
μαραίνονται οι Βερλέν' τους απομένει
πλούτος η ρίμα πλούσια και αργυρή.
Οι Ουγκό με «Τιμωρίες» την τρομερή
των Ολυμπίων εκδίκηση μεθούνε.
Μα εγώ θα γράψω μια λυπητερή
μπαλάντα στους ποιητές άδοξοι που 'ναι.

Αν έζησαν οι Πόδε δυστυχημένοι,
και αν οι Μποντιέρ εζήσανε νεκροί,
η Αθανασία τούς είναι χαρισμένη.
Κανένας όμως δεν ανιστορεί
και το έρεβος εσκέπασε βαρύ
τους στιχουργούς που ανάξια στιχουργούνε.
Μα εγώ σαν προσφορά κάνω ιερή
μπαλάντα στους ποιητές άδοξοι που 'ναι.

Του κόσμου η καταφρόνια τούς βαραινεί
κι αυτοί περνούνε αλύγιστοι και ωχροί,
στην τραγικήν απάτη τους δομένοι
πως κάπου πέρα η Δόξα καρτερεί,
παρθένα βαθυστόχαστα ιλαρή.
Μα ξέροντας πως όλοι τούς ξεχνούνε,
νοσταλγικά εγώ κλαίω τη θλιβερή
μπαλάντα στους ποιητές άδοξοι που 'ναι.

Και κάποτε οι μελλούμενοι καιροί:
«Ποιος άδοξος ποιητής» θέλω να πούνε
«την έγγραψε μιαν έτσι πενυχρή
μπαλάντα στους ποιητές άδοξοι που 'ναι;»

Στρατής Αναστασέλλης (1908-1997)

Παραποίηση

Σε μερικούς ανθρώπους έρχεται μια μέρα
που πρέπει το μεγάλο λόγο να πετάξουν.
Να πούνε, φέρ' ειπείν, τους ποιητές «ΛΑΠΑΔΕΣ».
Και φανερώνεται αμέσως κειος πῶχει τη μύγα...
να μυγιαστεί... να πούμε ο Ελύτης, μα...
κι ο Σεφέρης, που, και τους δυο τους,
τα κουτορνίθια οι Σουηδοί τούς δώσανε το ΝΟΜΠΕΛ.
Και λέγοντάς το από την ΕΡΤ, πηγαίνει γάντι
στο υπουργιλίκι του και στην πεποίθησή του.
Ο Κούβελας δεν μετανιώνει. Κι αν ρωτούνταν
πάλι «ΛΑΠΑΔΕΣ» θα τους έκραζε
για να το μάθουν γέροι, γυναίκες και κουτσούβελα
εκείνο το «ΛΑΠΑΔΕΣ» το σωστό
εις όλην την ζωήν του θα το λέει ο Κούβελας.

Πηγή: *Αιολικά Γράμματα* 129 (1992) 20. Βλ. και Δασκαλόπουλος, *Παρωδίες*, σ. 196.

Παρωδείται το ποίημα «Che fece... il gran rifiuto» του Κ. Π. Καβάφη:

Σε μερικούς ανθρώπους έρχεται μια μέρα
που πρέπει το μεγάλο Ναι ή το μεγάλο το Όχι
να πούνε. Φανερώνεται αμέσως όποιος το 'χει
έτοιμο μέσα του το Ναι, και λέγοντάς το πέρα

πηγαίνει στην τιμή και στην πεποίθησί του.
Ο αρνηθείς δεν μετανιώνει. Αν ρωτιούνταν πάλι,
όχι θα ξαναέλεγε. Κι όμως τον καταβάλλει
εκείνο τ' όχι – το σωστό – εις όλην την ζωή του.

Μποστ [= Μέντης Μποσταντζόγλου] (1918-1995)

Παρωδείται το ποίημα του Άγγελου Βλάχου «Το εκκλησιάκι» («Εις το βουνό ψηλά εκεί / είν' εκκλησιά ερμητική, το σήμαντρό της δε χτυπά, δεν έχει ψάλτη ούτε παπά» κτλ.).

ΤΟ ΚΑΡΝΑΒΕΡΑΛ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

(Δημῶδες)

Σαραντάπεντα μάστορη κι' εξήντα μαθητάδες
 ὀλημερίς τὸν φριάναναι τὸ βράδυ γεγρεμυζῶσαν
 τὸ βλέπει ὁ προδομασבורας με μνήνη εἰς μηλεῖδες
 εἶδε πὸς ἔχε πάθονεν, πὸς καὶ χρυσόσαν
 ἴδωσαν ἰονία Ἰπποκρίτης κι' ἐυεῖδον τὰ τὸν νῆσον
 τὰ παῖσι τὰ ζαλιφέλε, τὰ τὸν καιλοκαρδίε.
 - Τὶ ἔχης ὅρι πῆραθες με εἶσε μπαίλινδρῶμενως
 ποτὰ βαρῆς ἀουζέτες μιάσῃς ἐευλενδρῶμενως.
 θέλεις Πασκάλῃς τὰ νῆδῃς, Πασκάλ Πέτι τὰ γίνῃς
 ἢ μπάς κὲ τὸ Ἰβερεῖ ἀρῶ εὐ φέρῃς εὐωλοδῶμενως;
 θέλεις καμῖλα τὰ νῆδῃς, θέλεις ζεολιάς τὰ γίνῃς
 τὴν γουελαῖλα τὰ φορῆς, καμαρολὸς τὰ ἔχῃς;
 θέλεις τὰ φουῖζο ἄλλο, τὰ κατῆς ἐστὶ καουούλια
 τὰ σιργιανῆς με τὰ βιολιά, τὰ πῆζον τὰ νασούλια;
 - Μῆτε σκαμῖλα τὰ νῆδῃς, μῆτε τσεολιάς τὰ γίνῃς
 μῆτε Πασκάλῃς τὰ νῆδῃς, καμαρολὸς τὰ ἔχῃς
 Ὅπως κὲ τὰ μ' ἐνύσειαι, ἔξερο πὸς δὲ θάρεσθαι
 κὲ τὰ με βάλῃς ἐπ' ἄλλο, κὲ ἄν' ἄλλο θὰ πῆσω.

(ἄδεται εἰς τὰ διαλέκματα
 τοῦ Μπέπς - Μπόλ)

Παρωδεῖται ἡ παραλογή «Του Γιοφυριου της Ἄρτας» («Σαραντά πέντε μάστοροι κι ἐξήντα μαθητάδες / γιοφύριν εθεμέλιωσαν στὴς Ἄρτας τὸ ποτάμι. / Ὀλημερίς τὸ χιτῶνε, τὸ βράδυ ἐγγρεμυζῶταν. / Μοιρολογοῦν οἱ μάστοροι καὶ κλαῖν οἱ μαθητάδες» κτλ.).

ΤΟΥ ΚΙΤΣΙ Η ΜΑΝΑ...

(Ἰαπωνικὸν Δημῶδες)

Τοῦ Κίτσι ἡ μάνα κάθονταν ἐπὶ τὴν αἴρη τῆς παλάδας
 κὲ τὸ πῆδῃς μάλλον ἐκπῶνας κὲ τοὺς ποδάς
 » Κίτσι μου, κατὰ φρονίμα τὰ γίνῃς νοιουκίρης,
 κὲ ἂν ὑπογράψῃς τὸ καρτὶ, πάμε γιὰ χερσαίριεθ.
 Ροβολῶσαν ἐπὶ τοῦτο, ὅσο ἐυαλομηρίων
 γκαρῖνοιος, φονάβουλος ὡς δρᾶμεν κὲ θηρεῖον
 » Μάνα τῶν, μάνα ἱερῆ, μάνα ζεμιαζιμένῃ,
 ἂν ὑπογράψῃς τὸ καρτὶ, εἰς ἔξασαγιμένῃ.
 θάχῃς κενούρησ κίμωνῃς κὲ γιέτες γιὰ τῶν.
 ἢ μῆτερ οἷος ἀγαπᾷ, τὴν ζῆτη τὴν κλοσῆ.
 Ἄφου κατῆλθον μακακά, ὅσο ἐυαλομηρίων,
 ἀρα με δέλουν τὸν λοιπὸν πὸς δέινουν διὰ κυρίων
 λοιπὸν, ἀφῶσον κὲ ἐπειδῆς, δύο εἶναι καλεθέντων
 θὰ ὑπογράψῃς τὸν καρτίων, ὡς ὀμαλά πηγιένων.
 » Πεδὶ μου, δειξε φρονίωιν κὲ διασχῆ μωμῆα
 κὲ εἶπῃς τσικουῖα τὰ θγαλαν χωρῆς πολυμομῆα.
 Κι' εἶπῃς κατῆλθον χίτσιοι ἐβέλιπιδες, μὰς εἶπον,
 μα εὐνεληθῆ ὁ Πρόεδρος, ἀπὸ τῶν ὑπολοίπων.
 Ἄετ νὰ φάμε ἕσπχοι κὲ νὰ μαεῶμε ρίζη,
 κὲ κείλῃς εἶπῃς Παγῶδα τῶν, ὁ κόμος μὴ εἰς βρῖθ.
 τὸ κλοσῆ τῶν γιῶρον, κὲ τὰ τὸ εἰλυμένῃς;
 Ἐδῶ ὑπαρτῆ ἡ ἔλας ἢ ἀφῆς τῶν περιπλοέες;
 βγάλε τῶν πῆτες γλιώεως, κὲ ὄματ ἢ καμῖνῃ,
 φῶσῃς ἰδῶν ἐπιλοτῆ, δαμῆ τζογραμῖνῃ.
 Κι' ἀναρῆ κὲ εἶπῃς τζοκῶν κὲ βρῖθ τὴν Αἰεῖα
 γαμβανουσα κὲ καρπατῆ γι' ἀφῆ τῶν ἐργαῖα.

ΠΕΡΙ ΣΧΕΔΙΩΝ, ΚΟΝ-ΤΙΚΙ, ΣΥΝ-ΘΙΚΙ, ΚΕ ΑΛΛΩΝ
 ΕΠΙΚΙΝΑΝΘΩΝ ΠΕΧΝΙΔΙΩΝ.

Παρωδεῖται τὸ κλέφτικο δημοτικὸ τραγούδι «Του Κίτσου ἡ μάνα» («Του Κίτσου ἡ μάνα κάθονταν στὴν ἀκρὴ στο ποτάμι. / Με τὸ ποτάμι ἐμάλωνε καὶ τὸ πετροβολοῦσε. / «Ποτάμι, γιὰ λιγότεψε, ποτάμι, στρέψε πίσω, / γιὰ νὰ περάσω ἀντίπερα, πέρα στα κλεφτοχώρια, / πῶχουν οἱ κλέφτες σὺνάξη καὶ οἱ καπεταναῖοι» κτλ.).

Πηγή: Σχίτσα τοῦ Μποστ, τρίτη ἐκδόση, Αθήνα, «Κείμενα», χ.χ.έ, χ.αρ.σ. (1959).

Αλέξανδρος Σχινάς (1924-2012)

Σολωμοῦ («Οἱ ἐλεύθεροι πολιορκημένοι»)

Ὁ Γεώργιος με τὸ Μεταξά χορεύουν καὶ γελοῦνε,
 κὲ ἔστησ' ὁ Ἕλληνας χορὸ με τὴν Τετάρτη Αὐγούστου,
 κὲ ἡ χώρα ἤρθε τὴν καλὴ καὶ τὴ γλυκιά τῆς ὥρα.
 Τὸ μανιαδάκι βρίσκειται σ' ὥρα γλυκιά κὲ ἐκεῖνο.
 Παιδιά καθάρια καὶ γλυκά, παιδιά χαριτωμένα,
 χύνονται μέσα στὴν Εὐὸν τὴ μοσχοβολισμένη,
 καὶ παίρνουνε τὸ μὸσχο τῆς κὲ αφήνουν τὴ δροσιά τους,
 κὲ οὐλα στὸν ἥλιο δειχνόντας τὰ πλοῦτια τῆς πυγῆς τους,
 τρέχουν ἐδῶ, τρέχουν ἐκεῖ καὶ κἀνουν σαν ἀηδῶνια.
 Χώρα γιομάτη θάματα, χώρα σπαρμένη μάγια,
 χωρὶς ποσῶς τὰ μάτια σου ν' ανοίγουν καὶ νὰ κλαῖνε.

Κάλβου («Εἰς ἐλευθερίαν», «Εἰς Ἱερὸν Λόχον», «Ὁ Φιλόπατρις»)

Εὐτυχισμένα πλάσματα
 τῆς πλέον εὐτυχισμένης
 κυβερνήσεως, τελειώνονμεν
 ἕναν ὕμνον καὶ εἰς ἄλλον
 πέφτομεν πάλιν.

τῆς Εὐὸν καὶ τοῦ Βαρβάκειου
 τὰ χρυσὰ δῶρα.

Καὶ συ τὸν ὕμνον δέξου.
 Εχθαίρουσιν οἱ Δικτάτορες
 τὴν ψυχὴν καὶ βροντᾶουσιν
 ἐπὶ τὰς κεφαλὰς
 τῶν ἀχαρίστων.

Ἀς μὴ μου δώσει ἡ μοῖρα μου
 εἰς ξένην γῆν παιδεῖαν.
 Εἶναι γλυκὺς ὁ βίος μας
 μόνον ὅταν κοιμῶμεθα
 εἰς τὴν πατρίδα.

Ἀς μὴ βρέξει ποτὲ
 τὸ σύννεφον, κὲ ὁ ἀνεμὸς
 ἀπατρις ἀς μὴ σκορπίσει
 τὸ σκότος τὸ μακάριον
 ποὺ μας σκεπάζει.

Ὡ φιλότατη πατρίς,
 ὦ θαυμασία χερσονήσος
 Γραικίκα, συ μου ἔδωκας

Βαλαωρίτη («Ἡ Φυγὴ»)

Εἶναι παράλογο, Ὁμέρ Βριόνῃ:
 Ἡ Εὐὸν ἐχοῦμησε καὶ μας πλακώνει.
 Εἶναι παράλογο, κὲ ὅμως σουρίζουν,
 καὶ παρελάνουνε καὶ φοβερρίζουν.

Γιά δεσ, σαν δαίμονες μας πελεκᾶνε.
 Μπρος στὸν Πατέρα τους πῶς ροβολᾶνε.
 Δες τὰ κεφάλια τους, δεσ τὰ στειλιάρια,
 δεσ τὰ παρασῆμα καὶ τὰ καμάρια.

Εἶναι παράλογο. Ακοῦς πῶς σκούζουν;
 Σαν λύκοι φθάσανε, ρυάζονται, γρούζουν,

άνοιξε ο Αύγουστος και μου ξερνάει
τον μαύρο κόσμο του για να με φάει.

Βριόνη, πρόφθασε, ακόμα λίγο
κι από τα νύχια τους δεν θα ξεφύγω.

Καβάφη («Ιθάκη»)

Σα βρεις στον πηγαιμό για το Βαρβάκειο,
να εύχεται να 'ναι μακρύς ο δρόμος,
γεμάτος περιπέτειες, γεμάτος γνώσεις.
Τους Γερακιόνας και τους Λιώκηδας
τον θυμωμένο τον Μουζάλα μη φοβάσαι·
τέτοια στο δρόμο σου ποτέ σου δεν θα βρεις,
αν μόν' η σκέψις σου υψηλή, αν εκλεκτή
συγκίνησις το πνεύμα και το σώμα σου αγγίζει.
Τους Γερακιόνας και τους Λιώκηδας
τον θυμωμένο τον Μουζάλα δεν θα συναντήσεις,
αν δεν τους κουβανείς μες στην ψυχή σου,
αν η ψυχή σου δεν τους στήνει εμπρός σου.
Να εύχεται να 'ναι μακρύς ο δρόμος.
Πολλά τα φθινοπωρινά πρωιά να είναι
που με τί ευχαρίστηση, με τί χαρά
θα μπεις σε καφενέδες, πρωτοϊδωμένους·
να σταματήσεις σε πορνεία αθηναϊκά,
και τες καλέςπραμάτειες ν' αποκτήσεις:
Γλουτούς και στήθη – κεχριμπάρια κι έβενους –
και προφυλακτικά κάθε λογής,
όσο μπορείς πιο άφθονο περμαγκανάτ·
σε λέσχες μυστικές πολλές να πας,
να μάθεις και να μάθεις απ' τους σπουδασμένους.
Πάντα στο νου σου να 'χεις το Βαρβάκειο.
Το φθάσιμον εκεί είν' ο προορισμός σου.
Αλλά μη βιάζεις την πορείαν διόλου.
Καλύτερα ώρες πολλές να διαρκέσει·
κι εξαντλημένος πια ν' αράξεις στο σχολειό,
πλούσιος με όσα κέρδισες στο δρόμο,
μη προσδοκώντας πλούτη να σε δώσει το Βαρβάκειο.
Το Βαρβάκειο σ' έδωσε μιαν ευκαιρία.
Χωρίς αυτήν δεν θα 'βγαινες στο δρόμο.
Άλλα δεν έχει να σε δώσει πια.
Κι αν πτωχικό το βρεις, το Βαρβάκειο δεν σε γέλασε.
Έτσι σοφός που έγινες, με τόση πείρα,
ήδη θα το κατάλαβες τα ελληνικά σχολεία τί σημαίνουν.

Παλαμά («Ο Σάτυρος ή Το γυμνό τραγούδι»)

Όλα γυμνά τριγύρω μας,
όλα γυμνά εδώ πέρα,
ξεβράκωτα, ανύποπτα,
μεσάνυχτα είν' η μέρα.
Άφαντη η σκέψη, ολάνοιχτα
του θράσους τα παλάτια,
χάλια χορτάστε, μάτια,
σ' ελληνικό ρυθμό.

Εδώ είν' αριά κι αταίριαστα
της γνώσεως τα δέντρα,
κρασί είν' η άγνοια άκρατο,
εδώ είν' η γύμνια αφέντρα.
Εδώ είν' η πρόοδος όνειρο,
εδώ χαράζει ακόμα
στης νύχτας μας το στόμα
χαμόγελο εθνικό.

Εδώ τα πάντ' αγράμματα
κι αδιάντροπα λυσσάνε·
αστέρι είν' ο ξερόβραχος
κι η παγωνιά φωτιά 'ναι.
Παράσημα για κλάματα
και σίγκους για ασήμια
ντύνεται η θεία μας γύμνια
η πατριωτική.

Εδώ του Αυγούστου μάγεμα,
η ΕΟΝ αποθεώθη,
τσουλέψαν οι Αρτέμιδες,
οι Ερμήδες είναι νόθοι.
Εδώ η βλακεία ολόγυμνη,
θάμα στα υγρόζωα κήτη
βλέπω το φαλαγγίτη
να χύνεται παντού.

Μακριά μας όσα αταίριαστα,
ντυμένα και κρυμμένα,
τα δυτικά και τ' άσκημα
και ακάθαρτα και ξένα.
Ορθά όλα, εις στάσιν προσοχής,
με φουσκωμένα στήθια.
Γύμνια είναι κι η ευήθεια
και γύμνια κι η αγουσιτιά.

Πηγή: Πάλι 2-3 (1965) 115-118.

Παρωδούνται όσα ποιήματα σημειώνονται μέσα σε παρένθεση στους τίτλους των παρωδιών.

Μανόλης Αναγνωστάκης (1925-2005)

If...

Αν – λέω αν... Αν όλα δε συνέβαιναν τόσο νωρίς
η αποβολή σου απ' το Γυμνάσιο στην Ε' τάξη,
μετά Χαϊδάρη, Αϊ-Στράτης, Μακρονήσι, Ιτζεδίν,
αν στα 42 σου δεν ήσουν με σπονδυλαρθρίτιδα
ύστερα από τα είκοσι χρόνια της φυλακής
με δύο διαγραφές στην πλάτη σου, μια δήλωση
αποκηρύξεως όταν σ' απομονώσαν στο Ψυχιατρείο
αν – σήμερα λογιστής σ' ένα κατάστημα εδωδιμω –
άχρηστος πια για όλους, στυμμένο λεμόνι,
ξοφλημένη περίπτωση, με ιδέες από καιρό ξεπερασμένες,
αν – λέω αν...

με λίγη καλή θέληση ερχόνταν όλα κάπως διαφορετικά
ή από μια τυχαία σύμπτωση, όπως σε τόσους και τόσους
συμμαθητές, φίλους, συντρόφους – δε λέω αβρόχους ποσί
αλλά αν...

(Φτάνει. Μ' αυτά δε γράφονται τα ποιήματα. Μην επιμένεις.
Άλλον αέρα θέλουν για ν' αρέσουν, άλλη «μετουσίωση».
Το παραρίξαμε στη θεματογραφία.)

Πηγή: Μανόλης Αναγνωστάκης, Τα ποιήματα 1941-1971, Αθήνα, «Στιγμή», 1986, σσ. 168-169.

Παρωδείται το ποίημα "If" του Rudyard Kipling:

If you can keep your head when all about you
are losing theirs and blaming it on you,
if you can trust yourself when all men doubt you,
but make allowance for their doubting too;
if you can wait and not be tired by waiting,
or being lied about, don't deal in lies,
or being hated, don't give way to hating,
and yet don't look too good, nor talk too wise:

If you can dream – and not make dreams your master;
if you can think – and not make thoughts your aim;
if you can meet with Triumph and Disaster
and treat those two impostors just the same;
if you can bear to hear the truth you've spoken
twisted by knaves to make a trap for fools,
or watch the things you gave your life to, broken,
and stoop and build 'em up with worn-out tools:

If you can make one heap of all your winnings
and risk it on one turn of pitch-and-toss,
and lose, and start again at your beginnings
and never breathe a word about your loss;
if you can force your heart and nerve and sinew
to serve your turn long after they are gone,
and so hold on when there is nothing in you
except the Will which says to them: 'Hold on!'

If you can talk with crowds and keep your virtue,
or walk with Kings – nor lose the common touch,
if neither foes nor loving friends can hurt you,
if all men count with you, but none too much;
if you can fill the unforgiving minute
with sixty seconds' worth of distance run,
Yours is the Earth and everything that's in it,
and – which is more – you'll be a Man, my son!

Άνθος Ροδίνης (1926-2004)

Αν

Αν παραμένεις δούλος απατηλών ονείρων
κι οικόπεδα δεν έχεις στην νήσον των Κινύρων
αν υπουργός δεν είσαι ή έστω βουλευτής
να έρθεις να με φτύσεις
εάν ποτέ σου κτίσεις
επί της γης αυτής.

Αν νυμφευθείς ποτέ σου χωρίς να πάρεις προίκα
αν λες την «σκάφη» «σκάφη» μα και τα «σύκα» «σύκα»
αν έχεις θάρρος γνώμης, αν είσαι γνωστικός
σημειωτόν θα κάνεις
ωσότου θα πεθάνεις
στην ψάθα νηστικός.

Αν η αρχή σου είναι εντίμως να δουλεύεις
χωρίς ποτέ ν' αρπάζεις, χωρίς ποτέ να κλέβεις
αν της τιμής το σκήπτρον υψώνεις θαρραλέως
ηλίθιος θα είσαι
και θα σου λένε «ζήσε»
σαν γάτος ψωραλέος.

Αν δεν έχεις γυναίκα να την θαυμάζουν άλλοι
αν την υπόληψήν σου κανένας δεν προσβάλλει
αν πρόθυμος δεν είσαι ...φανάρι να κρατάς
δεν θα σε χαιρετούνε
όταν σε συναντούνε
αυτοί που χαιρετάς.

Αν την σπονδυλικήν σου όσο μπορείς δεν κάμψεις
και τον συνάνθρωπόν σου με τις ψευτιές δεν βλάψεις
αν την ευθύτητά σου επιδεικνύεις μόνον
ως ον χωρίς αξία
στη συνομοταξία
θα υπαχθείς των όνων.

Πηγή: Άνθος Ροδίνης, Ο Διογένης χωρίς φανάρι, Κύπρος 1969, σ. 9.

Παρωδείται το ποίημα "If" του R. Kipling, το οποίο παρατίθεται παραπάνω.

Αντώνης Κ. Ηλιάκης (γενν. 1930)

Οδυσσέας Ελύτης – καλοκαιρινός

Βύθισε το μαχαίρι στο πρώτο της χρονιάς καρπούζι
και απλώθη το άρωμα ως δέκα μέτρα γύρω·
έκλεβε σύκα, ένα ένα, από γέρινες συκιές, κρύα μπουζί
– μεγάλοι φωτεροί ήσαν οι έρωτες στο Αιγαίον – κι εσύ, Ζαφείρω!

Ανδρέας Εμπειρικός – ονειρικός

Συχνάκις διαπνέει τον Ατλαντικόν μέγα πλοίον
φουμέροντας εξήκοντα και πλέον· περνά και θάλλει,
ως ωραία νεάνις, αγαπημένη των δημίων
και των ερώτων – ονόματι Αιθάλη.

Πηγή: Αντώνης Κωνστ. Ηλιάκης, *Αποδόσεις*, Λεσβία 2022, σ. 131.

Παρωδούνται στοιχεία από την ποίηση του Ο. Ελύτη και του Α. Εμπειρικού, αντίστοιχα.

Τζίνα Πολίτη (γενν. 1930)

«Ο Ιουλιανός εν Νικομηδεία»

Αστοχα πράγματα και κινδυνώδη
οι έπαινοι για των Ελλήνων τα ιδεώδη.
Οι φιέστες κι οι επισκέψεις στους ναούς
των πολυεθνικών. Οι ενθουσιασμοί για την αρχαία Ολυμπία.
Με τον «τέως» οι συχνές συνομιλίες.
Οι περί «εθνικής ομοψυχίας» – άμα λάχει – θεωρίες.
Και νά το αποτέλεσμα. Ο Ισπανός δείχνει ανησυχία μεγάλην.
Ο Κωνσταντίνος έχει κάποιαν υποψία.
Α, οι συμβουλευσαντες δεν ήσαν διόλου συνετοί.
Παράγινε – λέγει η επιτροπή – η ιστορία αυτή,
και πρέπει εξ άπαντος να παύσει
ο θόρυβός της.
Οι Ολυμπιακοί πηγαίνουν πάλιν στην Αμερική,
στην ξακουσμένη πολιτεία της Ατλάντα,
όπου ο λαός μετ' ευλαβείας πολλής
με κόκα κόλα κοινωνεί και «κόκα κόλα» άδει.
Όχι στην Ψωροκώσταινα. Που κάνει το σκατό της παξιμάδι!

«Απολείπειν ο θεός Αντώνιον»

Σαν έξαφνα ώρα μεσάνυχτ' ακουσθεί
το απορριματοφόρο του δήμου να περνά

με κρότους απαίσιους, με οσμές –
την τετραετία σου που ενδίδει πια,
τα έργα σου που απέτυχαν, τα πολεοδομικά σχέδια
που βγήκαν όλα πλάνες μη ανωφέλετα θρηνήσεις.
Σαν έτοιμος από καιρό, σα θαρραλέος,
αποχαιρέτα την την Αθήνα που σου φεύγει.
Προπάντων να μην γελασθείς, να πεις πως ήταν όνειρο,
πως απατήθηκαν οι ψηφοφόροι
με μάταιες ελπίδες τέτοιες για ν' αναδειχθείς.
Σαν έτοιμος από καιρό, σα θαρραλέος,
σαν που ταιριάζει σε που αξιώθηκες τέτοια πόλη,
πλησίασε σταθερά προς το παράθυρο
κι ανάπνευσε βαθιά το νέφος,
αλλ' όχι με των καρδιακών τη δύσπνοια και τη δυσφορία,
ως τελευταία απόλαυση τους ρύπους,
τα πνιγηρά καυσαέρια του φαύλου δακτυλίου,
κι αποχαιρέτα την τη δημαρχία που χάνεις.

Πηγή: *Τα Νέα*, 8.11.1990. Βλ. και Δασκαλόπουλος, *Παρωδίες*, σσ. 189, 193.

Παρωδούνται τα δύο ομοίτιλα ποιήματα του Κ. Π. Καβάφη.

Φρέντυ Γερμανός (1934-1999)

Απολείπειν ο Θεός Ιερώνυμον

(Εγράφη πριν υποβάλει ο τέως Αρχιεπίσκοπος την παραίτησή του.)

Σαν έξαφνα ώρα μεσάνυχτα ακουσθεί
αόρατος θίασος να περνά
μην ξαφνιασθείς.
Σαν έτοιμος από καιρό, σαν θαρραλέος
αποχαιρέτα την την Αρχιεπισκοπή που χάνεις.
Τίποτε πλέον δεν μπορείς να κάνεις.
(Σ' το είπε κι ο Κοζάνης...)
Μην πεις: «Δεν παραιτήθηκα...»
Διότι:
ποιος τον ακούει τότε τον Καντιώτη...
Αλλά σαν έτοιμος από καιρό, σαν θαρραλέος
πες: «Είμαι τέως...»
Και γενναίος, σαν Βαρτάνης
αποχαιρέτα την
την Αρχιεπισκοπή που χάνεις...

Πηγή: *Απογευματινή*, 26.1.1974. Βλ. και Δασκαλόπουλος, *Παρωδίες*, σ. 124.

Παρωδείται το ποίημα «Απολείπειν ο θεός Αντώνιον» του Κ. Π. Καβάφη.

Άγγελος Παρθένης [= Πέτρος Φλαμπούρης] (γενν. 1935)

Καβάφης προς Μαλάνον

«Τίμο, αλήθεια, επλήθυναν τελευταίως πολύ
οι στιχουργοί που με μιμούνται στα γραψίματά των
τί φοιτηταί, τί δημοσιογράφοι, τί δικανικοί,
τί διπλωματικοί υπάλληλοι και τί γυμνασιάρχαι,
τί άλλοι απίθανοι, τέλος πάντων, κύριοι,
που αρέσκονται στου Λόγου τις στρεψοδικίες.
Καλά, θα με είπεις, παλαιά υπόθεσις αυτή:
θυμήσου τον αείμνηστον Μάγνην και τη Σεγχοπούλου
– έστω κι αν το επέτρεπον τα κληρονομικά δικαιώματά της –
αλλά, επιτέλους, Αλεξανδρινοί εμιμούντο Αλεξανδρινόν
κι αυτό, βεβαίως, τιμά πίοτερο τους ιδίους.
Όμως, αυτός ο συρφετός των Αθηνών,
και των επαρχιών, και των λοιπών παροικιών μας
– δε λέγω, κολακεύομαι πολύ·
μα τί φρονείς εσύ γι' αυτήν την εκλαϊκευσί μου;
Μήπως και με υποβιβάζει η διάδοσίς της;
Μήπως και η Φήμη μου χάνει κομμάτι;
Μήπως και η Ποίησίς μου πρόφασις είναι μοναχά;
Φρόντισε, σε παρακαλώ, να εξακριβώσεις
και να με αναφέρεις σχετικά.»

Πηγή: Άγγελος Παρθένης, *Σατιρικά ψιχία*, Αθήνα 1960, σ. 21.

Παρωδεύεται ίσως το ποίημα του Κ. Π. Καβάφη «Για τον Αμμώνη, που πέθανε 29 ετών, στα 610».

Η ιστορία ενός συνταξιούχου

Κάποιος σπουδαίος κύριος,
ανέκαθεν ρομαντικός και νυν συνταξιούχος,
είπε καθ' εαυτόν ένα πρωί:

«Εδώ ας σταθώ κι ας αναγνώσω τον Καβάφην
– Κωνσταντίνον, του Πέτρου, Αλεξανδρέα –
κι ας δω, επιτέλους, τί αλχημείας,
τί μαγγανείας εν Λόγω τεχνουργεί.
(Μη ενθυμούμενος που ήτο αμαρτωλός
– ως ήκουσα να λέγουν οι γραμματικοί –
με την μορφήν του θλιβεράν και γηρασμένην·
το ουσιώδες είναι η Ποίησις).»

Εν τέλει, δεν τον συνεκίνησε.

(Η μαύρη αλήθεια είναι που δεν τον ένιωσε,
μα κάτι τέτοια δεν τα λέμε φανερά.)

Και όμως, ο Καβάφης δεν τον γέλασε.
Τον έδωσε τί γοητευτικώς αναπολήσεις,

τον πρόσφερε τί ευκαιρίας να στοχασθεί,
μα εκείνος ήτο βάρβαρος και φαύλος.
(Α βέβαια, δεν τον άρεσε ο Καβάφης·
α βέβαια, προτιμά τον Παλαμά...)

Πηγή: Άγγελος Παρθένης, *Σατιρικά ψιχία*, ό.π., σσ. 22-23.

Παρωδούνται στοιχεία διάφορων ποιημάτων του Κ. Π. Καβάφη (λ.χ. των «Θάλασσα του πρωιού», «Ιθάκη», «Ο Ιουλιανός και οι Αντιοχείς» κ.ά.).

Άντης Χατζηαδάμος (1936-1990)

Οθέλλος - Δεισιδαιμόνα τζ' ο πάππαρος

Όπως όλοι γνωρίζομεν στον εικοστόν αιώνα
Οθέλλος έν' π' αγάπησεν μίαν Δεισιδαιμόναν.
Ήταν ο Οθέλλος όμορφος, ξανθός 'πού την Περσίαν
καλοσυνάτος, ήλαρος, χωρίς καμμιάν κακίαν.
Η Δεισιδαιμόνα ήταν κοντή, πασιά 'πού τα Χολέτρια
ο τζύρης της ήταν βρακάς τζαι έκαμνεν αλέτρια.
Η τύχη τα 'φερεν ευτύς να συναπαντηθούσιν
μες στην αυλήν της εκκλησιάς τζαι να αγαπηθούσιν.
Λαλεί της εις τα περσικά: «Εγώ εννά σε πάρω.»
Λαλεί του στα κυπραίικα: «Εγώ χέλω τον γάρον.»
– Μεν σκέφτεσαι, χρυσάθθεμον, πνοή 'λαφριά τ' αέρα
μολόχα του γλυκού νερού, του νου μου αλατέρα.
Τον γάρον σου θα πάρουμεν μαζίν εις το παλάτιν
όπου θα τονε ζέξουμεν πάνω στο αλακάτιν.
– Όι, εγώ τον γάρον μου χέλω τον να 'ν' κοντά μου
να αγκαρίζει το πρωίν, να σαίρετ' η καρκιά μου!
– Δαιμόνα μου, αγάπη μου, φως των μματογυαλιών μου,
γάρους τζ' αρκάππαρους πολλούς έχω στο σπιτικό μου.
Τ' αμμάθκια της 'χαμήλωσεν η όμορφη νιοχώρη
τζαι με φωνήν μουρμουριστήν: «Χέλω τζαι πανεφόριν.»
Είπεν τζαι επετάλλισεν τα ματοτσίνορά της
τζ' έβκαλεν μαύρον στεναμόν 'πού τα πασιά βυζιά της.
– Μεν πλήσσεις, μέν βαρυγκομάς, άστρον τ' Αποσπερίτη.
Τον γάρον τζαι το παλτεσού θα το 'σεις μες στο σπίτι.
Ό,τι ζητά η αγάπη μου εγώ εννα της το έχω
να φύουμεν με το καλόν γιατί 'άλλον 'εν αντέχω.
– Οθέλλε μου ηλιόμορφε, αφέντη της καρκιάς μου,
Πετρόμπεη της αυλατζιάς, δόλωμαν της σκαρκάς μου,

έλα κοντά τζαι άκουσε τα λόγια που θα είπω
γιατι πολλές επάθαν την τζ' εμείναν δίχα κρίκκον.
Το μέσπιλον άμα ψηθεί τζαι φάεις τες κοκκόνες
έν' πιο γλυτζιές 'πού τους αθθούς που τρών' οι μυρμηόνες.
Τ' αγρέλια άμα έν' πικρά έχουν μεγάλην γλύκαν
μα έν' μανιτάρκα που βλαστούν 'πού κά' στην αλαδρήκαν.
Η μάνα έν' μάννα τ' ουρανού, ελάλεν μου μια θκειά μου
να την αφήσω 'εν μπορώ, εννα όσιστεί η καρκιά μου.

- Αθθόνερον της σεμωνιας, ψυσή των αρχαγγέλων,
περτικολαίμισσ' άβαφτη, τριαντάφυλλον κομμένον,
τον γάρον τζαι το παλτεσου έσσω μου να τα φέρεις
την τσουρά τζαι τες όρνιχες τζαι τούτα αν τα θέλεις,
όμως την μάνα σου σ' εμέ μεν την ξανααναφέρεις.

- Ρε κίλλη της Ανατολής, ζίζιφον σαπημένον,
χαμνόλοε, φτανόκελλε, πλάσμαν καταραμένον,
η μάνα μου τί σου 'φταιξεν τζ' εν χέλεις να την ξέρεις;
Χα; Ρε σκαρφωμένε ππακλαβά;
Ξέρεις, ρε τζιτρινότρισε, σε ίντα σπίτιν μπαίννεις;
Πκιάσ' τα μασκαραλίκκια σου, γίνου καπνός τζαι χάθου!
Ξικουρτισμένε τταμπουρά!

Εδάκκασεν τα σείλη του τζ' επύτησεν το γαίμαν
άπλωσεν τες σερουκλες του τζ' έπκιασεν τον αγέραν
τραβά τζαι την πιστόλαν του, τρεις σιπεθκιές τής σύρνει
(πά' στην νουράν του πάππαρου πιάννει την τζαι την δήννει).
Κάτω χαμαί να λαχταρά ππέφτει η Δεισδαιμόνα
τζ' ο Οθέλλος πά' στον πάππαρον φεύκει για την Λεμόνα.

Πηγή: Άντης Χατζηαδάμος, Ζανζουέρα, Λευκωσία 1990 [= Άντης Χατζηαδάμος, Κείμενα λογοτε-
χνικά και άλλα, επιμ. Γ. Κεχαγιόγλου, Αθήνα, «Το Μέλλον», 2020, σσ. 205-206].

Παρωδούνται στοιχεία από δημώδη άσματα της Κύπρου (λ.χ. «Τα εκατόν λόγια»).

Θανάσης Παπαθανασόπουλος (1937-2021)

Ομνύει

(Σατιρική άσκηση στον Καβάφη με ρίμες τού «Δέηση»)

Είπε ν' αρνηθεί τον άθλιο ναύτη
που ορέξεις γανυμήδειες τού ανάφτει.

Στην Παφίαν εμπρός να στήνει κερι
μη έρθει αυτός και αναφρόδιτοι καιροί

να τον βρουν. Η θεά όμως, πληροφορημένη,
ξέρει πως ήρθε ο «άθλιος» που προσμένει,

κι ακόμα ξέρει πως ο αρνητής - τί φοβερό -
θα μπει ορεξάτος στον πριάπειο χορό.

Πηγή: Θανάσης Παπαθανασόπουλος, Καταφύγιο θηραμάτων, Αθήνα, «Φιλιπότης», 1983, σ. 19.
Βλ. και Δασκαλόπουλος, Παρωδιες, σ. 170.

Παρωδείται το ποίημα «Δέησης» του Κ. Π. Καβάφη («Η θάλασσα στα βάθη της πήρ' έναν ναύτη.-
/ Η μάνα του, ανήξερη, πηραίνει κι ανάφτει // στην Παναγία ένα υψηλό κερι / για να επιστρέψει γρή-
γορα και να 'ν' καλοί καιροί -» κτλ.), καθώς και λέξεις ή εκφράσεις των «Ομνύει», «Che fece... il
gran rifiuto».

Στον αστερισμό του Καβάφη
(Πεντηχονταέτηροι σατιρικοί στίχοι)

4

Είπε η Μαρία, εν μέρει οικιακή βοηθός
κι εν μέρει εξεγεργμένη κουλτουριάρα:
«Μονάχα ο Τίμος από τη Λωζάνη
μπορεί να εξαγγέλλει ακόμα θέσφατα.
Του Τσίρκα οι εικασίες σε καμιά Τράπεζα
σοσιαλιστικού μέλλοντος αντίκρισμα δε θα 'βρουν.
Είχε το θράσος βλέπεις να διαδίδει
πως είδε τον πρωτοκλασάτο να κρατά
εμπρηστικό πλακάτ στην πλατεία Μωχάμετ Άλι.
Καιρός πια ο Πιερίδης ή Περίδης ή Περής
τη γιγαντιαία αυτή ψευτιά να ξεσκεπάσει.»

Πηγή: Νέα Σύνορα 76 (Οκτ.-Δεκ. 1984) 221-222. Βλ. και Δασκαλόπουλος, Παρωδιες, σ. 175.

Παρωδούνται στοιχεία ποιημάτων του Κ. Π. Καβάφη (λ.χ. των «Τα επικίνδυνα», «Η Τράπεζα του
Μέλλοντος», «Το 31 π.Χ. στην Αλεξάνδρεια»).

Ξ. Α. Κοκόλης (1939-2012)

Το Χαρτάκι

Σα βγεις στον πηγεμό για το Χαρτάκι,
να εύχεται ο δρόμος να 'ναι σύντομος,
με λίγες περιπέτειες, λίγες γνώσεις.
Τους νυσταλέους Επιτηρητάς,
τα ψευδοάγρια «ΣΤΟ ΓΡΑΠΤΟ ΣΑΣ!» μη φοβάσαι,
τέτοια στο δρόμο σου ποτέ δε θα βρεις,
αν μένει η όψη σου γαλήνια, αν τα γυαλιά σου
είναι αρκούντως σκοτεινά.

Να εύχεται ο δρόμος να 'ναι σύντομος.
Λίγα τα σπαστικά απογεύματα να είναι
που κάτω από τη φθινοπωρινή βροχή
θα στέκεις στην ουρά για να υπογράψεις
- ταυτότητα στο χέρι - και να παραλάβεις
το ένα και μοναδικόν ογκώδες Σύγγραμμα.

Με τί χαρά, και ολίγη αγωνία,
στα πληροφορημένα φροντιστήρια θα τρέχεις,
θα κάνεις έρευνα αγοράς, για ν' αποκτήσεις,
επ' αμοιβή βεβαίως, τα θέματα Ες-Ο-Ες,
τα ηδονικότατα, τα πλήρως εγγυημένα.
Και μην ανησυχείς: οι Βαθμολογητές
θανάσιμα βαριούνται, άνθρωποι είναι.

Πάντα στο νου σου να 'χεις το Χαρτάκι.
Το φθάσιμον εκεί είν' ο προορισμός σου.
Δε χρειάζεται όμως να σε φάει και το άγχος.
Φρόντισε, βέβαια, να το πάρεις πριν γεράσεις
(υπάρχει εξάλλου ο κίνδυνος να σε διαγράψουν...)
και κοίτα να μην τρέφεις ψευδαισθήσεις
για επαγγελματική αποκατάσταση.
Ό,τι εκέρδισες, το κέρδισες στο δρόμο.
Άλλη χαρά από το Χαρτάκι μην προσμένεις.
Έκαμες ένα ωφέλιμο και γρήγορο ταξίδι.
Με τόσα που είδες κι έπαθες, με τόση πείρα,
ήδη θα το κατάλαβες Χαρτάκι τί σημαίνει.

Στίχοι

Ανεπαισθήτως, δίχως ρίμαν, και χωρίς αιδώ
οι αδιάστατοι στα τείχη των μ' έκλεισαν στίχοι.

Και κάθομαι και απελπίζομαι τώρα εδώ.
Άλλο δεν σκέπτομαι: τον νουν μου τρώγει αυτή η τύχη·

διότι κείμενα πολλά να γράψω είχαν.
Α, όταν έκτιζαν τα τείχη πώς να μην προσέξω.

Αλλά δεν άκουσα ποτέ κρότον κτιστών ή ήχων.
Υπούλως μ' έκλεισαν απ' τον πεζό τον λόγον έξω.

Πολύ σπανίως

Είν' ένας γέροντας. Πολιόθριξ και προγάστρω,
σακατεμένος από το ποτό και τα τσιγάρα,
σιγά βαδίζοντας την Τσιμισκή διασχίζει.
Κι όμως σαν μπει στο σπίτι του να κρύψει
τα χάλια και τα γηρατειά του, μελετά
το μερτικό που έχει ακόμη αυτός στους Άλλους.

Πλάσματα ευαίσθητα διαβάζουν τα βιβλία του.
Στα μάτια των τα μωπικά ρέουν οι ερμηνείες του.
Το δύσκαμπτο μα διψαλέο μυαλό των,
η ευπαθής, φρεσκολουσμένη σάρκα των
με τη δική του ανάγνωση του ωραίου συγκινούνται.

Η καφετέρια

Είπες: «Θα πάγω σ' άλλο μπαρ, σε μι' άλλη καφετέρια.
Μια γκόμεν' άλλη θα βρεθεί, πιο βολική απ' αυτή.

Κάθε προσπάθειά μου, και μια μιζέρια είναι γραφτή,
κι η λίμπιντό μου έχει παγώσει, πεθαμένη.

Ός πότε η σάρκα μαραμμένη έτσι θα μένει;
Στο παρελθόν η μνήμη πάει, και όπου κι αν δω,
καυτούς θριάμβους των ορμών μου βλέπω εδώ
με πρόθυμα, θερμά κορμιά (σπανίως αιθήρια).»

Καινούργιους τόπους δε θα βρεις, ούτε άλλες καφετέριες,
και γεροντόφιλη ούτε μια γκόμενα δε θα τύχει
που ερωτικά να σε δεχτεί μες στα γλυκά μας τείχη.
Πάψε και παραδέξου το, λοιπόν: θα τριγυρνάς
στα ίδια αυτά μπαρ, στες γειτονιές τες ίδιες θα γερνάς,
και μες στην καφετέρια αυτή σιγά σιγά θ' ασπρίζεις.
Για θριάμβους νέους της σαρκός τώρα να μην ελπίζεις.
Η μνήμη ας σε παρηγορεί, κι όχι άλλες πια μιζέριες.

Πηγή: Ξ. Α. Κοκλής, *Τριάντα παρωδίες ποιημάτων του Κ. Π. Καβάφη*, Αθήνα, «Καστανιώτης», 2007, σσ. 28 κ.ε.

Παρωδούνται, κατά σειράν, τα ποιήματα «Ιθάκη», «Τείχη», «Πολύ σπανίως» και «Η πόλις» του Κ. Π. Καβάφη.

Κώστας Βασιλείου (γενν. 1939)

Εν τω μηνί Αθύρ

Ο Λεύκιος ετζοιμήθηκε
γιατι πολλά αγαπήθηκε
τζαι πάει με το τρένο
να 'βρει τ' αθάνατο νερό
στ' Αχέροντα τον ποταμό
πουλλάτζι διψασμένο.

Έ τον δαμαί τζαι δέτε τον
αν έσει αίπι πέτε το
εν' άσπιλος σαν το σιόνι
ένα πετροσελίονο
το μήλο το γλυκόμηλο
ιάσμος τζαι λεμοναθθός
ή της θαλάσσου ο αφρός
μεταξωτό σεντόνι.

Εις την οδό που πήαινε
πέρα στο υπερπέραν

τζαι σε λιμιώνα έμπαινε
φτάννει στην Ιγγλιτέρα
τζ' ήυρεν έναν υάκινθο
τον Κάλβο τον ωδοποιό
τζ' εσμίξασι τη βλέα
να γίνουν αδερφοποιτοί
ως ποιητής με ποιητή
τζαι στην πατρίδα μνέαν.

Λαλεί του ο Ζακύνθιος
να μεν τζοιμάσαι ύπτιος
ή προύμουττα, χαρώ σε,
αγγόνι μου, θωρώ σε,
πήαινε στο Καρπάσι
που τρων ψουμί μ' αθάσι
να 'βρεις τον Πέτρο Γιάλλουρο
τον μαθητή τον άριστο
να πκιάσεις τη σημαία του
η Τζύπρου να γιορτάσει.

Χαιρέτωσαν τα ένδοξα
Παρίδια τζαι τα μέγαρα
ή ο γρυσός του Μίδα
είναι γλυτζύς ο θάνατος
μόνο όταν κοιμώμεθα
εις την πατριδα.

Σεβάζουμαί σε, Γέροντα,
λαλεί του ο Κυπραίος,
μ' αν εσού είσαι Έλληνας
ελεύθερος τζ' ωραίος
αν είσαι υακίνθιος

Πηγή: Άνευ 82 (Άνοιξη 2022) 74-75.

Παρωδούνται στοιχεία από την ποίηση του Α. Κάλβου («Ο φιλόπατρις») και του Κ. Π. Καβάφη («Έν τω μηνί Αθούρ»).

Μέλης Βουδούρης (γενν. 1939)

Τα καιροσκοπικά

Ο επιπόλαιος, ο απλούς λαός (Κ. Π. Καβάφης)

Είπε ο Ρέμνος (Μηθύμιος φιλόλογος
στην Παττακία· επί Τυραννίας
χιλιάρχου Στυλιανού και χιλιάρχου Γεωργίου·
πότε αναρχικός, και πότε τυραννόφρων):
«Συνηθισμένος στην κερδοσκοπία και στην εύνοια,
δεν είμαι εγώ ηλίθιος αρχές να έχω!
Την αχρειότητα και τις Ανθολογίες μας
στων χιλιάρχων την διάθεσιν θα θέσω.
Ύβρεις κατά των δημοκρατικών θα γράψω
και ύμνους στους χιλιάρχους, στην Τυραννίαν.
Προτάσεις, εκδουλεύσεις – φανερά, κρυφά –
θα κάμω στους χιλιάρχους· αδρά πληρώνουν!
Κι όταν αργότερα καταλυθεί η Τυραννία των,
θα τους υβρίζω, πάλι τον αναρχικόν θα παριστάνω.
Αμνήμων και βοώδης ο Λαός· εκλεκτός είμαι!»

Πηγή: Μέλης Βουδούρης, *Η Ανθολογία νέας ελληνικής ποιήσεως και η πνευματική ανελευθεροσύνη του Ρένου Ηρακλή Αποστολίδη*, Hilversum, «Ελληνοσύνη», 1979, σσ. 43-44.

Παρωδείται το ποίημα «Τα επικίνδυνα» του Κ. Π. Καβάφη.

εκτός που είμαι λεύκιος
είμαι τζ' ένας ζαφείριος
ξέρω ποιο έν' το χρέος.

Ο Λεύκιος ετζοιμήθηκε
γιατι πολλά αγαπήθηκε
σε μάρμαρο Πεντέλης
τζ' ήυρε τ' αθάνατο νερό
στο σπίτι του το πατρικό
της μάνας του Νεφέλης
στην πόλη της Λαρνάκου
εντός πέτρινου λάκκου.

Η Παττακία

Δέχονταν ευχαρίστως τες τιμές, αλλά
δεν τες επιζητούσεν· ήταν μετρίφρων.
(Κ. Π. Καβάφης)

Τί λυπηρόν, ενώ είσαι ενδεδειγμένος
για αξιώματα τιμητικά, σπουδαία,
το ασίγαστό σου πάθος της φιλοπρωτίας,
η άσβεστη για προβολή σου δίψα,
η φιλοχρηματία και ο καιροσκοπισμός σου
όνειδος και κατακραυγήν σου επιφέρουν.
Και τί μοιραία η απόφασις που επήρες
(απόφασις κορύφωσις της μαλακίας)
αυτόκλητος να μεταβείς στην Παττακίαν
και εις δούλον να μεταβληθείς του Κληρικίδη
που σε εξαιρεί τιμητικώς από την λογοκρισίαν
και σε τιμά ως λόγιον με παρρησίαν
και συ ηδύνεσαι και την Ανθολογίαν
με αφιέρωσιν στον τύραννον προσφέρεις.
Γι' άλλα πονεί η καρδιά σου και σπαράζει·
τις επευφημίες των γνησίων αναρχικών,
τα πολύτιμα των ελευθεροφρόνων «Ζήτω»,
τους επαίνους των μισοτυράνων της Μηθύμνης.
Τέτοια μη προσδοκάς στην Παττακίαν·
δούλος τυράνων έγινες και τυραννόφρων
γι' αυτό στιγματισμένος θα αποθάνεις.

Πηγή: Μέλης Βουδούρης, *Η Ανθολογία νέας ελληνικής ποιήσεως...*, ό.π., σσ. 44-45.

Παρωδείται το ποίημα «Η Σατραπεία» του Κ. Π. Καβάφη.

Υπέρ του Δημητρίου Κωλιάτου ψευδομαρτυρήσαντες

Εγώ σε παύσω τού θράσους (Αριστοφάνης, *Ιππής*, 429)

Άτιμοι, σεις που εμαρτυρήσατε ψευδώς και ιδιοτελώς
υπέρ του καιροσκοπού φίλου σας, μη αισχυνθέντες.
Κίναιδοι, σεις, που σας επέκρινε ο Μίλητος Βουδόριος.
Όταν οι Νικαιείς να στηλιτεύσουν κάποιον θέλουν,
«Όμοιος με τους μάρτυρες του Δημητρίου Κωλιάτου
είναι.» λέγουν και γράφουν. Τόσον αχρείοι είσθε.

Εγγράφη εν Νικαία υπό δημοκρατικού
δεύτερον έτος Κωνσταντίνου κοπρίτου.

Πηγή: Μέλης Βουδούρης, *Κλασικισμός και ονειδισμοί, ποιημάτια 1963-1978*, Maastricht 1980.
Βλ. και Δασκαλόπουλος, *Παρωδίες*, σσ. 94-95.

Παρωδείται το ποίημα «Υπέρ της Αχαϊκής Συμπολιτείας πολεμήσαντες» του Κ. Π. Καβάφη.

Alter Ego [= Αλεξάνδρα Στεφανοπούλου] (;)

Τί θα έγγραφαν...

Καβάφης, «Τα τείχη»

Χωρίς περίσκεψιν και με ετεροχρονισμόν
πορεύεται και η οικονομία μας στην τύχη.
Και κάθονται και απελπίζομαι τώρα εδώ
πώς θα εξέλθουμε απ' του σοσιαλισμού τα τείχη.
Διότι αυτοί δεν άφησαν στην θέση ούτε λίθον.
Α, όταν έριχνα την ψήφον πώς να μην προσέξω.
Αλλά δεν γνώριζα των πρασινοφρουρών τον μύθον
που αναισθητήτως έριξαν όλον τον κόσμον έξω.

Πηγή: *Εστία*, 4.1.1983. Βλ. και Δασκαλόπουλος, *Παρωδίες*, σ. 154.

Παρωδεύεται το ποίημα «Τείχη» του Κ. Π. Καβάφη.

Μάριος Μαρκίδης (1940-2003)

Γράμμα στην Πρέβεζα

Απενεμήθησαν χθες μέσα σε θερμή ατμόσφαιρα τα κρατικά λογοτεχνικά βραβεία... Εκφωνήθηκαν σύντομοι λόγοι... Το σύνολο του έργου, η έκφραση των καμμένων της Ρωμοσύνης... Τα βραβεία συνοδεύονται από σημαντική οικονομική ενίσχυση.
(Οι εφημερίδες)

Ας υποθέσουμε πως δεν έχεις φτάσει
στο μαύρο αδιέξοδο, στην άβυσσο του νου.
Ας υποθέσουμε πως δεν σε έχουμε χάσει
πως είσαι δηλαδή απόκτημα του Ουρανού
κι υποκλίνεσαι τώρα ενώπιον του κοινού
που σε χειροκροτεί για να σε χαλάσει.

Ας υποθέσουμε πως συναντιόμαστε μια μέρα
εις το Βιβλιοπωλείον η *Εστία*.
Μοιάζεις με καράβι που έπεσε σε ξέρα
κι εμείς με ανήκεστη αμαρτία.
– Χαιρέτησε, μικρέ μου, την καλή ποιήτρια.
– Μαντάμ, είστε Κολλάρου πέρα ως πέρα.

Ας υποθέσουμε λοιπόν πως έδωσες τη μάχη
πως το έβαλε εντέλει στα πόδια ο εχθρός
και πως δεν του γύρισες απλώς τη ράχη...
Βάδισες τάχα ατρόμητος εμπρός.
Δεν σε έφερε καπάκι ο φριχτός καιρός
που κακό χρόνο να 'χει!

Όστε σε βλέπω σήμερα πίσω απ' τον Πατρίσιο.
Δεν έφτασες, όπως μας είπες, στα όρια της σιγής.
Μα ναι, φωτογραφία παλιά από το Λύκειο!...
Προσβλέπαμε τότε όλοι μας στο τέλος της γης
αλλά μας πρόδωσαν αισχρά οι αληγείς.
Το μέλλον εφάνη για πάρτη μας ανοικείο.

Μας παρέλειψαν μέχρι τα πενήντα τόσα μας οι Μοίρες
είμαστε όμως πάντα οι Ρώμοι Φιλύρες.

Πηγή: Μάριος Μαρκίδης, *Ποιήματα με ημερομηνία λήξεως*, Αθήνα, «Καστανιώτης», 1995, σσ. 45-46.

Παρωδεύεται το ποίημα «Αισιοδοξία» του Κ. Γ. Καρυωτάκη:

Ας υποθέσουμε πως δεν έχουμε φτάσει
στο μαύρο αδιέξοδο, στην άβυσσο του νου.
Ας υποθέσουμε πως ήρθανε τα δάση
μ' αυτοκρατορική εξάρτυση πρωινού
θριάμβου, με πουλιά, με το φως τ' ουρανού
και με τον ήλιον όπου θα τα διαπεράσει.

Ας υποθέσουμε πως είμαστε εκειπέρα,
σε χώρες άγνωστες, της Δύσης, του Βορρά·
ενώ πετούμε το παλτό μας στον αέρα,
οι ξένοι βλέπουνε περιεργα, σοβαρά.
Για να μας δεχτεί κάποια λαϊκή τρυφερά,
έδωξε τους υπηρέτες της ολημέρα.

[...]

Νάσος Θεοφίλου (1940-2004)

Άρτιαι οδοί

Τα Νομπελόσκαρ να φοβάσαι, ω ψυχή!
Και τες επιβραβεύσεις σου να συγκρατήσεις
αν δεν μπορείς, κρυφά στα όρια του κυκλώματος
να τες ακολουθείς. Κι όσον βραβεία παίρνεις
τόσον ακαδημαϊκώς ασκητική να είσαι.
Κι όταν εις την επίκαιρον ακμή σου φθάσεις πια,
έτσι δημιουργού περιωνύμου σχήμα όταν λάβεις,
τότε κυρίως πρόσεξε σαν βγεις στον κόσμο έξω,
περίφρακτος από των κριτικών τη συνοδεία·
αν τύχει και πλησιάσει από τον όγλο
κανέννας μικροποιητής με μπλοκ στο χέρι
και λέγει βιαστικά: «Ύστερ' απ' το βραβείον
θα υπηρετήσετε όπως πριν την τέχνην;»
βάλε τους κριτικούς να τον κατατροπώσουν,

σ' εφημερίδες μίλησε· μη λείψεις το βραβείον
(όχι βεβαίως το ποσόν, μα το μετάλλιον μόνο)
ν' αφιερώσεις σε ίδρυμα πνευματικό ή ναόν
αν θες να πείσουν τον λαόν όλα τα περί εσού
τα σοβαρά γραφόμενα των δημοσιογράφων.

Πηγή: Χάρτης 5-6 (1983) 740. Βλ. και Δασκαλόπουλος, *Παρωδίες*, σ. 158.

Παρωδείται το ποίημα «Μάρτια Ειδοί» του Κ. Π. Καβάφη.

Θέμης Λιβεριάδης (γενν. 1940)

Αλεξιάδα

(Οι ελαφροί ας με λέγουν ελαφρύ)

Τί γχαντεμιά ενώ ήσουν χαρμάνης
για τα υγρά τα μάτια της και τις γυμνές τες φτέρνες,
έτσι που τες ζαχαρώνεις πίσω της στο τζάμι,
να σ' έχει εκθέσει ένας άδικος λογαριασμός
με μικροπρέπειες και τσαμπουκάδες.
Και τί απογοήτευση το άλλο βράδυ
που ενώ εσύ ποιητικά την κάλεσες να 'ρθει
εκείνη κι η μητέρα της αποφασιστικά σ' το ξέκοψαν
και φεύγει με τα πόδια για το Cecil·
πηγαίνεις μάλιστα και στο μεγάλο τον μαέστρο
και με τα χίλια ζόρια τον καταφέρνεις να σε βάλει
στην ορχήστρα
και σου προσφέρει το μικρόφωνο και ντέφια·
μα συ Εκείνην σκέπτεσαι απελπισμένα,
αυτές που γύρω σου χειροκροτούν δεν τις γουστάρεις.
Την μαθηματικό ζητάει η ψυχή σου - γι' αυτήν έχεις καφούρα.
Να 'σασταν, σκέπτεσαι, σ' ένα δωμάτιο μοναχικό
με δύσκολες κι αλγεβρικές τες περιπτώξεις
μετά από μπάνιο, πάνω στον μπιντέ ή κάτω απ' το κρεβάτι.

Αυτά πώς θα σ' τα δώσει ο Χειμωνάς;
Αυτός πια είναι η παρέα σου μετά στο μαγαζί
και με αυτόν για συντροφιά ποια μαθηματικά να συζητάμε τώρα.

Πηγή: Το Τρίτο Διεθνές Συμπόσιο Καβάφη / *The Third International Symposium*, Κάιρο 1994, σ. 239. Βλ. και Δασκαλόπουλος, *Παρωδίες*, σ. 201.

Παρωδούνται στοιχεία ποιημάτων του Κ. Π. Καβάφη (λ.χ. των «Η Σατραπεία», «Βυζαντινός άρχων, εξόριστος, στιχουργών»).

Ζείρων [= Βασίλειος Κούβαρος] (γενν. 1943)

Παίγνια κατομομαχικά

1. Μηδέαν άγαν, ω μω

Είπαμε να φας να επιβιώσεις
ύστερα απ' της πείνας τις κοπώσεις,
μικρό ησουν όμορφο με γελαστά ματάκια,
της αποθήκης μουσαφίρης· τί μ' αυτό,
κι αν το σακί δεν ήτανε σωστό
κι αν απ' το ρύζι λείπανε λίγα σποράκια;
Μακράν εμού παγίδες δηλητήρια,
τις τρύπες άφηνα ανοιχτές σκοπίμως
σου 'κανα τα καπρίτσια, τα χατίρια,
και χάζι όταν πέρναγες, ηθοποιός και μίμος.

Καιρός επέρασε, ετσούπωσες, με δέος
όμως δεν έπαυες ποτέ να με θωρείς,
ν' αναμετράς το ανθρώπινο το κλέος,
τα μάτια ταπεινά ν' ανοιγοκλείνεις·
αργότερα, ένα απόγευμα, ο Αβράμης
ο μαύρος υπηρέτης με φωνάζει:
«Αφεντικό, δεσ τί έκανε ο τσάμης,
έφαγε όλο το αλεύρι.» «Δεν πειράζει,»
του απάντησα «άνοιξε το άλλο σακί.»

Και πέρναγαν οι μέρες, οι καιροί,
ωσότου ένα βράδυ που λιγούρεφα χαλβά
Μακεδονίας - τον βαστούσα τυλιγμένο
με τη λαδόκολλα βαθιά μες στον τορβά
πά' στο ντουλάπι το διπλομανταλωμένο -
και πήγα, ο δόλιος, να τ' ανοίξω, τί να δω,
κάτι σαν τέρας, σαν εξαποδώ,
σαν κούνελος υπέρτροφος τοπάρχης
να ξεπηδάς, σαν μαυροφόρος ποιμενάρχης,
και πίσω σου ένα ποίμνιο μαλθακά
ποντίκια που 'χαν φάει το χαλβά.

Κι ως με κοιτάγατε με της αυθάδειας τα μάτια,
κοιλιοδουλίας κι αχορταγιάς όντα γλωιώδη,
«Ρε άντε,» είπα «πάτε στα κομμάτια, καθάρματα, αχάριστα, πυώδη
της ζωής παράσιτα, τώρα θα δείτε,
και της ψυχής και του κορμιού σας τη μαυρίλα
μόνα σας θα καταραστείτε,
όταν ο Ήφαιστος εγώ καρφώσω τη σαπίλα
της απληστίας σας πάνω στη φάκα
χωρίς χρονοτριβή, στο τάκα τάκα.»

2. Ωδή εις Τρωκτοφόντην

Ω Τρωκτοφόντη, ποντικοφονιά τουτέστιν,
γουρ γουρ τερπόμενε με χάδια,
φίλος εσού περιπαθής κατέστην
στου Τροπικού τ' αστεροπλουμισμένα βράδια.

Είσαι ένας γάτος κίτρινος ωραίος,
επί των αρουραίων μετά λύσσης
επιπεσών καταδρομεύς σπουδαίος
το γένος των να εξανδραποδίσεις,

των τρωκτικών απέκτεινες την παροιϊάν,
τους έσκισες τα βάρδουλα, μεγάλε,
εκκαθαρίσας την εμὴν οικίαν
κι έβαλες στην καριέρα τους φινάλε..

Έλα να σε φιλέψω ευγνωμόνως
σε αμοιβαιότητας τη συμπαγή φιλία!
Θα 'ναι, αλήθεια λέω, μέγας ο πόνος,
άμα μου φύγεις κάποτε χωρίς αιτία,

γιατι είσαι ευεργέτης μου μεγάλος,
ανδρείος, όμορφος μαζί, χαδιάρης,
αστράφτεις από πάστρα κι από κάλλος,
εσύ δεν είσαι γάτος αλανιάρης.

Φίλε καλέ μου, έλα να σε χαϊδέψω,
όχι μονάχα που εξολόθρευσες τα κτήνη:
απ' το γουρ γουρ σου τη χαρά να δρέψω,
αφού η στοργή σου απαραίτητη μου εγίνη.

Πηγή: Άνευ (Λευκωσία) 20 (Άνοιξη 2006) 19-20 (βλ. και Ο Κάτης και ο μποντικός. Εισαγωγή και έκδοση χειμένου: Cristiano Luciani. Μετάφραση και Επίμετρο: Γιώργος Κεχαγιόγλου, Θεσσαλονίκη, Ι.Ν.Σ., 2011, σσ. 104-106).

Παρωδούνται θεματικά στοιχεία και εκφράσεις αφενός της έμμετρης λόγιας υστεροβυζαντινής παρωδικής Κατομνομαχίας/Παλεωμομαχίας του Θεόδωρου Πρόδρομου, αφετέρου του αναγεννησιακού κρητικού διδακτικού-σατιρικού ποιήματος Ο Κάτης και ο (μ)ποντικός και του τραγουδιού του Νίκου Γούναρη «Αυτός ο άλλος» («Αυτός ο άλλος που σε πήρε από μένα, / αυτός ο άλλος, αυτός ο άλλος / είν' ευεργέτης μου μεγάλος [...]).

Γιώργος Βέλτσος (γενν. 1944)

Καβαφικό

«Ο Κίσινγκερ προτίθεται να πολιτευθεί
στη Γερμανία υπό τον Στράους» (Ο Τύπος)

Όθεν φρονώ πως είμαι στα γεμάτα
ενδεδειγμένος για να υπηρετήσω αυτήν την χώρα,

την προσφιλή πατρίδα μου Γερμανία.
Θ' απευθυνθώ προς τον Στράους πρώτα
κι αν ο μωρός αυτός δεν μ' εκτιμήσει
θα πάγω στον Δημάρατο
(προσοχή: πρόκειται για τον Δημάρατο
του Καβάφη και όχι του Χρίσκελ, εκείνον
«που δίδει συμβουλές στους Πέρσας,
να τους εξηγήει το πώς να κάμουν,
για να κατακτήσουν την Ελλάδα.»).
Κι αν ο ηλίθιος κι αυτός δεν με προσλάβει
πηγαίνω παρευθός στον Σάχη.

Θα με θελήσει πάντως ένας απ' τους τρεις.
Κι είν' η συνείδησίς μου ήσυχη
για το αφήφιστο της εκλογής.

Βλάπτουν κι οι τρεις τους την Ελευθερία το ίδιο.

Πηγή: Τα Νέα, 26.1.1977. Βλ. και Δασκαλόπουλος, Παρωδίες, σσ. 145-146.

Παρωδείται το ποίημα του Κ. Π. Καβάφη «Ας φρόντιζαν».

Νάσος Βαγενάς (γενν. 1945)

Κλεάνθης

Κλεάνθης Νικολάου. Δραμινός
με ρίζες μακρινές από τη Θεσπρωτία.
Συμβολιστής, με τάσεις πεισιθάνατες
και επίγνωση της ματαιότητας των εγχοσμίων.
Θα 'λεγες, αθεράπευτα ελεγειακός.
Κρατώντας αποστάσεις από την αιωνιότητα
εξερευνούσε το ενδιαμέσο κενό
με ιάμβους βυθομετρικούς. Που αναπόφευκτα
κολλούσαν στον πυθμένα.

Βύρων Δέλφης

Ενθάδε κείται Βύρων Δέλφης. Ποιητής
μεγαλόπνοων και απaráμιλλων λυρημάτων.
Ύπατος χειριστής των ελεύθερων συνειρμών,
εφευρέτης του στίχου των υπερήχων.
Ιεροφάντης, vates, συμπαντικός
(αλλά και χθόνιος, όταν το απαιτούσαν οι περιστάσεις).
Οραματιζόταν τόσο δυνατά
που έκαιγε τα οράματα.

Λάμπρος Αραβαντινός

Διαβάτη, αυτός είναι ο τάφος του Αραβαντινού,
του πρωτοπόρου των Οπών του Απείρου.
Τάφος φτωχός. Όχι γιατί τέτοιος του άξιζε,
αλλά γιατί απειροκάλοι τον χτίσαν.

Μενέλαος Αρδίζογλου

Τον εύπορον, ψυχήν τε νόημά τε αγαθόν,
λυρικόν Αρδίζογλου τόδε μνῆμα κεύθει,
τον λίαν ευπροσήγορο, τον ευπειθή
στα κελεύσματα των συρμών,
όμως χωρίς καθόλου να απιστεί στη Μούσα.
Που, επειδή δεν του δινόταν, πήγαινε
να την κερδίσει με δώρα και με λούσα.

Πάτροκλος Γιατράς

Ενθάδε εσάπη το – ταλαίπωρο άλλωστε –
σώμα του σκώπτη Πάτροκλου Γιατρά
(το πνεύμα διασώζεται, υποθέτω, σ' αυτούς τους στίχους).
Έγραφε επιτύμβια για ομοτέχνους
– συνθέσεις μιας ορισμένης αναζήτησης.
Διαβάτη, θα ένωσες, πιστεύω, ότι οι θλιβερές
σελίδες του, που βρίσκονται ανοιχτές εμπρός σου,
δεν είναι χωρίς κάποια χρησιμότητα.

Πηγή: Νάσος Βαγενάς, Στέφανος, Αθήνα, «Κέδρος», 2004, σσ. 13, 14, 22, 30, 45.

Παρωδούνται αρχαιοελληνικά (αλλά και ορισμένα καθαφικά) ταφικά επιγράμματα της λεγόμενης
Ελληνικής (ή Παλατινής) Ανθολογίας.

Μειλίχιος Παλαιόφρων [= Μ. Ζ. Κοπιδάκης] (γενν. 1945)

Ουκ έγνωσ

Για τες σχολαστικές μας αναλύσεις
η άοικος έγραψεν Αντωνία «Ανέγνω, έγνω,
κατέγνω.» Τάχατες μας εκμηδένισε
με το κατέγνω της, η μονομερέστατη.

Τέτοιες στυφάδες όμως πέρασι δεν έχουνε σε μας,
τους πολιτικούς. «Ανέγνω, αλλ' ουκ έγνω· ει γαρ έγνω,
ουκ αν κατέγνω» απαντήσαμεν αμέσως.

Πηγή: Αντί 228 (1.4.1983) 43. Βλ. και Δασκαλόπουλος, Παρωδίες, σ. 155.

Παρωδείται το ποίημα «Ουκ έγνωσ» του Κ. Π. Καβάφη.

Απολείπειν τον Θεόν Ανδρέας

Σαν έξαφνα, ώρα μεσημβρινή, ακουσθεί
θήσος πασοκτζήδων να περνά
με μουσικές αυτοκινήτων, με φωνές –
την τύχη σου που ενδίδει πια, τα έργα σου
που χαραμίστηκαν, τα σχέδια της προεδρίας σου
που βγήκαν όλα πλάνες, μη ανωφέλετα θρηνήσεις.
Σαν έτοιμος από καιρό, σα γνήσιος Σερραίος,
αποχαιρέτα τες, τες υπερεξουσίες σου που χάνεις.
Προ πάντων, να μη γελασθείς, μην πεις πως ήταν
ένα όνειδος, πως πάλι απατήθηκε η ακοή σου·
μάταιες ελπίδες παλινόρθωσης μην καταδεχτείς.
Σαν έτοιμος από καιρό, σα γνήσιος Σερραίος,
σαν που ταιριάζει σε που αξιώθηκες δώμα στην Πολιτεία,
πλησίασε σταθερά προς το παράθυρο,
κι άκουσε με συγκίνησιν, αλλ' όχι
των ανεψιών τα παρακάλια και παράπονα,
ως τελευταία ακρόασι τους ήχους,
τις φωνασκίες και τις ιαχές του πλήθους,
κι αποχαιρέτα την, την δεύτερη θητεία σου που χάνεις.

Πηγή: Αντί 284 (29.3.1985) 19. Βλ. και Δασκαλόπουλος, Παρωδίες, σσ. 177-178.

Παρωδείται το ποίημα «Απολείπειν ο θεός Αντώνιον» του Κ. Π. Καβάφη.

Κώστας Σοφιανός (γενν. 1945)

Οι Κοινοτικοί Συγγραφείς

Μαζεύτηκαν οι Κοινοτικοί
να δουν της Γραικίας τα παιδιά,
τον Σαμαρίωνα, και τα μικρά του αδέλφια,
Παναϊώτην και Δρακολαίο, που πρώτη
φορά τα βγάζαν έξω στις Βρυξέλλες,
εκεί να τα κηρύξουν «δημιουργούς»
μες στη λαμπρή παράταξι των στρατιωτών τού NATO.

Ο Παναϊώτης – τον είπαν ποιητή
του Περισσού, της Ηλείας και των Πάρθων.
Ο Δρακολαίος – τον είπαν πεζογράφο
της πλήξεως, της ΝΕΣΤΛΕ και της Φοινίκης...
Ο Σαμαρίων στέκονταν ολίγον πιο εμπροστά,
ντυμένος σε κοστούμι Λάθος,
στο στήθος του κραβάτα ασορτί
η ζώνη του διπλή – μη απολέσει το καλό του παντελόνι,
δεμένα τα υποδήματά του – μη τους φύγει.

Αυτόν τον είπαν πióτερο από τους μικρούς·
αυτόν τον είπαν «Συγγραφέα των Συγγραφέων»!

...Οι Κοινοτικοί ένωσαν βέβαια
που ήσαν λόγια αυτά και θεατρικά.

Αλλά η φέεστα ήταν τυπικά πολιτική,
ο ουρανός δεν έλεε να πέσει,
οι Βρυξέλλες ένα θριαμβικό κατόρθωμα του Τάχα,
των αυλικών οι μισθοί έκτακτοι,
ο Σαμαρίων επιτέλους δεν ηρνείτο,
(της Γραικίας υιός, αίμα των Λαμπράκηδων).
κι οι Κοινοτικοί έτρεχαν πια στην εορτή
κι ενθουσιάζονταν κι επευφημούσαν
ελληνικά, και ελληνοαμερικάνικα, και ποιοι τουρκογαλλικά,
γοητευμένοι που θα 'χανε να λένε –
μ' όλο που βέβαια ήξευραν τί άξιζαν αυτά,
τί μετριότητες βαλκανικές ήσαν οι «βραβευμένοι»!

Πηγή: Κριτική και Κείμενα 1 (1984) 47. Βλ. και Δασκαλόπουλος, Παρωδίες, σσ. 174-175.

Παρωδείται το ποίημα «Αλεξανδρινοί βασιλείς» του Κ. Π. Καβάφη.

Κριστο-Ισούφης Δημητάρωφ-Καχγιαολουβίκης
[= Γιώργος Κεχαγιόγλου] (γενν. 1947)

Ριμάς του Μπαμπατέμελη

(ελληνιστί: Άσμα όμοιοκατάληκτον πατριδαρχούντός τινος Πατρομακεδνού)

à la manière de Constantin-Césaire Dapontès

Πολέμαρχός τις Σκουπιανών Έλληνας πολεμώντας
σ' ένα πορνείον έστειλε, εν Βαρδαριώ όντας,
να το λεηλατήσουσιν· είς δε δικηγορώντας
πάτερ, Τέμελ ονόματι, το πράγμ' αυτό μαθώντας,
τ' οφρύδια εχαλάρωσεν, τον μορφασμόν του χάνει,
ταρτούφου διδαχάς πολλές προσώρας τάς ξεχάνει,
την καπηλείαν άφηκε, και με τα αντεριά του
έξω απ' τον κερχανέν ορμά ευθύς, σπουδακτικά του,
αρπάζει ειλητάριον, ως πάλαι ο οβραίος
Σαμφών το κατωσάγονον γαδάρου, ο γενναίος,
κι από τους Μακεδόσκατους, οπού επιλαλούσαν
να πάγουν καταπάνω του πολλοί και εφορμούσαν,
άλλους μέν κοφοχέρισεν, άλλους δε τραυματίζει,
τους δε λοιπούς, και ικανούς, όλους τούς φευγατίζει. [...]
επήγεν και ακροδέξιεφεν· και επιπτεύων βέσπας,
εις πρώτην και εις δεύτερην, εις αμφοτέρας Πρέσπας
με κουστωδίας θεουσών και καναλιών κηφήνας

παραφροσύνας έπραττεν και εθνικοφροσύνας.

Εις τέλος δε απελπισθείς διά βραχυσωμίαν
και απολέσας διατροφήν, βουλής την πρυτανείαν [...],
ασμένως συνασπίζεται, δάφνας καινάς ελπίζει
και, όπου εύρει όβολα, οσφραίνεται, υΐζει,
ναούς και σταυροπήγια εμβάινει και ρυπαίνει,
την πόρνην και τον Μανασσήν πολλά τούς υπερβαίνει.

Πηγή: Χάρτης [ηλεκτρ. περ.] 6 (Ιούν. 2019, βλ. <https://www.hartismag.gr/hartis-6/tehnasmata/neonti-xeirografon-eyrhma-en-katalayra>). Προηγείται το παρουσιαζόμενο ως γραμμένο το 2099 πεζό σημείωμα «Νέον τι χειρόγραφον εύρημα, εν Καταλάυρα». Προηγούμενη (του 2009) μορφή δημοσιεύτηκε στο Άνευ (Λευκωσίας) 64 (Φθινόπωρο 2017) 30-31, με το ψευδώνυμο «Ελλαδικός πληβείος, άδριστος, στιχοργών» και τίτλο «Του Παπαμακεδνού, ριμάδα».

Παρωδείται το έμμετρο κεφάλαιο «Περί του παπά Θεμελή» της (ανέκδοτης) Βίβλου βασιλειών... του Κασάρου Δαπόντε (με αρχή: «Ο αμράς ο της Ταρσού ρωμαίους πολεμώντας / σ' ένα χωρίον έστειλε, του Ηρακλέους όντας, / να το λεηλατήσουσιν· ένας δε λειτουργώντας / παπάς, Θεμελ ονόματι, το πράγμ' αυτό ιδόντας, / την λειτουργίαν άφηκε, και με τα ιερά του / απ' τον ναόν πετάχθηεν ευθύς, σπουδακτικά του, / αρπά το χειροσήμαντρο, ως πάλαι ο εβραίος / Σαμφών το κατωσάγονο του όνου, ο γενναίος, / κτλ. Βλ. και εδώ, εικόνες του χειρογράφου).

πρὸς τὴν
ἀρχὴν·
Ὁ ἀμράς οἰδὴς Ταρσοῦ ρωμαίους πολεμώντας,
εἷνα χωρίον ἔστειλε, τοῦ Ἡρακλέους ὄντας,
νά το λεηλατήσουσιν· ἓνα δὲ λειτουργώντας
παπάς, ἑμέλ ονόματι, δὲ τὰς ἱερὰς ἀπέταξε,
τὴν λειτουργίαν ἄφηκε, καὶ μετὰ τὰ ἱερά τινος
ἀπὸ τοῦ ναοῦ ἐπέταξε,
ὡς πάλαι ὁ εβραῖος
Σαμφών το κατωσάγονο τῶν ὄνων γενναῖος.

καὶ δὲ τὸν ἀμρά οἰδὴς ἀμράς οἰδὴς, ὁ δὲ τὸν ἑστειλάσαν
νά το λεηλατήσουσιν, ἓνα δὲ λειτουργώντας,
παπάς οἰδὴς ἑμέλ ονόματι, δὲ τὰς ἱερὰς ἀπέταξε,
τὴν λειτουργίαν ἄφηκε, καὶ μετὰ τὰ ἱερά τινος
ἀπὸ τοῦ ναοῦ ἐπέταξε,
ὡς πάλαι ὁ εβραῖος
Σαμφών το κατωσάγονο τῶν ὄνων γενναῖος.

Δαπόντες, «Περί του παπά Θεμελή»

Κ. Φ. Φαβάκης [= Μίμης Σουλιώτης] (1949-2012)

Στα γήπεδα

Τα γήπεδα δεν τα μισώ – τα κουλούρ τους,
τη χλόη τού τερέν, τα εφαλτήριά τους,
το σκάμια· τες κερκίδες τους, τ' αποδυτήριά τους.

Εκεί σαν μπω, σ' αγώνα Π.Α.Ο.Κ. μ' Ολυμπιακό·
με της θυρίδος Ένα τες Δικέφαλες Φατρίες,
με τες αγγελικές κραυγές και θηριωδίες,
τες ανυπόφορες των λάιτμαν αβλεψίες
και τες ατασθαλίες στα οφσάιντ των διαιτητών
– λαμπρότατοι μες στου σικέ τον στολισμόν –
ο νους μου τρέχει σ' εποχές σπουδαίες της φυλής μας,
στον ένδοξόν μας Βυζαντινισμόν.

Η δυσαρέσκεια του Κογκρεσίδου

Δυσανεστήθηκεν ο Κογκρεσίδης
Τζόνι, σαν του 'παν που προ ολίγου
κατέφθασεν ηγέτης τόσον πενιχρός.
Με επτά ή οκτώ γορίλες μοναχά·
κακοραμμένος και χονδρός. Έτσι μια ειρωνεία
θα καταντήσουν πια, και κοροϊδία στον Ο.Η.Ε.
τα Κρεμλίνα των. Που στην ουσία είναι
κι οι δυο υπηρέται εργοστασίων
το ξέρει ο Πενταγωνίδης, που αυτά τούς θέτουν
κι αυτά κλοτσούν απ' τα γραφεία των
αυθαίρετα, σαν τσινούν, το ξέρει.
Αλλά εντούτοις τα κοστούμια των
ας έχουν μιαν ευπρέπεια στες ραφές·
να μην ξεχνούν που είναι ηγέτες ακόμη,
που στέκουν (πφφ!) ακόμη κυβερνήται.

Γι' αυτό συγχύσθηκεν ο Κογκρεσίδης
Τζόνι· κι αμέσως χάρισε στον Βρούστσεφ
ενδυμασίες κασμίριες, πουκάμισα υφαντά,
κούρσα τών δέκα μέτρων, και πούρα χονδρά,
λουστρίνια, τσίκλες, μανικετόκουμπα χρυσά
για να παρουσιασθεί μες στο συνέδριο όπως ταιριάζει
σε Ρώσον κατ' ανάθεσιν μονάρχην.

Εις Κυπριακήν παραλίαν

Ο Κώστας Μπουκοφρύδας, πρώην κάτοικος Σερρών,
τον βίον του διατρέχει στα γαλλικά σουαρέ·
ως συνηθίζουν ούτοι οι απ' της πρωθυπουργίας
κρυπτά κονδύλια κάλλη πλημμυρισμένοι τύποι.

Και σήμερα είναι λίαν,
κατσούφης και βαρύς.
μέσα σε όνειρον είδε
την νήσον ωσάν λείαν

Μπαχτσές των ξένων

Αχ σήμερα βεβαίως
δεν θα 'ταν ευπρεπές
να μην ονειρωχθεί

συντείνουν και τα φρούδια,
Εκεί στην Γαλατίαν
πως έχει υπογράψει
υπερποντίων τραστ.

η νήσος.

είναι δεκάτη επέτειος,
ο ανδροπρεπής Σερραίος
την χαμερπή του τζίφραν.

Η δόξα των σαπουνάδων

Είμ' ο Αλύχτης, ποιητής. Ο διανομέυς πλήρως
(με τους διασκελισμούς των στίχων μου) αναψυχής.
'Η στιχουργός, ή σαπουνάς, δεν βρίσκεται κανείς
αντίπαλος, που Άξιός μου να Εστί. Δεν στρέχω
τον Φαβάκη με την μικτή του λεκτική.
Αν τώρα σεις και νόημα ζητάτε, ιδού κι αυτό έχει βρεθεί:
Ο Απολωλώς Οπλαρχηγός Γραφείου Προσανατόλισε Έξι και Μία Τύφεις,
κι ολημερίς, κι ολημερίς, ζαχαρωμένος με τα Ρω, με ζοχαδιάζει.

Πηγή: Κ. Φ. Φαβάκης, *Ποιήματα εν παρόδω*, Θεσσαλονίκη, «Μπαμ», 1974, σσ. 7, 15, 19 και 34.
Βλ. και Δασκαλόπουλος, *Παρωδίες*, σσ. 97 κ.ε.

Παρωδούνται, κατά σειράν, τα ποιήματα του Κ. Π. Καβάφη «Στην εκκλησία», «Η δυσαρέσκεια του
Σελευκίδου», «Εις ιταλικήν παραλίαν» και «Η δόξα των Πτολεμαίων».

Γιάννης Υφαντής (γενν. 1949)

Μία θεά των

(Αλλάζοντας το φύλο σ' ένα ποίημα του Καβάφη)

Όταν καμιά τους επερνούσεν απ' της Διαγωνίου
την αγορά, περί την ώρα που βραδιάζει,
σαν νταρντανέ και τέλεια ωραία γχόμενα,
με τη χαρά τής αφθαρσίας μες στα μάτια,
με τ' αρωματισμένα καστανόξανθα μαλλιά,
οι διαβάται την εκοίταζαν
κι ο ένας τον άλλονα ρωτούσεν αν την γνώριζε,
κι αν ήταν Ελληνίς ή Αλβανίς, Βουλγάρα ή Ρωσίς. Μα μερικοί,
που με περισσοτέραν προσοχήν παρατηρούσαν,
εκαταλάμβαναν και παραμέριζαν·
κι ενώ εχάνετο κάτω απ' τες στοές,
μες στες σκιές και μες στα φώτα της βραδιάς,
πηγαίνοντας προς τα Λαδάδικα που μόνο
την νύχτα ζουν, με όργια και κραιπάλη

και κάθε είδους μέθη και λαγνεία,
ερέμβαζαν ποια τάχα ήταν εξ Αυτών
και για ποιαν ύποπτην απόλαυσί της,
στης Τσιμισκή το πεζοδρόμιο κατέβηκε,
απ' τα Προσκυνητά, Πάνσεπτα Δώματα.

Πηγή: Γιάννης Υφαντής, *Οι μεταμορφώσεις του μηδενός*, Αθήνα, «Αγκυρα», 2006, σ. 360.

Παρωδείται το ποίημα «Ενας θεός των» του Κ. Π. Καβάφη.

Με τον τρόπο του Κώστα Βάρναλη

Είχα και Βάσω είχα και ζα
είχα μια Βάσω με βυζιά
και στην Καλκούτα μαγαζιά
μα προκοπή δεν είχα·
πού τότενες ο Βάρναλης
την είδε τη μαστίχα;

Είχα και γιους είχα και γίδια
και μισοφέγγαρα για φρούδια
κι ένα σακί γιομάτο φίδια
και το 'δωσα στις μάγισσες
(πουλί 'σουν μα ναυάγησες)

για να τα κάνουν γιατροσόφια
και με πουλήσανε στη Σόφια
και μ' αγοράσανε στ' Αλγέρι
και μου 'δωσαν σκορπιό για ταίρι.

Αχ πότε θα 'χω μια καρδιά
σαν ήλιος ν' αχτιδοβολά
και να 'ν' καθρέφτης ολουνών·
φόβος και τρόμος των κακών
χαρά κι ειρήνη των καλών.

Πηγή: Γιάννης Υφαντής, *Οι μεταμορφώσεις του μηδενός*, ό.π., σ. 468.

Παρωδείται το ποίημα «Ο τρελός» του Κ. Βάρναλη, από το οποίο παρατίθεται εδώ η πρώτη στροφή:

Είχα γυναίκα, είχα και ζα,
είχα μια Βάσω με βυζιά,
μα προκοπή δεν είχα.
Σε ποιο χαρέμι να παχαίνει
στα μαξιλάρια ξαπλωμένη
μασώντας τη μαστίχα.
[...]

Νίκος Καββαθίας [= Γιώργος Σκαμπαρδώνης] (γενν. 1953)

Τι-Βίδα

Στον τηλεοπτικό τού captain Jimmy
που αυτόν χαζεύετε κι εσείς
σήμερα εκφωνεί μια δεσποινίς
που 'χει τα προσόντα της στην κνήμη.

Μήνες τώρα που 'χει ξεκινήσει
ο σταθμός αυτός με δανεικά
κι ώσπου ν' ανθιστεί τα μυστικά
το κεφάλαιο θα το 'χει αφανίσει.

Πλέκει σ' ουρανό που θέλει τέχνη
με λογής λογής ερτζιανά.
Έχει ραγισμένα πλαϊνά
και για κάπτεν ένα βιοτέχνη.

Οι ρεπόρτερ πέφτουν όλοι ηρωικά,
των ειδήσεων το τιμ βαθιά σφαγμένο
κι αν ρωτάς για τα αθλητικά
μοιάζουνε σκαρί φουνταρισμένο.

Και ο πλοιοκτήτης του σταθμού,
βάζοντας στη μύτη άσπρη σκόνη,
στέκεται στην άκρη του γκρεμού
κι ονειρεύεται να γίνει Μπερλουσκόνι.

Καμάντζο ξερή

Χόρεψε πάνω στο δαυλί του Καββαθία.
Άκαφτη αναστενάρισσα, κάψου από πόθο.
Ξέχασε τον Ιγνάθιο τον Σάντσεθ το Μεχία,
άσε την ποίηση και χάρισέ μου ένα νόθο!

Όλοι ποιητάδες πια, όλοι πεζογράφοι.
Ρίξε μου μία δαγκωνιά σαν σμέρνα.
Κοίτα το άβρεχτο το τζόβενο, που γράφει
για τα ταξίδια του μέσα στη στέρνα.

Όλοι Μπουκόφσκι αίφνης, με δύο ποτηράκια.
Κέρουακ του γλυκού νερού και τζάμπα μάγκες.
Των μπαρ και των σκυλάδικων φλωράκια.
Μαμόθρεφτα με ειδικές ανάγκες.

Μελό πουλάν και λαϊκό, με διαλόγους
αθηντικού κατιναριού, που πλήττει.

Μικρολογίες και περιθώριο και λόγους
συνοικιακού λεβέντη μες στο σπίτι.

Κάτι όπως τα βάσανα του Ζαχαρία
με τη Χοντρή σε λαϊκό ρομάντζο.
Χόρευε πάνω στο δαυλί του Καββαθία
κι άσ' τους να κάνουν στην ξερή καμάντζο.

Μαφάντρα

Έβαλες πάλι στο πικάπ το Μπολερό
κι έβγαλες το δαντελωτό σου μεσοφόρι.
Ύστερα έφαξες να βρεις το μπανιερό
ξάπλωσες, πήρες στο τηλέφωνο τον Λώρη.

Δεν απαντά. Σ' αρέσει σφόδρα ο Ραβέλ,
σιχαινέσαι τους ναυτικούς και τον πουνέντε.
Έγχειρες, πήρες να διαβάσεις μια Βαβέλ,
την τέλειωσες και άνοιξες το Παρά Πέντε.

Ο Altan σ' τη δίνει, μύτη σαν ντολμάς.
Milo Manara – πολύ σέξι η παιδίσκη.
Σ' ενθουσιάζει ο Reiser και ο Αρκάς,
καλός ο Edika, βιτριόλι ο Wolinski.

Μπρούμυτα στρέφεις, τηλεφώνημα από Σφαξ.
Στ' ακουστικό ο άντρας σου ο λοστρόμος.
Του λες αλήθεια-φέματα εναλλάξ.
Ας πάει αΐτανδρο το μότορσιπ ο «Τρόμος».

Θέλει τη θάλασσα αυτός κι εσύ βουνό.
Άφησε τον δικό σου γι' άλλους κόλπους.
Βγάζεις βιμπρέιτορ γιατί αισθάνεσαι κενό.
Κι όχι ότι δεν έχεις κι άλλους τρόπους.

Πηγή: Νίκος Καββαθίας, *Τα ταμπού και μούσι*, Θεσσαλονίκη, «Εκδοτικός Οργανισμός Θεσσαλο-
νίκης», 1991.

Παρωδούνται στοιχεία ποιημάτων του Ν. Καββαθία, κυρίως από τις δύο πρώτες του συλλογές
Μαραμπού και Πούσι, αλλά και από το *Τραβέρσο* (λ.χ. τα ποιήματα «Αρμίδα», «Γυναίκα», «Χόρε-
ψε πάνω στο φτερό του καρχαρία» κτλ.).

Αστέριος Μαυρουδής (γενν. 1954)

Φούγαρον με σίγαρον

Τφ Σουλιώτη

Ω καφερόν μου σίγαρον, τίς σ' έδωκεν την λάβαν
τίς σ' έδωκεν την δύναμιν να με φλογίζεις κάψαν;
Μην έλαβες την δύναμιν και τώρα με φλομώνεις
και με την νικοτίη σου ρητά με εξοντώνεις;
Ειπέ μου, σίγαρον, διατί παρηγορία σ' έχω
αφού ποθώ το τσίπουρον, στην πίσσα να απέχω;
Ειπέ το, σίγαρόν μου, πριν ολότελα τα χάσω
και εις την απελπισίαν μου πολύ πικρά θα κλαύσω.

Πηγή: *λεξητανil* 4 (Ανοιξη 2013) 7.

Παρωδείται το ποίημα «Το σίγαρον» του Β. Μιχαηλίδη (βλ. Βασίλης Μιχαηλίδης, *Άπαντα*, επιμ. Γ.
Κατσούρης, Λευκωσία, «Χρ. Ανδρέου», 2002, σ. 26):

Ω δροσερόν μου σίγαρον! Τίς σ' έδωκεν την δρόσον;
Τίς σ' έδωκεν την δύναμιν και με δροσιζεις τόσον;
Μην έλαβες την δύναμιν εκ των κομφών δακτύλων,
οπόταν σε συνέθλιβον και σ' έκαμναν στρογγύλον;
Την δρόσον μήπως σ' έδωκε με έναν ασπασμόν της
η γλώσσα, ήτις σ' έβρεξε με το γλυκύ υγρόν της;
Μήπως κανένα μυστικόν σε είπε και γνωρίζεις,
κι οπόταν με τα χείλη μου σε πίννω ψιθυρίζεις;
Ειπέ το, σίγαρόν μου, πριν ολοτελώς σε καύσω,
αν είν' ωραίον να χαρώ, αν είν' κακόν να κλαύσω!

Κώστας Βούλγαρης (γενν. 1958)

Η «Σοφοκλέους»

Σαν βγεις στον πηγαιμό στη «Σοφοκλέους»
να εύχεται να 'ναι μικρός ο δρόμος,
χωρίς περιπέτειες, γεμάτος κέρδη.
«Μπεσκέδες» και «Οσκέδες» μη φοβάσαι:
τέτοια στον δρόμο σου ποτέ δεν θα βρεις,
αν μέν' η σκέψη σου υψηλή
αν το μυαλό σου μελετά
των αριθμών και των «δεικτών» το πνεύμα.
Του «καγκελίτη» τις φωνές μην τις ακούς
και μην τρομάζεις όταν σφίγγουν τα χαρτιά,
είναι πολλοί αυτοί που τα «πιέζουν».
Πάντα στον νου σου να 'χεις τα «γερά χαρτιά»,
μην θαρρευτείς ποτέ με τα «σαπάκια».

Μην ξεχαστείς κι αφαιρεθείς ελπίζοντας στο μέλλον.
Σε λίγους μήνες, πολλά να περιμένεις
και νέος πια γρήγορα ν' απολαύσεις
τα πλούτη που εκέρδισες στον δρόμο
μην προσδοκώντας «τα πολλά» όταν γεράσεις.
Και αν φτωχός βρεθείς, η «Σοφοκλέους» δεν σε γέλασε.
Έτσι σοφός που έγινες, με τόση πείρα,
ήδη θα το κατάλαβες η «Σοφοκλέους» τί σημαίνει!...

Πηγή: Η Καθημερινή, 24.6.1990. Βλ. και Δασκαλόπουλος, *Παρωδίες*, σ. 187.

Παρωδείται το ποίημα «Ιθάκη» του Κ. Π. Καβάφη.

Απολείπειν ο Θεός Μικροεπενδυτή

Σαν έξαφνα μέσα στην άνοιξη ακουσθεί
κοπάδι τα παπαγαλάκια να περνάν
και του «Μάαστριχτ» να κλαιν τη μοίρα,
τις μετοχές σου που τις κράτησες πολύ, τα «κτήματα»
που βούλιαξαν για τα καλά, ελπίδες για κέρδη
που βγήκαν όλες φρούδες, μην ανωφέλευτα θρηνήσεις.
Σαν έτοιμος από καιρό σαν θαρραλέος
αποχαιρέτα την την Σοφοκλέους που την χάνεις.
Προπάντων να μη γελασθείς, μην πεις πως ήταν
όνειρο, πως απατήθηκε η ακοή σου·
μάταιες ελπίδες τέτοιες μην καταδεχθείς.
Σαν έτοιμος από καιρό σαν θαρραλέος
ετοίμασε τις μετοχές σου να πουλήσεις
κοφοχρονιά. Γιατί οι «αλογομούρηδες» σε περιμένουν
κι έχουν τη μηχανή καλά στημένη.
Με φήμες για υποτιμήσεις οι «καγκελίτες» σε τρομάζουν,
το Κόσοβο είναι κοντά, σου φιθυρίζουν.
Και συ, σαν έτοιμος από καιρό, σαν θαρραλέος,
αποχαιρέτα την την Σοφοκλέους που την χάνεις.

Πηγή: Κώστας Βούλγαρης, *Επισημάνσεις*, Αθήνα, «Κάκτος», 1997. Βλ. και Δασκαλόπουλος, *Παρωδίες*, σ. 197.

Παρωδείται το ποίημα «Απολείπειν ο Θεός Αντώνιον» του Κ. Π. Καβάφη.

Ηλίας Λάγιος (1958-2005)

Κριτικός

Και προβαίνει ο Μπερλής μ' όψιν κυρίου,
όμως βαθιά ενδεής και μαραζιάρης·
κάτι έχει από την φτώχεια του Μαρίου

στους Αθλίους του Ουγκώ· παραπονιάρης
μας κοιτάζει με ύφος αρχαρίου.
Αν τον πας, αν τον θες, αν τον γουστάρεις,
ήθελε ιδείς στην κριτική του πράξη
τον ποιητή που σπεύδει να υποτάξει.

Πηγή: Ηλίας Λάγιος, *Ποιήματα*, Αθήνα, «Ικαρος», 2009, σ. 284.

Παρωδούνται μορφικά στοιχεία από τον «Λάμπρο» του Δ. Σολωμού.

Σπουδή στον Α. Κ.

Και με φως και με θάνατο πάλι
δεν τολμώ να σηκώσω κεφάλι.

Κυκλοδίωκτος, πλην των ερώτων,
για σταυρό θα βουτήξω των Φώτων.

Μ' αρετήν και με τόλμη, με πάθος,
θα βουτήξω σ' αμέτρητο βάθος.

Μυρισμένα τα χείλη φιλούσι
της καλής μου – σπουδή στο γιουρούσι.

Και συμμετρως χορεύουν, συμμετρως
στην ακτή Τάκης, Χάρης και Πέτρος.

Μ' αρετήν, όπως είπα, και πάθος
θα 'χω πέσει – κι αυτό κατά λάθος.

Πηγή: Ηλίας Λάγιος, *Ποιήματα*, ό.π., σσ. 396-397.

Παρωδούνται στίχοι και λεκτικά στοιχεία από την ποίηση του Α. Κάλβου.

Η έρημη γη

[...]

Ο Απρίλης δεν κατέχει από αμυγδαλιές, κυφορώντας
πασχαλιές μέσ' από τη βουρδουλιασμένη γης, αναδειύοντας
γνώση και θέληση, αρδεύοντας
προσκυνημένες ρίζες μ' εαρινή βροχή.
Τον χειμώνα παρηγοριόμαστε, σκεπάζοντας
τη μουσκεμένη ενοχή με λήθη, θρέφοντας
μια ταγχισμένη ζωή με οικοδομές κι υπόσχεση ελέους.
Το θέρος μάς αιφνιδίασε καθώς ξεχύθηκε από τη μάντρα της Καισαριανής
αντάμα με τον ήλιο· πυργώσαμε συννεφοτοιχισμένες ακροπόλεις,
κι η μπόρα σύρθηκε ως τη γωνία Πατησίων και Στουρνάρα
εκεί που γιόρταζαν τη λευτεριά και τους χτυπούσαμε...

[...]

Πηγή: Ηλίας Λάγιος, *Ποιήματα*, ό.π., σ. 191.

Παρωδούνται στίχοι της *Έρημης χώρας* (*The Waste Land*) του Τ. S. Eliot και στοιχεία ελληνικών μεταφράσεών της (όπως του Γ. Σεφέρη).

Με τον τρόπο του Κ. Γ. Καρυωτάκη:
Πρωτοχρονιά

Να φτάνεις ως το 2002
μ' ένα κοστούμι μόδας του '30.

Να λες του μεγαλόσχημου ήλιου: «Πάντα
μου αρκεί να δύω».

Να 'ρθείς στην γκρίζα χώρα του Σημίτη,
που ένα τραπέζης κάλπικο βιβλιάριο
θ' αλλάξεις με μισθό, τζόκερ, ωράριο,
Τ.Υ. και σπίτι.

Μ' αλκοόλ και νύχτα, μπάτσους κι ηρωίνη,
τ' αδέρφια σου ενοικούν πλατεία Βάθης.
Σπεύσε το δίδαγμα σου να τους μάθεις.
Οργή κι οδύνη.

Τινάζεις απ' τα ρούχα σου στου «Φλόκα»
άμμο απ' τους σύσκιους δρόμους της Πρεβεζής.
Με τον Μαύρο μονότονα να παίζεις
πικέτο ή πόκα.

Περιστερές φρουρούν το Παρλιαμέντο.
Φλάσαρε ν' ανεβείς στο Κολωνάκι.
Ίσκιος με ίσκιους θα πιεις σε λιγάκι
φαρμάκι φρέντο.

Και στην Δεξαμενή ως δεις ν' απλώνει
του κυρ Αλέξανδρου ο επενδύτης,
θα τυλιχτείς πρηγής, θύμα και θύτης,
λευκό σεντόνι.

Να μπεις απλός πελάτης στην «Εστία»
κι όπως θ' ακούς μεταμοντέρνους ήχους
να ψιθυρίσεις δυο δικούς σου στίχους,
έτσι στ' αστεία.

Χλομούς δαίμονες βλέπεις υπεράνω
και στα έγκατα πύρινους ανθρώπους.
Ξέρεις να με πονάς με χίλιους τρόπους,
πριν καν πεθάνω.

Να 'χουνε σβήσει γύρω σου όλες κι όλοι,
δίχως να ονειρευτούν πράσινα δάση.
Ο θάνατος, μοιραίως, τους υπαρπάσσει
μ' άδειο πιστόλι.

Κι αν παίζεις με τις κάρτες, σαν παιδάκι,
στα κεραμίδια άφωνη μια λύρα,

ίσως συμμεριστείς, εκ νέου, την μοίρα
του Καρυωτάκη.

Πηγή: Νέα Εστία 1741 (Ιαν. 2002) 61-62.

Παρωδείται η ποίηση του Κ. Γ. Καρυωτάκη.

Γιώργος Κοροπούλης (γενν. 1960)

Ιδανικοί οινόφυγες

Ξυπνούν, κι έχει η σκέψις ωριμάσει:
Δεν πίνουν από σήμερα σταγόνα.
Έχει πια το στομάχι τους χαλάσει,
τους τρέμουνε τα χέρια και το γόνα.

Απηύδησαν στα μπαρ να τριγυρνάνε,
ν' αγγίζουν το φαί ως άλλοι Μίδες,
να πίνουνε κι οι νύχτες να περνάνε
πολλές μαζί, σαν άκοπες σελίδες.

Νηφάλιοι θα σκύβουν στο τραπέζι,
της τέχνης να ξανάβρουν το κολάι.
Στα τζάμια, της αυγής το φως θα παίζει,
θ' αχνίζει ο διπλός καφές στο πλάι...

Θωπεύουν το μπουκάλι και το κλείνουν.
Του χρόνου, ίσως τ' ανοίξουν κάποιο βράδυ.
Θα πρέπει πότε πότε να ξεδίνουν
(καθώς η Περσεφόνη από τον Άδη).

Ήρεμοι κι εγκρατείς, νομοθετούνε
ότι δεν είναι, μ' όλα τούτα, λάθος
λίγο κρασί στο δείπνο τους να πιούνε,
πως θα μεθύσουν βέβαιοι κατά βάθος.

Πηγή: Γιώργος Κοροπούλης, *Ελλειπτική*, Αθήνα, «Υψιλον», 1998, σ. 79.

Παρωδείται το ποίημα «Ιδανικοί αυτόχειρες» του Κ. Γ. Καρυωτάκη.

Στα περίχωρα της Κηφισίας

(σχέδιο για ένα κωμειδύλλιο)

- Μου έστειλε με fax και νέο ποίημα.

- Βότκα; Ουίσκι;

- Γράφει πια καθημερινώς.

- Πού πάει και τα βρίσκει;

Έχει ταλέντο θα μου πεις· βοηθούν κι οι ρίμες·
προσφάτως μάλιστα ερωτεύτηκε· αν και οι φήμες...

- Βότκα, σφηνάκι. Κοίτα, μην αναμασάς κουτσομπολιά,
δεν είν' αστείο· είστε φίλοι από παλιά.
Θυμάσαι τη βραδιά στο - πώς το λεν; - σε κάποιο κέντρο...
- Ήταν, νομίζω, τη χρονιά που δημοσίευσα στο Δέντρο.
- Συγγέεις τα ρεμπετάδικα...

- Έχεις δίκιο,

ήταν νωρίτερα αυτό· δεν είχαμε ιδωθεί από το Λύκειο·
βρεθήκαμε σε μια συνέλευση, μετά τις καταλήψεις.
- Ναι, ήταν τότε που 'θελα να φύγω κι είχα τύψεις.
- Απ' τη συνέλευση;

- Όχι, ήμουν αρραβωνιασμένος.

- Ξαφνιάστηκα, φαινόσουν τόσο κουρασμένος.
Ίσως γι' αυτό σε χτύπησε και το ποτό· μας είπες στίχους...
Πρέπει να ανακαίνιζαν το μαγαζί, θυμάμαι ήχους
κτιστών.

- Φαντάσου, τους ακούω ακόμη.

Χτίζω ένα τζάκι στο γραφείο μου.

- Συγγνώμη,

ούτε σε ρώτησα, ταχτοποιήθηκες στη μεζονέτα;
Έβγαλες τα χειρόγρατά σου απ' τα πακέτα;
Να βάλεις κύκλωμα συναγερμού, για τον Σαββίδη.
Θες «ντοστογέφσκι»; Έχω ταμπάσκο, τοματόζουμο και μύδι.
- Και μύδι;

- Ναι, το ανακάλυψα σ' ένα βιβλίο.

- Με συνταγές;

- Σε μυθιστόρημα, το διάβαζα στο πλοίο.

Υποδορίως νεορθόδοξο, νοσταλγικό, ευφυές, καλογραμμένο.

Θα 'πρεπε να στραφείς στο μυθιστόρημα, επιμένω.

- *Malest, Cornifici, tuo Catullo*....

- ...κι η βάρκα γέρνει.

Αλλιώς παρηγοριούνται οι φίλοι πια. Δες πόσα παίρνει
ο άλλος για τη νέα εκπομπή του στην τηλεόραση.

Ο Καρυωτάκης έγραψε τις «Σημειώσεις για την όραση»;

- Στίχοι, γαμήσι, διαδήλωση και ντρόγκα...

Φαίνονται αλλόκοτα απ' τα βόρεια προάστια...

- Ε ρε πρόγκα

που 'χω να ρίξω όταν αγοράσουν όλοι σπίτι

εδώ, να μπουν στη μέσα τσέπη της ζωής - σαν το σπουργίτη.

Ούτε φαντάζονται... Τα βράδια αμπαρώνω όλες τις πόρτες·

στους δρόμους αλητεύουν Πόντιοι, Πακιστανοί, Βορειοηπειρώτες·

βάζω τ' αμάξι στο γκαράζ, τηλεφωνώ για πίτσα, ψάχνω το γατί·

συνήθως δεν πατά ψυχή, βρίσκω μηνύματα στον τηλεφωνητή,

σιγά σιγά μαθαίνω να διασκεδάζω κατά μόνας·

αυτός ο κόσμος δεν είναι ο δικός μας, είναι της Μαντόνας.

Στο περιοδικό ήρθε ειδικός για τα mass media...

- Μια βότκα ακόμη;

- Μια γουλιά, πρέπει να φεύγω· η Μήδεια
θα 'χει κοιμίσει τα παιδιά, κι είναι στην τσίλια
όταν αργώ· «Πίνεις» μου λέει «κι ύστερα τρέχεις με τα χίλια.»
Γύρισα τις προάλλες περασμένες δύο
κι είχε τηλεφωνήσει στο νεκροτομείο.
Πού η Ντενίζ! Μπίρα, κιθάρα κι αφασία (Θεέ μου!).
Έπαιζε μόνο το «Λευκέ, γαλάζιε ποντικέ μου».
Τί να 'γινε άραγε;...

- Την είδα. Κάνει, λέει, μεγαλοβίζιτες.

- Όμορφη, πολύ όμορφη... Κι ήξερε πάντα να ζει τες

ηδονές... Παράξενο, ακούγεται ως εδώ το τρένο.

- Ναι, είναι ήσυχα. Αύριο μην ξεχάσεις το βιβλίο, θα περιμένω.

Πηγή: Γιώργος Κοροπούλης, *Ποιήματα χωρίς ιδιότητες*, Αθήνα, «Άγρα», 2009, σσ. 65-67.

Παραδίδεται το ποίημα «Στα περίχωρα της Κερύνειας» του Γ. Σεφέρη, μαζί με απηχήσεις από τον
λατίνο ποιητή Κάτουλλο και τον Κ. Π. Καβάφη («Τείχη»).

Λεωνίδας Γαλάζης (γενν. 1962)

Πίσω απ' την οθόνη

Σεφερική αντίστιξη

- Μίλα τους πίσω απ' την οθόνη
ν' ακούσουν πάλι τη φωνή σου
στη μόνωση που κάλυψε σαν σκόνη
τον έρωτα και τη χαρά του παραδείσου.

- Πες μου τί να τους πω που βλέπω
χιλιάδες νοσοκόμους στους θαλάμους
σκυμμένους πάν' από κρεβάτια
αρρώστων που γυρεύουν την ψυχή τους
σε σώματα που γέρνουνε στο χώμα
από σοφούς κι αγίους ξεχασμένα.

- Πίσω απ' το τζάμι μίλα τους
έστω και μόνος μεταξύ των αδυνάτων
βουβά να παραστέκεις στον αγώνα τους
σκληρό λουλούδι στην κοιλάδα των θανάτων.

- Πες μου τί να τους πω που ψάχνω
χορδές να σώσουν τη φωνή μου
δύναμη να σταθώ σε πόδια που λυγίζουν;
Δε βλέπεις πως δεν είμαι παρά σκόνη
στο έρεβος του μηδενός που μας κυκλώνει.

- Κι ας είσαι μόνο μια σκιά τραγούδησε
στα χείλη σου να δουν τη φλόγα

λαμπάδας αναστάσιμης τρελά να σπινθηρίζει.
Τώρα που μαύρα σμήνη νυχτερίδες
τα σπίτια μας ανάποδα γυρίζουν
κι εμείς σκυμμένοι πίσω από τα τζάμια
μιλιούνια βλέπουμε στο βάθος τα πουλιά
να κρύβονται στων άστρων τα θολάμια
αφήνοντας τις άρρωστες στον πόνο τους πατρίδες.

Πηγή: *Κυπριακή Εστία* 5 (Ιαν.-Ιούν. 2021) 7.

Παρωδείται το ποίημα «Fog» του Γ. Σεφέρη.

Ευριπίδης Γαραντούδης (γενν. 1964)

Εν Γραικυλία, 2010 μ.Χ.

Σαν έφτασαν οι βρυξελλιώτες ελεγκτές στην Γραικυλία,
εξέτασαν εις βάθος και καταλεπτώς το καθετί.
Φρίξανε, αν και τ' ανέμεναν τα αίσχη, κι εξανέστησαν
τόσο απ' τα φανερά όσο κι απ' τα κρυφά.
Και μ' όλο που, μες στον απίθανο χαμό, οι Γραικύλοι
έκαναν πώς και τί να κουκουλώσουν
τις λαμογιές, τις ανομίες και τις πομπές τους,
δεν ήταν δα μωροί ολωσδιόλου οι Βρυξελλιώτες,
δεν έχαψαν τα ψέματα, σαν τον παλιό καιρό.
Κατέφαγαν και σύλησαν τα πάντα οι Γραικύλοι.
Φούρμποι, ξερόλες και παραμυθάδες,
ακόμη διέσπειραν την φήμη, οι ανενδοίαστοι
– πού τώρα πια οι Βρυξελλιώτες να εξαπατηθούν; –,
πως έλκουν, λέει, την καταγωγή τους από κείνη
την άμωμη πανάρχαια φυλή των Φιλελλήνων
και πως για τούτο αξιώθηκαν να ζουν στην επαρχία αυτή.
Το πράγμα, φως φανάρι, άλλη δεν σηκώνει αναβολή.
Ήρθεν, ανυπερθέτως, ο καιρός που οι Γραικύλοι πρέπει
να φύγουν απ' την Γραικυλία και να ξεκουμπιστούν
– κι ως σκορπιστούν στις Βρυξελλίας τούς πέντε ανέμους,
καλοί για υδραυλικούς, κομμώτριες, μπορεί κι αντιγραφείς –
και να 'ρθουν να εγκατασταθούν εδώ οι Δανειμάρκοι,
παλιά φυλή ευνόμων, ευπειθών και εγκρατών Βορείων.
Έτσι κάπως διαφαίνεται μια λύσις εφικτή.
Κι όσο κι αν πεις πως είν' αλύπητοι, δεν φταιν οι Βρυξελλιώτες.
Για σάρωμα με τα σκουπίδια η Γραικυλία κατάντησε·
του Καραμάν Αλή, του Φούσκα παρά τας οδούς,
και των ορδών του, των Αλογομούρηδων, το μέρος!

Πηγή: Ευριπίδης Γαραντούδης, *Το διπλό δίγαμμα*, Αθήνα, «Κίχλη», 2019, σ. 54.

Παρωδούνται στοιχεία ή το ύφος ποιημάτων του Κ. Π. Καβάφη (λ.χ. των «Εν μεγάλη ελληνική αποικία, 200 π.Χ.», «Εις τα περίχωρα της Αντιοχείας»).

Γιώργος Παναγιωτίδης (γενν. 1965)

Μποτίλια για τον Σεφέρη

Τρεις μεταφορές λίγα άνθη της πέτρας κι ένα ναυάγιο (της Κίχλης)
και παραπάνω
το ίδιο μοτίβο αντιγραμμένο ξαναρχίζει·
τρεις μεταφορές σε πυκνή ακολουθία σκουριασμένες
λίγα άνθη της πέτρας, αραποσουκιές κι ασφοδίλια
κι ένα μελαγχολικό ποιηματάκι θαμμένο στα σύμβολα·
και παραπάνω ακόμη πολλές φορές
το ίδιο μοτίβο ξαναρχίζει κλιμακωτά
ώς την τελευταία σελίδα ως τον ποιητή που βασιλεύει.

Εδώ αράξαμε τη φιλολογία να ματίσουμε τα σπασμένα νοήματα,
να διαβάσουμε ποίηση και να κοιμηθούμε.
Ο Σεφέρης που μας πίκρανε είναι βαθύς κι ανεξευρένητος
και ξεδιπλώνει μιαν τεράστια σαγήνη.
Εδώ μέσα στα ποιήματά του βρήκαμε ένα φλοίσβισμα
και τα παίξαμε απ' τα ζόρια.
Το μελέτησε ο μεγαλύτερος φιλόλογος και χάθηκε.

Ξαναφύγαμε με τα σπασμένα μας νοήματα.

Πηγή: Γιώργος Παναγιωτίδης, *Γιώργος Σεφέρης και παρωδία*, Αθήνα, «Γαβριηλίδης», 2014, σ. 150.

Παρωδείται το ποίημα «Μποτίλια στο πέλαγο», καθώς και στοιχεία άλλων ποιημάτων του Γ. Σεφέρη.

Λάμπρος Λαρέλης [= Κώστας Κουτσοιούρης (γενν. 1967)]

Πολιτικόν Δελτίον

À la manière de Napoléon Lapathiotès

Ο πυρετός των εκλογών νυχθημερόν ανέρχεται·
η χώρα εις αναμέτρησιν αβέβαιον προσέρχεται·
το γόητρόν μας διεθνώς χλευαστικώς κατέρχεται·
φίλων κι εχθρών η υπομονή μειούται και παρέρχεται·
εις νέαν δίνην και δεινήν η Ελλάς πάλιν εισέρχεται.

Αμαρτωλή η κυβέρνησις των αναξίων απέρχεται·
άφρων η αντιπολίτευσις μυριάδας «θα» μετέρχεται.

ολίγοι ξεύρουν το κακόν σαφώς πόθεν προέρχεται·
το κράτος εις αφόρητον σημείον περιέρχεται.

Πλην της μωρίας του ο λαός ουδόλως πλέον εξέρχεται·
από τας ψευδαισθήσεις του το πλήθος δεν συνέρχεται·
ανίδειον ήδη την οδόν της απονοίας διέρχεται·
ως φάρσα η καταστροφή, ως κωμωδία επέρχεται.

Ο Ψηφοφόρος έρχεται... Ο Ψηφοφόρος έρχεται...

Πηγή: Λάμπρος Λαρέλης, *Vita Poetica*, Αθήνα, «Gutenberg - Σύρτις», 2016, σ. 51.

Παρωδείται το ποίημα του Ν. Λαπαθιώτη «Πολιτικόν Δελτίον (Θέρος του 1922)», βλ. *Ναπολέον Λαπαθιώτης, Σατιρικοί («φαιδροί» και «μυλλωμένοι») σίχοι*, επιμ. Α. Παπαλεοντίου, Λευκωσία, Μικροφιλολογικά Τετράδια 7, 2009, σσ. 11-12:

Η χώρα μας την κρίσιμον περίοδον διέρχεται·
η λίρα καθημερινώς και σταθερώς ανέρχεται·
το γόητρόν μας διαρκώς μειούται και κατέρχεται·
εις νέαν φάσιν ο αγών περίπλοκον εισέρχεται·
ο τόπος εις αφόρητον σημείον περιέρχεται,
πλην της μωρίας του στάσεως το Κράτος δεν εξέρχεται·
η «Ηνωμένη» της Αρχής καθόλου δεν απέρχεται·
ο Γούναρης πολιτικά τεχνάσματα μετέρχεται·
ραγδαίως η καταστροφή και τραγικώς επέρχεται·
ο πρώτος ενθουσιασμός των νικητών παρέρχεται·
το πλήθος εις τα τελετάς έπαυσε να προσέρχεται·
όλοι γνωρίζουν το κακόν πλέον πόθεν προέρχεται·
από την πλάνην ο λαός αρχίζει και συνέρχεται...

Ο Βενιζέλος έρχεται... Ο Βενιζέλος έρχεται...

Αθήνα

Με τον τρόπο του Γ. Σ.

Ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης προχθές στο Ελληνικό
παράδεισο ευκαιριών την είπε την Αθήνα,
με στέφανο την έστεψε αναπτυξιακό
και με resorts τη στόλισε, μαρίνες και καζίνα,
την είπε ευρωπροορισμό παρά την πανδημία,
μητρόπολη επενδύσεων, κι ας μην υπάρχει μία.

Πάει καλά... Ο Μητσωτός ας την εγκωμιάζει,
σ' έναν Κυριάκο ο καθείς τα πάντα επιτρέπει,
ως κυβερνήτης είθισται να μας διασκεδάζει
κι εμπρός του όλα ευάερα κι ευήλια να τα βλέπει.
Όμως εγώ τα βλέπω αλλιώς, μία ιδέα πιο σκούρα,
και μου 'ναι χούι ανίκητο η χλεύη κι η καζούρα.

Ας κλώθει ο πρωθυπουργός οράματα στον νου του
κι ας τον δοξάζουν της τιβής τα πρώτα τα κλαρίνα,
αν όμως κάποιος από σας το θέλει, εξεπιτούτου
θα του το κάνω εγώ λιανά το τί εστί Αθήνα.

Ο Μητσωτάκης την υμνεί σε κάποια virtual σφαίρα
εγώ όμως δεν το κούνησα στιγμή από δω πέρα.

Αθήνα... Ξέρεις τί θα πει, καμάρι μου, Αθήνα;
Απ' την αυγή ένας σαματάς ως το βαθύ σκοτάδι,
κρότοι βομβών στα Εξάρχεια και τακουινιών στη Σίνα,
βρισίδια και ξεφωνητά λες απ' το στόμα του Άδη,
κόρνες και ποδοβολητά στη ράχη της ασφάλτου,
διαδηλωτών γαβγίσματα, κοάξ κοάξ του βάλτου.

Αθήνα ξέρεις τί θα πει;... Των οφθαλμών καούρες,
στη ντάλα του μεσημεριού τα φλας να κάνουν στράκες,
πόζες της Γιάννας, κι άλλα φλας, δημοσιογράφων μούρες,
κυρίες φιλανθρωπικές, κλάκες, τράκες, φενάκες,
και πλάι στα εξαμβλώματα του Ωνάση και του Νιάρχου
οι παρδαλοί περιπάτοι κάθε βλαχοδημάρχου.

Κι αν στου Μαξίμου οι ιθύνοντες ξυπνούν μες στους μπαξέδες
και βλέπουν γάργαρα νερά και δροσερές καράφες,
λουλούδια βλέπουμε κι εμείς σε γκαζοντενεκέδες
και φοινικιές μισόξερες μέσα σε κάτι σκάφες.
Και κάθε μέρα σούμπιτοι βουτάμε ως το κεφάλι
στης σκόνης μέσα τις βραγιές και μέσα στην αιθάλη.

Αθήνα ξέρεις τί θα πει; Ένας λαός γκαρσόνια,
ντελιβεράδες, αιρ-μπι-εν-μπί και ρουμ-του-λετατζήδες,
ουρές στα προποτζιδικα, εισαγωγέων καμιόνια,
δικηγορίσκοι, εξέκιουτιβζ, κλόουν και φασουλήδες,
φάτρες βαλκάνιες δηλαδή όπου γελάει η Ευρώπη,
παράσιτα και πίθηκοι, μίμοι και λογοκλόποι.

Αθήνα ξέρεις τί θα πει;... Της ιστορίας οι τύψεις,
καμπάνιες διαφημιστών, καθηγητών ατάκες,
του Βέλτσου η διανόηση, του Αυτιά οι αποκαλύψεις,
γκασμάδες μ' ένα δυο post-doc και ειδικευμένοι βλάκες,
σαβούρα στ' αμφιθέατρα και λίγδα στη βιτρίνα:
αυτό θα πει πρωτεύουσα, αυτό θα πει Αθήνα.

Πηγή: Λάμπρος Λαρέλης, 2021. *Εθνεόρτιοι σίχοι*, Χαλάνδρι 2021, χ.α.σ.

Παρωδείται ομότιτλη παρωδία του Γ. Σουρή, ο οποίος είχε παρωδήσει το ποίημα του Αχ. Παρά-
σχου «Προς τον φίλο μου ***», βλ. *Παρωδίες στη νεοελληνική ποίηση (από τον Σολωμό στον*
Καρυωτάκη), Λευκωσία, Μικροφιλολογικά Τετράδια 33, 2022, σσ. 47-49.

Δημήτρης Ε. Σολδάτος (γενν. 1969)

Μπαλάντα στους ένδοξους ποιητές του αιώνα

Από θεούς κι ανθρώπους ευνοημένοι
σαν μάστορες του λόγου φοβεροί,

στα ύψη ανεβαίνουν οι σκυμμένοι
κι οι άνθρακες που γίναν θησαυροί –
μέγιστοι στον καιρό μας οι μικροί
κι όσοι ακαταλαβίστικα μιλούνε.
Να γράψω, πένα, σ' έκανα κεντρί
μπαλάντα στους ποιητές ένδοξοι που 'ναι.

Πότε περιοδικάρχες φαντασμένοι
και πότε αρθρογράφοι οχληροί,
ζούνε στην χάρτινή τους οικουμένη
που για την οικουμένη αδιαφορεί.

Κρυφά ο καθείς καθέναν λοιδορεί
μ' αλλήλους ολοφάνερα εξυμνούνε.
Σαν χάδι μοιάζει εμπρός τους η αιχμηρή
μπαλάντα στους ποιητές ένδοξοι που 'ναι.

Στενόψυχοι, κενόδοξοι, επηρμένοι,
χυδαίοι, επιλήσμονες, φαιδροί:
«Όλοι οι παλιοί ποιητές ξεπερασμένοι,
τεχνοτροπία η ρίμα πενιχρή» –
κι η άμετρη αρλούμπα τους λαμπρή
στην αιωνιότητα να εκτοξευθούνε.
Πιο θλιβεροί κι από την θλιβερή
μπαλάντα στους ποιητές ένδοξοι που 'ναι.

Και κάποτε οι μελλούμενοι καιροί:
«Ποιος καρυωτακικός ποιητής» θα πούνε
«την έγραψε μια τόσο φθονερή
μπαλάντα στους ποιητές ένδοξοι που 'ναι;»

Πηγή: Δημήτρης Ε. Σολδάτος, *Οι σίχιοι στο χασαπόχαρτο στάζουν αίμα*, Λευκάδα 2017, σ. 6.

Παρωδείται η «Μπαλάντα στους άδοξους ποιητές των αιώνων» του Κ. Γ. Καρυωτάκη.

Η διαστροφή των σκυφτών

Στων ποιητών την ολόσκυφτη ράχη
περπατώντας η λόξα μονάχη
μελετάει το πόσο παπάρια
πόσο αρχίδια να γίνουν μπορεί
και με δύο στα χέρια στελιάρια
όπου βρει κι όσο αντέχει βαρεί.

Πηγή: Δημήτρης Ε. Σολδάτος, *Μαύρη Βίβλος της σύγχρονης ελληνικής ποίησης*, Λευκάδα, «Ανό-
παρκτες Εκδόσεις», 2021, σ. 96.

Παρωδείται το επίγραμμα του Δ. Σολωμού «Η Καταστροφή των Ψαρών» (1824).

Τους ποιητές τα ψώνια συλλογίζομαι

Με τον τρόπο του Κώστα Ουράνη

Τους ποιητές τα ψώνια συλλογίζομαι,
που γράφουν δυο στιχάκια και θαρρούνε
ότι τον ρου της Ιστορίας θ' αλλάξουνε,
στων ποιητών το πάνθεον πως θα μπουένε.

Θυμάμαι κάποιον που τις ΗΠΑ έβριζε
και γύρισε με στόμφο και μου λέει:
«Φοβάμαι πως μετά απ' αυτό το ποίημα
θα ψάχνει να με βρει η CIA!»

Θυμάμαι κάποια αναρχική ποιήτρια
που έγραφε μια συλλογή σε τοίχους:
«Ποίηση αόρατη» μάλλον την ονόμαζε,
γιατι είχε τίτλους μα δεν είχε στίχους.

Θυμάμαι κι έναν άλλον που λογάριζε
να γράφει συλλογή χωρίς να γράφει
κανέναν στίχο μέσα, γιατί νόμιζε
την φαντασία των πάντων πως θα εξάψει.

Θυμάμαι κι έναν που όλους τους κορόιδευε
και μόνος, νόμιζε, θα ξεχωρίσει.
Αυτό ήταν τ' αρχιψώνιο! Τί κατάφερε;
Τα ψώνια τ' άλλα να τα σατιρίσει.

Πηγή: Δημήτρης Ε. Σολδάτος, *Μαύρη Βίβλος...*, ό.π., σσ. 148-149.

Παρωδείται το ποίημα «Τους ναυτικούς τούς γέρους συλλογίζομαι» του Κ. Ουράνη (*Ποιήματα*,
Αθήνα, «Εστία», 1953, σ. 149):

Τους ναυτικούς τούς γέρους συλλογίζομαι,
που πια να ταξιδέψουν δε μπορούνε
κι αράξαν στο νησί τους – και τις μέρες τους
ανώφελοι και άνεργοι περνούνε·

που είναι σαν ξένοι στη ζωή τη γύρω τους
και στο νησί τους σα φυλακισμένοι,
που σέρνονται σκυφτοί και λιγομίλητοι
κι ο νους τους στα ταξίδια τους πηγαίνει·

που πάντα τη φανέλα με την κόκκινη
την άγκυρα στο στήθος τους φοράνε
και που, όταν περπατάν, σκαμπανεβάζουνε
σα μέσα σε καράβι ακόμα να 'ναι·

που, στεριανοί, δεν παύουνε να γνοιάζουνται
για τον καιρό στη θάλασσα που κάνει,
που κι ούτε μιαν ημέρα δεν αφήνουνε
χωρίς να κατεβούνε στο λιμάνι·

και που, όταν ο χειμώνας μες στο σπίτι τους
τους κλείνει, μπρος στο τζάκι τους, τα βράδια,

μ' υπομονή κι αγάπη – για τ' αγγόνια τους
είτε γι' αυτούς – μικρά φτιάχνουν καράβια...

Τους ποιητές τους γέρους συλλογίζομαι

Με τον τρόπο του Κώστα Ουράνη

Τους ποιητές τούς γέρους συλλογίζομαι,
που να πηδήξουν πλέον δεν μπορούνε,
και νέες ποιήτριες δέχονται στο σπίτι τους
τα νιάτα εκ του εγγύς να τα θωρούνε.

Κι αυτές θαρρείς κι επίτηδες το κάνουνε,
οι ποιήτριες οι μικρούλες, οι μουσίτσες,
φοράνε κάτι μίνια, κάτι εξώβυζα
κι όλο σταυρώνουν λάγνα τις γαμπίτσες.

Και λέγοντας λογάκια όλο υπόσχεση
γεμάτα, και πνιγμένα στα γελάκια,
αφήνουν τον ποιητή να ξεθαρρεύεται
μα λεν πως τάχα απάγγελαν στιχάκια.

Τραβιέται, ο έρμος, τότε, και μην έχοντας
άλλον απ' τον ορθό φαλλό της γνώσης,
χαρίζει τα βιβλία του, υπογράφοντας
τις ερωτοπαθείς του αφιερώσεις.

Τέλος, μια σέλφι βγάζουν οι ποιήτριες
μαζί του, που το βράδυ θα ποστάρουν.
Αχ, κάποτε τα ρούχα τους, τα μάτια τους
βγάζαν γι' αυτόν, μα πια τον κογιονάρουν.

Τους ποιητές τούς γέρους συλλογίζομαι,
που να πηδούν δεν έχουν πλέον ελπίδα
και βγαίνουν στο μπαλκόνι, κι η ελπίδα τους μήπως
φωνάζει απ' το κενό: «Ποιητή, έλα πήδα!»

Πηγή: Δημήτρης Ε. Σολδάτος, *Μαύρη Βίβλος...*, ό.π., σσ. 149-150.

Παρωδείται και εδώ το παραπάνω ποίημα του Κ. Ουράνη.

Πρέβεζα

(ξέχεζα)

Θάνατος οι ποιήτριες που πηδιούνται
να πάρουν κριτικές για τα σκουπίδια.
Θάνατος οι ποιητές που εκποιούνται
γιατι τους λείπουν τάλαντο κι αρχίδια.

Θάνατος όσοι έχουν για όλα γνώμη
αρκεί να φαίνονται τα ονόματά τους,

κι αθανασία διεκδικούν ακόμη
κι απ' τα φοφίμια, που 'ναι τα γραπτά τους.

Θάνατος ο εκδότης που σσεπώνει
φράγκα χοντρά από κάθε μια σελίδα,
θάνατος και το φώνιο που πληρώνει
για συλλογή με ποίηση που δεν είδα.

Μην γράφεις πια. Πιο ωραία να τον παίζεις,
την μέρα μέχρι και φορές τριάντα.
Αυτόχειρ της δικής σου της Πρεβεζής
– μια μαλακία εξάλλου είναι τα πάντα.

Κρατώντας τον φαλλό σου για σημαία,
των αρχιδιών σου γίνεσαι Νομάρχης.
Ο κώλος σου όλος μία προκυμαία,
που υπάρχει σαν σκατό για να υπάρχεις!

Αν, τουλάχιστον, μέσα στους ανθρώπους
υπήρχε του Καρυωτάκη η αγδία,
δεν θα διασκέδαζα με τέτοιους τρόπους:
την Πρέβεζα να κάνω παρωδία.

Πηγή: Δημήτρης Ε. Σολδάτος, *Μαύρη Βίβλος...*, ό.π., σ. 281.

Παρωδείται το ομότιτλο ποίημα του Κ. Γ. Καρυωτάκη.

Σοφία Κολοτούρου (γενν. 1972)

Φτωχικός Λόγος

Στον Ευριπίδη Γαραντούδη

Α'

Ρόδο της μοίρας γύρευες να μας αποτελειώσεις,
με του Κοέλιο δόγματα και τον Αλχημιστή.
Κι ήταν ωραίο το σύμπαν σου, που υπόσχονταν με δόσεις
σε κάθε επιθυμία μας πως θα συνωμοτεί.

Της ευτυχίας το ανέβασμα γινόταν με το χάπι
– της πλάκας σεμινάρια και διαλογισμός –
κι η τσέπη μας πώς στέναζε για να 'βρει λίγη αγάπη!
Ο κόσμος είναι δύσκολος αν γεννηθείς φτωχός.

Β'

Τους πόνους απ' τη φτώχεια μας ξεχνάς με λίγα φράγκα
και λησμονιούνται μονομιάς με μερικά ευρώ.
Λάμπουνε ξάφνου τα χρυσά, που τα 'τρωγε η μαρμάγκα...
Ω, να προσέξεις... κοίταξε ν' ακούσεις τ' αλαφρό

κουδούνισμά τους... Τ' άγγιξες μέσα στο πορτοφόλι
το χέρι απλώθη κι άλλο κέρμα τώρα πάει να βρει...
Ω, το πενταχοσάευρο, που το γυρεύουμ' όλοι,
πολύ θα μας ξελάσπωνε ετούτη τη στιγμή!

Τις ώρες του αποχωρισμού, νέα ευρώ να ξαναβγαίνουν
από την τσέπη ανθίζοντας, ως μάννα εξ ουρανού.
Να φέγγουνε τα μάτια μας και λίγο να γλυκαίνουν
στη σκέψη πια της θέρμανσης, μα και του φαγητού...

Ο νηστικός να έκλεισε τα μάτια; Μένει πάλι
σαν το παιδάκι με τα σπύρτα, μόνο και φτωχό
σε μια γωνιά στην άκρη εκεί, μες στην ανεμοζάλη,
του πλούσιου το παράθυρο βλέποντας το κλειστό.

Ρόδο της μοίρας γνώριζες, δεν γύρισες το βλέμμα
την ώρα που του πόνου μας θέριζε ο σπαραγμός.
Μας έμπλεξες στα βάσανα, μας έπνιξες στο αίμα
κι απόκαμε κι η μέρα μας, χαμήλωσε το φως.

[...]

Δ'

Χίλια ευρώ στα ξαφνικά, του πλούτου τα σημάδια
ζητούνται και γυρεύονται για τους λογαριασμούς
για ΦΠΑ και ΕΝΦΙΑ, σ' ανεύρετα συρτάρια
μήπως και τους πληρώσουμε, με διακανονισμούς.

Με νόμους και ψηφίσματα, η αχόρταγή τους σκέψη
γυρνά, πιέζει, σφίγγει σε μια πρέσα την ψυχή.
Μας κυβερνούν αμίλητοι και - ποιος να το πιστέψει -
μας βάζουν να πληρώνουμε «δι' ασήμαντη αφορομή».

Στέκει η Βουλή πολύ ψηλά· στο περιστύλιό της
κυκλοφορούν διατάγματα, νόμοι, πολιτικοί.
Έξω διχάζεται ο λαός, μα πάντα η ανθρωπότης
στο τέλος υποτάσσεται, στρατιώτες στη γραμμή.

Ξάφνου συλλαλητήριο συμβαίνει ή πορεία
που ήσυχα διαλύεται στην ξαφνική βροχή.
Κι αποσταμένοι βλέπουμε την ίδια ιστορία,
που σαν ταινία πολύ παλιά, λες, θα ξαναπαιχτεί.

Στη φαντασία γυρίζουνε τα χίλια ευρώ μας τώρα
και λάμπουνε τα μάτια μας στους υπολογισμούς.
Πώς, λέει, θα ξεχρεώναμε, θα φεύγαμ' απ' τη χώρα,
νόχτα, μ' ένα ελικόπτερο, ψηλά στους ουραμούς.

Ε'

Πού πήγε η μέρα η όμορφη, που παίζαμε στο λότο;
Δεν θα βρεθεί στην τσέπη μας να πέσει ένας λαχνός

κι εκείνος που στο σύστημα θα βάλει ένα μπουρλότο
μήπως γυρίσει και για μας της μοίρας ο τροχός;

Στα χρόνια της υπομονής ασπρίσαν τα μαλλιά μας
και λέγαμε πως θα 'ρθουνε τα θαύματα σε μας
μ' αγγέλους που θ' ακούγανε, λοιπόν, τα δάκρυά μας
καθώς ο ήλιος θα 'γερνε και πάλι προς δυσμάς,

στη θάλασσα... Ρόδο και σύμβολο αμάραντο της τύχης,
νά που δεν μας ευνόησες. Κι αν γύρισε ο τροχός
τ' αγκάθια μόνο έδειξες· δεν χαμηλώνει ο πτήχης
λιγάκι, να περάσουμε, να ζήσει κι ο φτωχός.

Πηγή: Νέον Πλανόδιον, 22.5.2019.

Παρωδείται ο «Ερωτικός Λόγος» (1931) του Γ. Σεφέρη.

Η χάλια η μετρική μου

Όταν θα με μετρήσουνε λοιπόν οι κριτικοί μου
θα μοιάζει ο φτωχός στίχος μου στην όψη σαν κι εμένα:
τί χάλια η μετρική μου!

Δεν φταίνε κι οι υπολογισμοί, ούτε τα μετρημένα
των συνιζήσεων η έγνοια, της ρίμας η λαχτάρα,
της χασμωδίας το βάραθρο κι η αιώνια κατάρα
ούτε η ζωή μου η αδειανή μες στο φτωχό μου σπίτι
μήτε το φως που σπάραξε, με τον Αποσπερίτη.

Η χάλια η μετρική μου
θα 'ναι των στίχων, άτεχνων, οι ρίμες που 'χω χάσει
και δεν θα ξέρω «ελεύθερους» μην και τους έχω πλάσει,
«λευτερωμένους» έφτιαξα, μ' άποψη, παρρησία
ή μην την ποίηση σκότωσα, χωρίς καμιάν αιτία;

Πηγή: *Bibliothèque*, 2.9.2020.

Παρωδείται το ποίημα «Ο πιο τρανός καημός μου» του Κ. Παλαμά.

Βασίλης Νούλας (γενν. 1975)

Έτος Καβάφη

LVII

Είπες· θα πάγω σ' άλλο μπικ·ρ, θα πάγω σ' άλλη πιάτσα
μια ψύλα άλλη θα βρεθεί χονδρότερη από αυτή.

Η πούτσα θα σε ακολουθεί.

LIX Ομοτονία

Το ένα γαμήσι μετά το άλλο
μονότονο, απαράλλακτο, ακολουθεί.

Οι όμοιες ψωλές
μας βρίσκουνε και μας αφήνουν.

LXIII

Και τώρα τί θα γένουμε χωρίς κιναίδους.
Οι άνθρωποι αυτοί είχαν μια κάποια κλίση.

Και τώρα τί θα γένουμε με τους Κινέζους.
Ο άνθρωποι αυτοί μας έχουν κατακλύσει.

Πηγή: Βασίλης Νούλας, *Από τη μεριά του πάρκου*, Αθήνα, «Γαβριηλίδης», 2014, σσ. 33, 34, 37.

Παρωδούνται στοιχεία από την ποίηση του Κ. Π. Καβάφη (λ.χ. από τα ποιήματα «Ιθάκη», «Απολείπειν ο θεός Αντώνιον», «Μονοτονία», «Η Πόλις», «Περμιένοντας τους βαρβάρους»).

Χάρης Ψαρράς (γενν. 1982)

Ηρωική τριλογία

Διάκος

Νικάς τον νόστο
του φρέσκου Απρίλη,
άδολο πόστο
σε τύμβου στήλη

αν διεχδικήσεις.
Κι η δόξα θάλλει.
Τώρα που δεήσεις
ο σπίνος ψάλλει

σ' έρωτες λίγους,
εσύ σπαράζεις
σε δίχτυ ρίγους

πιασμένος. Στάξεις
φως στο σκοτάδι
και τρως τον Άδη.

Κανάρης

Του παραδείσου
πράκτωρ εντέλει
ή της αβύσσου;
Μ' εύφλεκτα βέλη,

με φλόγας χνώτα,
δες τον Κανάρη,
στρέφει τα νώτα
στης ζωής τη χάρη,

στο ουράνιο δώρο.
Μάχη άνευ όρων
δίχως ασπίδα.

Έγνοια του η πράξη:
ν' ανατινάξει
τη ναυαρχίδα.

Byron

Είπε: «Μια κι έξω
πάω να πεθάνω,
το φως ν' αντέξω,
πράξη να κάνω

την ειμαρμένη.»
Μ' άσκερτα λόγια
ο Μπάιρον βγαίνει
στα γκριζα ανώγια

των αυτοκτόνων.
Η Ελλάδα μόνον
μια φαντασία

ήταν, μα εγίνη
αίματος κρήνη
κι αθανασία.

Πηγή: Νέα Ευθύνη 48-49 (Ιαν.-Ιούν. 2020) 131-132.

Παρωδείται η «Ηρωική τριλογία» («Διάκος», «Κανάρης», «Byron») του Κ. Γ. Καρυωτάκη.

Αγορά

Πάντα γερνάς, όπως γερνά το αρχαίο δέντρο
προτού υλοτομηθεί. Σ' το φάγανε το σπίτι
που 'χες για κρύπτη σου. Η πιο δική σου κοίτη
ξερή. Κατάμεστο της αγοράς το κέντρο.

Γερνά και το σκαρί που σήκωνε μπαϊράκι,
τραπεζιτών πριν το βουλιάξουνε τα κήτη.
Νέκρα κατέκλυσε τον άνευρο πλανήτη.
Και το καράβι και το σπίτι σου: δυο ράκη.

Κανείς θεός που τα δεινά σου εποπτεύει,
κανείς ημίθεος τη χάρη δεν σου κάνει
οι πόθοι σου καλό να πιάσουνε λιμάνι.

Κι η πόρνη που σε σκλάβωνε πια δεν σαλεύει.
Τα σκουλαρίκια της που 'τανε ζήτημα ύφους
χθες τα ξεπούλησες φτηνά στους τοκογλύφους.

Πηγή: Ποιητική 9 (Άνοιξη-Καλοκαίρι 2012) 186-187.

Παρωδούνται το ποίημα «Αγορά» του Κ. Παλαμά και εν μέρει στοιχεία του ποιήματος του Κ. Γ. Καρυωτάκη «Εμβατήριο πένθιμο και κατακόρυφο».

Η πεδιάς και το νεκροταφείον (Πίναξ ημιτελής)

Μας άδραξε το χέρι του χειμώνα.
Ο κλονισμένος οίστρος μας λιμνάζει.
Ξέπνοα τα χρώματα σε κάθε εικόνα
και του ανέμου η φόρα ξεθωριάζει.
Ακάνθινοι στη μοναξιά τους όλοι.
Σημαδιακή κι αταίριαστη είν' η φύση.
Σκόνη. Στο δύστροπό μας περιβόλι
μαραίνονται κι οι αγάπες και τα μίση.
Με πείσμα και τα δέντρα μαραζώνουν.
Πετρώνουν γύρω μας τα περιστέρια.
Στον ουρανό της Αττικής γκαζώνουν
αστέρες που πιαστήκανε στα χέρια.

(Μας απωθεί διαρκώς αυτός ο τόπος.
Σκάβει τον λάκκο κάθε διδασκάλου.
Ερείπια. Ο μόνος που μας μένει τρόπος
η μνήμη ενός οράματος παγκάλου.)

Πηγή: Ποιητική 9 (Άνοιξη-Καλοκαίρι 2012) 188.

Παρωδείται το ποίημα «Η πεδιάς και το νεκροταφείον» του Κ. Γ. Καρυωτάκη.

α: αν
ά': άι, άντε
άβρεχτος: αδοκίμαστος, άπειρος
αβρόχιος ποσι: χωρίς κόπο, χωρίς ταλαιπωρία
αγάλι: σιγά
άγε: πήγαινε, έλα, εμπρός!
αγκαρίζω: γκαρίζω
αγουσιά: έλλειψη γούστου
άγρα: κυνήγι
αγρέλι: άγριο σπαράγγι
άδω: τραγουδώ
αζάπης: μέλους επικουρικού στρατιωτικού/ ένοπλου σώματος· πειρατής· γυναικοκατακτητής
αθάσι: αμύγδαλο
αθθός: ανθός
αιδώς: ντροπή, σεβασμός
αιθέρας: υγρό διάλυμα με διαπεραστική οσμή, που χρησιμοποιείται ως αντισηπτικό, αναισθητικό ή ευσπνεόμενο ναρκωτικό
αίπι: ελάττωμα
αρ-μπι-εν-μπί (πληθ.): επιπλωμένα δωμάτια ή και σπίτια προσφερόμενα για προσωρινή ενοικίαση
Αϊ-Στράτης: (νησί) Άγιος Ευστράτιος
ακήρατος: άθικτος, ανέπαφος· αγνός, αμόλυντος
άκρατος (για κρασί, και μεταφ.): ανέρωτος, που δεν έχει αναμειχθεί με νερό· ακέραιος
ακροούρανο: άκρη του ουρανού
ακροδεξιεύω: γίνομαι ακροδεξιός πολιτικά
αλαδρήκα (αναθρήκα): νάρθηκας, αυτοφυές καλλωπιστικό φυτό (ferula communis)
αλακάτιν: μαγκανοπήγαδο
αλατέρα: αλατιέρα
αληγείς (πληθ.): σταθεροί/διαρκείς άνεμοι που πνέουν σε όλη τη διάρκεια του έτους
αλογομούρηδες βλ. Πίνακα ονομάτων
αμαλάκα: οπωροφόρο δέντρο της Ινδίας (phylanthus emblica)
αμμάτιν: μάτι
άμοιαστα: άπρεπα, αταίριαστα
αμπανοζιοδεντρώνας: συστάδα εβενόδεντρων
αναφρόδιτος: ανέραστος
ανάνηψον (β' εν. προστ. αορ.): σύνελθε, έλα στα σύγκαλά σου
ανέγνων (ά' εν. οριστ. αορ.): διάβασα
ανευδοίαστος: χωρίς ενδοιασμό, αμφιβολία
ανήκεστος: ανεπανόρθωτος
ανθίζομαι: παίρνω χαμπάρι, καταλαβαίνω, ανακαλύπτω
αντερί: μακρύ ιερατικό ένδυμα που φοριέται κάτω από το ράσο

αντίστιξη: αρμονικός συνδυασμός ή σύνθεση μελωδιών, ανόμων ή αντίθετων στοιχείων/ συστατικών
ανυπερθέτως: χωρίς (άλλη) αναβολή
ανωφέλευτα (επίρρ.): ανώφελα, μάταια
αξένουαστος: αμέριμνος
άοικος: αυτός, -ή που δεν έχει σπίτι, άστεγος, -η
απειρόκαλος: αυτός που δεν έχει καλλιτεχνικό αισθητήριο/γούστο, είναι αναίσθητος αισθητικά
απολείπω: εγκαταλείπω
αποκοτιά: (μεγάλη) τόλμη, θράσος
αποκτείνω: σκοτώνω· απέκτεινες: σκοτώσες, εξολόθρευσες
απολέσει (γ' εν. υποτ. αορ.): χάσει
απολυτός: λυμένος, ξαμολυμένος
απωλώως: χαμένος, σκοτωμένος
απόνοια: τρέλα, παράνοια, απελπισία
Αποσπερίτης: πλανήτης Αφροδίτη
αραϊός: αραϊός, σπάνιος
αραποσυκιά: φραγκοσυκιά (oruntia ficus indica, oruntia vulgaria)
αρχάππαρος: ατίθασο/άγριο άλογο
αρτζούνα(ς): φαρμακευτικό παραποτάμιο/παράλιμιο δέντρο της Ινδίας (ή ο ήρωας του ινδικού έπους Αρτζούνα/Arjuna)
ασμένως: ευχαρίστως, με πολλή χαρά
άσω (μέλλ.): θα ψάλω
αυθωρεί: αμέσως, πάραυτα
αυλατζιά: αυλακιά
αφορμίζω: τρελαίνομαι, χάνω τα λογικά μου
άφιλος: χωρίς φιλάλεφτά, άφραγκος

Βαρβάκειο(ν): Βαρβάκειον Ίδρυμα / Βαρβάκειος Σχολή (κτίριο-έδρα Ταγμάτων Ευζώνων/Ασφαλείας στα χρόνια 1942-1944) και Πλατεία Βαρβακείου (στέκι τοξικομανών στα χρόνια του Μεσοπολέμου) στην Αθήνα
Βαρδάριον: ποταμός Αξιός· περιοχή Βαρδαρίου (Πλατείας Δημοκρατίας) της Θεσσαλονίκης
βάρδουλο: λωρίδα δέρματος που πάνω της καρφώνεται η σόλα του παπουτσιού (τους έσκισες τα βάρδουλα: τους ξέσκισες)
βιμπρέιτορ: δονητής, συσκευή που προκαλεί σεξουαλική ευχαρίστηση
Βινταρμπχοί, Νισχαντχοί: ονομασίες ινδικών φυλών στη μετάφραση της Μαχαμπαράτας από τους Λ. Μαβίλη και Κ. Θεοτόκη
βλαμάκι: παλληκαράκι· μάγκας· αγαπητικός, εραστής
βλάμιος: παλληκαρίσιος· μάγκικος
βλαχοδήμαρχος βλ. Πίνακα ονομάτων

βλέα: φλέβα
βολει (απρόσ.): είναι δυνατόν, μπορεί· ταιριάζει, αρμόζει
βωδής: αυτός, -ή που μοιάζει ή έχει χαρακτηριστικά βωδιού
βρακάς: αυτός που φοράει (παραδοσιακή) βράκα, χωρικός
βραχυσωμία: κοντό ανάστημα
βρίκιο: «μπρίκι», τύπος δικάταρτου πλοίου για εμπορική ή πολεμική χρήση
Βρυξελλία: Ευρωπαϊκή Ένωση· διοίκηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

γαζετατζής: εκδότης εφημερίδας· εφημεριδογράφος/δημοσιογράφος
γαίμα: αίμα
Γαλατία: Γαλλία
γαλονάς (συνήθ. ειρων.): αξιωματικός
γαντζιά: ακακία η φαρνεζιανή (acacia farnesiana)
γανυμήδειος: παιδεραστικός
γάρος: γάδαρος
γηθόμενος: αγαλλόμενος, χαρούμενος
γιούπης: παρωνύμιο δεξιών/αντιδραστικών νεαρών, που τραγουδούσαν το αγγλικό τραγούδι «Γιούπι γιά»
γιουρούσι: επίθεση, έφοδος
γκασμάς: ανίδεος, βλάκας
γόνα: γόνατο
γορίλας: ογκώδης/μυώδης σωματοφύλακας Γραικουλία (μειωτ.): (παρηκμασμένη) Ελλάδα
Γραικούλι (μειωτ.): (ανάξιοι) Έλληνες
γραμματικός: λόγιος, φιλόλογος
γρηγορών: σε ερήγοροση
γρούζω: γρουλιώ
γρυσός: χρυσός

δακτύλιος: (προστατευτικός) «κύκλος» πλήρους ή μερικής απαγόρευσης κυκλοφορίας οχημάτων γύρω από το κέντρο της Αθήνας
δαμαί: εδώ
Δανειμάρκοι: Δανοί· δανειστές μάρκων (ευρώ)
δαφιλώς: με αφρονία, πλουσιοπάροχα
δήνω: δένω
δικανικός: δικηγόρος, δικαστικός, νομομαθής
δικοτυλήθονα (πληθ.): φυτά που το έμβρυο ή ο σπόρος τους αναπτύσσει δύο εμβρυακά φύλλα ή κοτυληδόνες όταν βλαστήσει
δίχα: διχώς
διφαλέος: (κατα)διφασμένος
δρυμός: δάσος
δυάρα: διέπειτο, ευτελής νόμισμα
δώμα: σπίτι, κατοικία
δωσίλογος: προδότης (ιδίως κατά τη διάρκεια της Κατοχής)

εγνώ: εγώ
έγνω (α' εν. οριστ. αορ.): κατάλαβα
εγρηγόρσει, εν: στον ξύπνιο
ΕΔΕΛίτης: μέλος της δεξιάς πολιτικής οργάνωσης Ε.Δ.Ε.Λ. (Εθνικής Δημοκρατικής Ενώσεως Λέσβου)
εδεπά: εδώ κοντά
εδέτσι: έτσι ακριβώς
εδυνόταν (γ' εν. παρατ.): μπορούσε
εί (γ' εν. οριστ. ενεστ. του εμί): είσαι
εμμαρμένη: πεπρωμένο, μοίρα
εκάς: μακριά
εκείός: εκείνος
εκ του εγγύς: από κοντά
ελάλεν (γ' εν. παρατ.): έλεγε
ελεύθεροι (στίχοι): στίχοι «πεζοί» (με μορφή πεζού λόγου), χωρίς τους κανόνες της παραδοσιακής στιχουργίας (vers libres)
ελληνιστί: στα αρχαϊαλόγια ελληνικά
'εν: δεν
έν': είναι
εναγής: μiasμένος, μολυσμένος
εν εγρηγόρσει βλ. εγρηγόρσει
ενθάδε: εδώ
εννά, εννα: θα
Εντού: ίσως Εδουάρδος, συγκεκομμένος τύπος (Édou) του μικρού γαλλ. ονόματος Édouard
εξέκιουτιβζ (πληθ.): «εκτελεστικά» (ανώτερα) στελέχη εταιρείας/επιχείρησης
εξιά: δύναμη αυτοκυριαρχία· αυτεξούσιο
εξώβυζο: γυναικείο φόρεμα με άνοιγμα στο επάνω μέρος, που αφήνει να φανεί μεγάλο μέρος του στήθους
ΕΟΝ: Ε.Ο.Ν., (μεταξική) Εθνική Οργάνωση Νεολαίας
επετάλλισεν (γ' εν. οριστ. αορ.): πετάρισε, ανοιγόκλεισε
επιλαλώ: τρέχω γρήγορα, εφορμώ
επύτησεν (γ' εν. οριστ. αορ.): πετάχτηκε, εκσφενδονίστηκε
ερατεινός: χαριτωμένος, γοητευτικός
έρεβος: βαθύ/πηχτό σκοτάδι
ερεύξομαι (μέλλ.): θα εκστομίσω, θα αποκαλύψω
εσάπη: (γ' εν. οριστ. παθ. αορ.): σάπισε
έσει (γ' εν. οριστ. ενεστ.): έχει
εσκιάχτην (α' εν. οριστ. αορ.): φοβήθηκα
εσ-ο-ές: (SOS) εδώ τα θέματα που είναι πιθανότερο να θεθούν σε εξετάσεις και άρα είναι αυτά που πρέπει οπωσδήποτε να μελετηθούν
εσού: σου/εσένα, δικού σου
εσού (ιδιωμ.): εσύ
έσσω μου: (στο) σπίτι μου
έτοιος: τέτοιος

'έ τον: νά τον
ετρύγου (γ' πληθ. παρατ.): τρυγούσαν
ευήθεια: ευπιστία, βλακεία
ευμελής: εύχρος, μελωδικός, αρμονικός
έψη (γ' εν. οριστ. αορ.): είπε
εχθαίρω: εχθρεύομαι, μισώ
εχούμησε (γ' εν. οριστ. αορ.): χιμήξε

ζα (πληθ.): ζώα
ζέξομεν (α' πληθ. υποτ. αορ.): ζέψομε
ζίζιφον: τζιτζίφι, καρπός τζιτζιφιάς
ζιμό: αμέσως, γρήγορα
ζοχαδιάζω: τσα(ν)τζώ, θυμώνω (κάποιον)

θαρρεύομαι: εμπιστεύομαι
θέλω κτλ. + απαρέμφ. ή υποτ.: θα + υποτ. (= μέλλ. ή δυνατ. έγκλιση)· ήθελε ιδείς: θα έβλεπες
θε να, θενά + υποτ.: θα + υποτ. (= μέλλ.)
θολάμι: φωλιά/κρυψώνα (υδρόβιου, συνήθως) ζώου

ίασμος: γιασμί
Ιγγλιτέρα: Αγγλία
ικανός: αρκετός, πολύς
ίλαρος: ήρεμος, ήσυχος, πράος
ίντα: τί (είδους)
ίσιος: ισάξιος, ισοδύναμος
ιστορώ: εξιστορώ, διηγούμαι
Ιτζεδίν: φρουρίο στην είσοδο του κόλπου της Σούδας, παλιότερα και φυλακή

καγκελίτης: χρηματιστής του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών (του «Κάγκελου», επειδή στο κέντρο του κάτω από το ταμπλό των τιμών υπήρχε μεταλλικό κάγκελο γύρω από το οποίο συγκεντρώνονταν παλιά οι «αντικριστές» και διά βοής και με χειρονομίες αγόραζαν και πουλούσαν μετοχές)

καδάμπα: αιθιαλές καλλωπιστικό δέντρο της Ν. Ασίας, τα λουλούδια του οποίου χρησιμοποιούνται στην αρωματοποιία (neolamarckia cadamda)
κακοθανατίζω: βρίσκω κακό θάνατο, πεθαίνω με άσχημο τρόπο
καλαμαράς: λόγιος, συγγραφέας
καμάντζο (και καμάντσο): τεχνικός όρος στο χαρτοπαίγνιο «ξερή»
κάπελας: ταβερνιάρης
κάπτεν: κυβερνήτης
κάρα: κρανίο, νεκροκεφαλή
καρκιά: καρδιά
καρκόλα: κρεβάτι
κασμίριος: φτιαγμένος από μαλλί κασμίρ
καταδρομείς: λοκατζής, στρατιώτης ειδικών δυνάμεων

κατέγνω (α' εν. οριστ. αορ.): αποδοκίμασα, καταδικάσα
κατενεχθής (α' εν. υποτ. παθ. αορ.): βυθιστείς, πέσεις
κατής (καδής): μουσουλμάνος ιεροδικαστής
κατιναριό: ευτελής κουτσομπολιό
κατομομαχικός: αυτός που αφορά/διηγείται μάχη/πόλεμο ποντικού, -ών και γάτου, -ων
κειος: εκείνος
κεκμηκός (ουδ.): κουρασμένο, κατάκοπο
κερχανές: πορνείο
κεύθω: κρύβω, καλύπτω, σκεπάζω· βλ. και τόδε
κίλλης: μικρόσωμος γάιδαρος
κλάκα: επιδοκιμαστικές ή αποδοκιμαστικές εκδηλώσεις εγκαθέτων σε δημόσιες εκδηλώσεις με σκοπό την πρόκληση εντυπώσεων
κλέος: δόξα, φήμη
κλήθονας: λαϊκό λατρευτικό και μαντικό έθιμο που τελείται από νεαρά κορίτσια ανήμερα των γενεθλίων (του «γενεσίου») του Ιωάννη του Πρόδρομου (24 Ιουνίου)

κογιονάρω: κοροϊδεύω
κοκκόνα: κουκούτσι
κόλπος: αιδείο
κομμάτι: λιγάκι
κομπορήμων: καυχηματίας, αλαζόνας
κομπώνω: ξεγελώ, εξαπατώ
κόνικλος: κουνέλι
κοντόμερος: αυτός που έχει τις μέρες του κοντές/λίγες, που πρόκειται να πεθάνει σύντομα

κουβαροσουκιά: είδος ινδικής συκιάς, μπάνιαν (ficus bengalensis/indica)

κουλουάρ: διάδρομος σε γήπεδο στίβου
κουστωδία: συνοδεία, φρουρά
κοφοχερίζω: κόβω το/τα χέρι, -α, ακρωτηριάζω
κοφοχρονιά (επίρρ.): προτού τελειώσει η χρονιά, πρόωρα
κρίκος: κρίκος, βέρα· γερανός (ανυψωτικό μηχανήμα), με σεξουαλικές συνδηλώσεις
κρονόληρος: ξεμωραμένος
κυκλοδίωκτος: περιφερόμενος/περιπλανώμενος σε σχήμα κύκλου· διωγμένος από «κύκλους» (κλίκες, λογοτεχνών κτλ.)

κύρης: πατέρας
κυφός: σκυφτός, καμπουριασμένος
κωζερί: κώζερί, (ανεπίσημη) συζήτηση, συνήθως πάνω σε λογοτεχνικά/καλλιτεχνικά θέματα
κωλονέλος: συνταγματάρχης (με το -ω- μάλλον για άμεση σύνδεση με τον κύλο)

λαγός: (τριχωτό) γυναικείο αιδείο
λάθρα: κρυφά, ύπουλα, μυστικά
λάιτσμαν: «επόπτης γραμμών», βοηθός διατητή στο ποδόσφαιρο

λάκτισμα: κλοτσιά
λαμογιά: απατειωιά, παρανομία
λάντζα: δοχείο για πλύσιμο μαγειρικών σκευών· πλύσιμο μαγειρικών σκευών· πλυσταριό
λαχταρώ: σπαρταρώ
λεκτική: το λέγειν, λεκτικό
λέσχη: κλαμπ
λευτερωμένοι (στίχοι): στίχοι ανισοσύλλαβοι και με χαλάρωση κανόνων της παραδοσιακής στιχοουργίας (vers libérés)
λίαν: πολύ
λιγουρεύω: λιγουρεύομαι, λιμπίζομαι
λιμώνας: λιμάνι
λιμνιά (πληθ.): λίμνες/έλη, λιμνισία μέρη
λίμπινο: σεξουαλικό ένστικτο, ηδονική ορμή
λογάς: φλύαρος, φαφλατάς
λογιάζω: σκέφτομαι
Λουμίδα, στου: στο πατάρι του αθηναϊκού καφεονείου Λουμίδα, τόπο συνάντησης λογοτεχνών (1938 κ.ε.)
λωτομάτα (θηλ.): αυτή που έχει μάτια μεγάλα σαν φύλλα λωτού

μαγγανεία: μαγεία, θαυματουργία
Μακεδόνσκατοι: Σλαβομακεδόνες (με αναφορά στο επιτασσόμενο, στο βουλγαρομακεδονίτικο ιδίωμα, θηλ. άρθρο -τα· Μακεντόνσκατα: Σλαβομακεδονόχωρα, τανύν Σεβέρνα Μακεντόνια)

Μακρονήσι: Μακρονήσος
μάλιστα, τα: πάρα πολύ
μανιαδάκι βλ. Πίνακα ονομάτων
μανιάζω: θυμώνω, οργίζομαι
μανίκι: λαβή/άκρη (ξίφους, σιλήτου)
μαστοράντζα: μάστορας/τεχνίτης, μαστόρια (συλλογικά)

ματίζω: αυξάνω το μήκος αντικειμένου προσθέτοντάς του προέκταση
μεγαλοβίζιτα: επί πληρωμή επίσκεψη πόρνης σε πλούσιον άντρα

μέν: μην
μέσπιλον: μούσμουλο
μηδέν άγαν: (μην κάνεις) τίποτε το υπερβολικό, «μην το παρατραβάς»

μην: μήπως
μηχανή: μηχανορραφία, ραδιοϋργία
μικρόθεν, από: από τα μικράτα μου, από τότε που ήμουν μικρός/παιδί

μνίστρος: υπουργός
μιξοκάλβειος: μισοκαλβικός, ανάμεικτος με καλβικά στοιχεία

μισοτύραννος: αυτός που μισεί τους τυράννους/δικτάτορες

μνέαν (γ' πληθ. παρατ.): ορκίζονταν
μονοκοτυλήδονα (πληθ.): φυτά που το έμβρυο ή ο σπόρος τους αναπτύσσει μόνον ένα

εμβρυακό φύλλο ή κοτυληδόνα όταν βλαστήσει

μόρτικος: μάγκικος, αλανιάρικος
μότορσιτ: εμπορικό πλοίο με ντιζελοκινητήρα
μπαγκέρης: τραπεζίτης
μπαϊράκι: πολεμική σημαία, λάβαρο· σηκώνω
μπαϊράκι: επαναστατώ, στασιάζω, εξεγείρομαι

μπαλόσημον: λάδωμα/μίζα για την εισαγωγή κρεάτων Αργεντινής επί ουφυουργίας (1972-1973) του χουντικού στρατιωτικού Μιχαήλ Μπαλόπουλου (1921-1976)

μπαμπουκαλαμώνας: συστάδα από δέντρα μπαμπού

μπανίζω: παρακολουθώ/βλέπω, συνήθως κρυφά, θεάματα ή πράξεις σεξουαλικές

μπεσκέδες (πληθ.): ίσως «μπες και δεσ», παρωνύμιο για κατηγορία παικτών του χρηματιστηρίου που συμμετέχουν επιφυλακτικά, αλλά θετικά σε συγκεκριμένη αγοραπωλησία

μπιτζώ: τελειώνω
μπλαζέ: επιδεικτικά ασυγκίνητος, -η / απαθής, αδιάφορος, -η

Μπουμπουλιά: κτήριο της οδού Μπουμπουλίας στην Αθήνα όπου τα κρατητήρια της Ασφάλειας

μυρμη(δ)όνα: σφήκα
μυς: ποντικός

νιοκόρη: κορίτσι νεαρής ηλικίας
Νισχαντχοί βλ. Βινταρμπχοί

νουρά: ουρά

νταρντανέ (θηλ.): σαν νταρντάνα, εύσωμη, μεγαλόσωμη

ντοστογέφσκι: ίσως κοκτέιλ με βάση ρωσική βότκα

ντρόγκα: ναρκωτικό

ξεθηλυκώνω: ξεκουμπώνω
ξεχάνω: ξεχνώ

ξεκουρτισμένος: ξεκουρδισμένος

όβολα (πληθ.): χρήματα, αμοιβή
όθε: από όπου, από όσου

όι: όχι

ονόφλυξ: μέθυσος, αλκοολικός

ολολυγμός: κλάμα, θρήνος

όναγρος: ασιατικός αγριογάιδαρος (equus hemionus)

όντας (επίρρ.): όταν

όρνια: όρνια
όρνια: όρνια

οσκέδες (πληθ.): ίσως αρνητές (< όσκε = όχι), παρωνύμιο για κατηγορία παικτών του χρηματιστηρίου που αρνούνται να μπουν σε συγκεκριμένη αγοραπωλησία

οτηρός: δραστήριος
ούλος: όλος
ου μην: αλλά
οφθήσομαι (παθ. μέλλ.): θα εμφανιστώ, θα ιδωθώ, θα με δεις
οφρύς: φρύδι

πά': πάνω
παγάνα: κυνήγι
πάγκαλος: πανέμορφος

πάλα: παλιά
παλτεσου: επενδύτης, παλτό

παπαγαλάκι: αυτός που επαναλαμβάνει μηχανικά και άκριτα (ή και επί σκοπού) λόγια άλλων

πάππαρος: άλογο

παράς: χρήμα

παράτα: παρέλαση, φανφαρόνικη επίδειξη/εκδήλωση

παρατράπης (β' εν. παθ. αόρ.): παρεκτρέπης, βγήγες από τον δρόμο σου

Παρλιαμέντο: Βουλή

πατριδαρχώ: είμαι/γίνομαι αρχηγός πατρίδας, εθνάρχης

πατρομακεδνός: μακεδονοπατέρας

παθύς: παχύς

Παττακία: Ελλάδα επί απριλιανής δικτατορίας (1967-1973)

πείραξις λογισμού: ενόχληση, βάσανο, πειρασμός της σκέψης

πεκουίνια (πληθ.): χρήματα

Πεντάγωνον: πενταγωνικό κτίριο του Υπουργείου Αμύνης των Η.Π.Α. στη Virginia, και κατ' αναλογία το συγκρότημα του ελληνικού Υπουργείου Εθνικής Αμύνης στην Αθήνα ή, γενικά, οι ένοπλες δυνάμεις

πεντηκονταέτηρος: με την ευκαιρία της επετείου των 50 χρόνων (εδώ, από τον θάνατο)

Πεπόρος: Πόρος

πεπορωμένος: παθιασμένος, φανατισμένος· κάτοικος/παραθεριστής του Πόρου

περιοδικάρχης: εκδότης/ιδιοκτήτης περιοδικού

περμαγκανάτ: υπερμαγγανικό κάλιο, χρησιμοποιούμενο, εκτός των άλλων, ως απολυμαντικό στους οίκους ανοχής

περτικολαίμισσα (θηλ.): αυτή που έχει λαιμό πέρδικας

πετροσελίονο: πετροχελιδόνι

πιάτσα: περιοχή συχαζόμενη μόνιμα από εκπορευόμενα, -α άτομο, -α

πίβουλος: επίβουλος, δόλιος

πικέτο: είδος χαρτοπαγιού

πκιάν(ν)ω: παίρνω
πληρωθήσεται (γ' εν. παθ. μέλλ.): θα γεμίσει
πλήσσω: σκάνω από στενοχώρια, πλήξη

ποθυμιά: επιθυμία, καύλα
πόκα: είδος χαρτοπαγιού

πολιόθριξ: γκριζομάλλης, φαρομάλλης

Πολιτεία: βόρειο αθηναϊκό προάστιο

πολλά (επίρρ.): πολύ

πολύστομος: αυτός που λέγεται από πολλά στόματα

πομπή: ντροπή, πράξη/διαγωγή που αξίζει διαπόμπευση

ποσάκις: πόσες φορές

ποστάρω: αναρτώ, στέλνω/διαβιβάζω με ανάρτηση

ποσώς: καθόλου

'πού: από

'πού κά': από κάτω

πουλλάτζι: πουλάκι

πουνέντε(ς): δυτικός άνεμος

πουνιάλο: μαχαίρι, σιλήτο

πόχει: που έχει

ππακλαβάς: μπακλαβάς

πράμα: αιδίο

πρασνοφουρός: φανατικός οπαδός/μπράβος του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

πρεσβεία: μεσολάβηση· πρεσβεία/πρεσβευτική αποστολή

πρηνης: πεσμένος μπρούμυτα

πριάπειος: σεξουαλικός

προγάστωρ: κοιλαράς

πρόγκα: λουδορία, γλευσμός

προσώρας: για την ώρα, προσωρινά

προύμουττα: μπρούμυτα

πρυτανεία: δωρεάν σίτιση, παρουσία αμειβόμενης

πρώτης: πρώτης (πολυτελούς) κατηγορίας

πρωτοκλασάτος: πρώτης κοινωνικοοικονομικής τάξεως

πυγή: γλουτός, -οί, πισινός

πυργώνω: υψώνω σαν πύργο, -ους

πώγων: πιγούνι· γενειάδα

ραθυμών: τεμπελιάζοντας, τεμπέλης

ριγηλός: ταραγμένος (από ριπές ανέμου ή κύματα)

Ρίζος: εφ. Ριζοσπάστης

ριμάς: έμμετρη ομοιοκατάληκτη διήγηση

ροβολάω: καταρακιδώ, τρέχω γρήγορα

ρομ-του-λετατζήδες (πληθ.): ιδιοκτήτες ενοικιαζόμενων δωματίων

ρουάζομαι: ουρλιάζω

σαγήνη: δίχτυ, γ(ο)ητευτική παγίδα

σαίρομαι: χαιρομαι

σαπάκι: αντικείμενο σάπιο και/ή κακής ποιότητας, μετοχή επισφαλής

σαπουνάς: σαπυνοβιομήχανος

σεβάζουμαι: συμφωνώ (με κάποιον)
σείλη (πληθ.): χείλη
σειμωνιά: χειμωνιά
'σεις (β' εν. υποτ. ενεστ.): έχεις
σερούκλα: χερούκλα
σίγαρον: τσιγάρο
σικέ: προκαθορισμένος, με το αποτέλεσμα του προσυμφωνημένο
σιόνι: χιόνι
σιπεθιά: τουφεκιά
'σιτήριο: εισιτήριο (εδώ πλοίου)
σκαρί: καράβι
σκαράκι: ψαροπαγίδα
σκαρφωμένος: σκουληκοφαγωμένος
σκονάκι: δόση ναρκωτικού σε σκόνη
Σκουπιανοί: Σλαβομακεδόνες των Σκοπίων (της Β. Μακεδονίας)
σκώπτης: είρωνας, σατιριστής
σουαρέ: βραδινό, βραδινή φιλική συγκέντρωση
σούμπιτος: αφνίδιος, ξαφνικός· βουτώ σούμπιτος: βουτώ ορμητικά, κατευθείαν
σουριζώ: σφυριζώ
Σοφοκλέους, η: το Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών στην οδό Σοφοκλέους
σπουδακτικά του: με βιασύνη
'σσιστεί (γ' εν. υποτ. αορ.): σχιστεί
στάση: ανταρσία, εξέγερση
σταυροπήγιον: μοναστήρι χτισμένο με μπήξιμο στα θεμέλιά του σταυρού σταλμένου από πατριαρχείο
στράκα: ξερός θόρυβος/κρότος
στρατσόχαρτο: χοντρό χαρτί περιτυλίγματος
στρέχω: αποδέχομαι· ικανοποιούμαι, αρέσκομαι
στυφάδα: στυφός/ξινός/αποδοκιμαστικός τρόπος, ύφος
σύσκιος: αυτός που καλύπτεται παντού από πυκνή σκιά, σκιερός

ταγκισμένος: αλλοιωμένος και με δυσάρεστη γεύση και μυρωδιά
ταγός: ανώτερος άρχοντας, ηγέτης
τα μάλιστα βλ. μάλιστα
τανύζω: τεντώνω
ταρτούφος: υποκριτής
τέξης, μέχρι: μέχρι· μέτρο, αποπληξίας/λιποθυμίας, θανάτου
τερέν: αγωνιστικός χώρος γηπέδου
τες: τις
Τετάρτη Αυγούστου: δικτατορικό καθεστώς της 4.8.1936 (έως και την Άνοιξη του 1941 και την αρχή της Κατοχής)
τζαι, τζ': και, κι
τζακαράντα: ιακαράνδη η μμηλήφυλλος (jacaranda mimosifolia), δέντρο με χαρακτηριστι-

κά μοβ άνθη
τζιντζιριστά (επίρρ.): κουδουνιστά
τζιτρινότρισε (κλιτ.): ξανθέ
τζίφρα: υπογραφή
τζόβενο (ειρων.): νέος, αυτός που κάνει τον νέο ή μιμείται τους τρόπους ή την εμφάνιση των νέων
τζοιμούμαι: κοιμάμαι, πεθαίνω· ετζοιμήθηκε: κοιμήθηκε, πέθανε
Τζύπρου: Κύπρος
τζύρης: πατέρας
'τι: διότι
τιβή / τι-βίδα: τηλεόραση
τιμ: ομάδα, επιτελείο
τό: αυτό που
τόδε μνήμα κεύθει: αυτός ο τάφος (τον) κρύβει/σκεπάζει
τότενες: τότε
'ουλούπα: τούφα (ίσως με την έννοια παχουλή, φουσκωτή)
τουτέστιν: δηλαδή, ήτοι
τράκα: δανεισμός χρημάτων χωρίς επιστροφή
τριπιτσόν: τιμμπουσόν, εργαλείο για άνοιγμα φελλού/πώματος μπουκαλιού
τρωκτοφόντης: φονιάς τρωκτικών (εδώ, ποντικών)
τσ': της
τσάμης: τουρκαλβανός· πολύ φορτικός, άγριος, καβγατζής
τσάλια: φύλαξη, σκοπιά, παραμόνεμα· είμαι στην τσάλια: είμαι σε επιφυλακή / ετοιμότητα, παραφυλάω
τσουλεύω: εκπορνεύομαι
τσουπάνω: τρώω πολύ, «την πατώνω», φουσκώνω από το φαί
τσούρα: κατσίκια
τταμπουράς: ταμπουράς, έγχορδο μουσικό όργανο με μακρύ χέρι, συγγενικό με το λα(γ)ούτο και το σάζι
τυρανόφρων: αυτός που έχει τυραννικά/δικτατορικά φρονήματα
τω: των

υακίνθιος: «ζουμπούλης», Ζακυνθινός
υγρόζωος: αυτός, -ή που ζει μέσα στο νερό, υδρόβιος
υζώ: γρυλλίζω, βγάζω υπόκωφες κραυγές σαν γουρούνι
υπέρτροφος: ογκώδης, υπερανπτυγμένος

φαλαγγίτης: μέλος παραστρατιωτικής φασιστικής οργάνωσης
Φαμαγκούστα: Αμμόχωστος
φελούκα: ξύλινο πλοιάριο, χαμηλό και χωρίς κατάστρωμα, εφοδιασμένο με ιστία και κουπιά

φενάκη: απάτη
φευγατζώ: τρέπω σε φυγή
φινάλε: λήξη, τελική (θεατρική) σκηνή ή (μουσική) μελωδία
φλασάρω: βγάζω φλας και στρίβω· (στην αρχή) θυμώνω, εκνευρίζομαι
φλοιάβισμα: ελαφρός ήχος κυμάτων που φτάνουν στην ακτή
φλωράκι: νεαρός (ή παρακατιανής κλάσεως) φλώρος, σοκολατόπαιδο
φουμέρνω: καπνίζω
φουνταρισμένος: βουλιαγμένος
φούρμπος: πονηρός
φρέντο: κρύος, παγωμένος
φρούδος: απατηλός, μάταιος
φτανόκελλος: ελαφρόμυαλος
φωνογράφος: γραμμόφωνο

χα (επιφ.): έ
χάθου (β' εν. προστ. αορ.): χάσου
Χαϊδάρι: στρατόπεδο συγκέντρωσης των Ες Ες (SS) στο δυτικό προάστιο της Αθήνας Χαϊδάρι
χαμνόλοος: αμετροεπής
χαρτάκι: πτυχίο
χαρώ σε (α' εν. υποτ. αορ.): να σε χαρώ, άντε μπράβο

χάσμημα: χασμουρητό
χασμώμαι: χασμουριέμαι
χέλω: θέλω
χερακίων: πιάνω/αρπάζω με το/τα χέρι/χέρια, φουχτώνω
Χρίσκειλ: ΧΡΙΣ.Κ.Ε.Α. (Χριστιανοδημοκρατικών Κοινωνικών Κόμμα Ελλάδος), ακροδεξιός κομματικός σχηματισμός της μεταπολιτευτικής περιόδου

ψουμί: ψωμί
Ψυροκόστανα: Ελλάδα

ωδοποιός: ποιητής (λυρικών) ωδών

à la manière de...: με τον τρόπο του...
captain Jimmy: καπετάνιος Τζίμις
Cecil: ίσως το ομώνυμο ξενοδοχείο στο κέντρο της Αθήνας
malest, Cornifici, tuo Catullo: Κορνιφίκιε, ο Κάτουλλός σου είναι αδιάθετος
mass media: μαζικά μέσα ενημέρωσης
post-doc: μεταδιδακτορικό
resorts (πληθ.): θέρετρα
vates: μάντης, προφήτης
virtual: εικονικός, -ή, μη πραγματικός, -ή

ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ (επιλογή)

Αλέξανδρος, κυρ βλ. κυρ Αλέξανδρος
 Αλογομούρηδες (πληθ.): Γεώργιος Αλογοσκούφης (γενν. 1955), οικονομολόγος, πολιτικός και υπουργός
 Αλύχτης: Οδυσσέας Ελύτης [Αλεπουδέλης] (1911-1996), ποιητής και κριτικός
 Ανδρέας: Ανδρέας Γ. Παπανδρέου (1919-1996), πολιτικός, αρχηγός κόμματος και πρωθυπουργός
 Ανθίας: Τεύκρος Ανθίας (1903-1968), κύριος ποιητής της Αριστεράς, γνωστός κυρίως για τη νεανική συλλογή του *Τα σφυρίγματα του Αλήτη* (1929)
 Αντώνιος: Αντώνης Τρίτσας (1937-1992), αρχιτέκτονας, αθλητής, πολιτικός και δήμαρχος Αθηναίων
 Αρκάς: σκιτσογράφος και συγγραφέας με καταγωγή από την Αρκαδία, με άγνωστο ονοματεπώνυμο
 Αυτιάς: Γιώργος Αυτιάς (γενν. 1956), δημοσιογράφος, τηλεπαρουσιαστής
 Βαϊάνος: Μάριος Βαϊάνος (1905-1975), εκδότης και συγγραφέας, ένθερμος υποστηρικτής του Κ. Π. Καβάφη
 Βαρτάνης: συνταγματάρχης Άγγελος Βαρτάνης, κεντρικός ήρωας της τηλεοπτικής σειράς *Άγνωστος πόλεμος του Νίκου Φώσκολου*
 Βέλτσος: Γιώργος Βέλτσος (γενν. 1944), συγγραφέας, καθηγητής πανεπιστημίου
 βλαχοδήμαρχος: Κώστας Μπακογιάννης (γενν. 1978), δήμαρχος Καρπενησίου, περιφερειάρχης Στερεάς Ελλάδος και δήμαρχος Αθηναίων
 Βουδόριος βλ. Μίλητος
 Βρούτσεφ: Νικήτα Σεργκέγεβιτς Χρυστόσοφ [Никита Сергеевич Хрущёв] (1894-1971), Γενικός Γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος και πρωθυπουργός της Ε.Σ.Σ.Δ.
 Γερακίονες (πληθ.): Σακελλάριος Γερακιός, φιλόλογος καθηγητής και διευθυντής στη Βαρβάκειο Σχολή
 Γεώργιος: Γεώργιος Β' Γλύξμπουργκ (1890-1947), βασιλιάς των Ελλήνων
 Γεώργιος, χιλιάρχος: Γεώργιος Παπαδόπουλος (1919-1999), συνταγματάρχης, δικτάτορας που πρωτοστάτησε στο πρωξικόπλημα και τη δικτατορία της 21ης Απριλίου 1967 και «πρόεδρος» της Ελληνικής Δημοκρατίας
 Γιάλουρος, Πέτρος: κύριος μαθητής (1938-1956) που σκοτώθηκε σε διαδήλωση από τις βρετανικές αποικιακές δυνάμεις
 Γιάννα: Γιάννα Αγγελοπούλου-Δασκαλάκη (γενν. 1955), δικηγόρος, πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 και της Επιτροπής «Ελλάδα 2021»
 Γιατράς, Πάτροκλος: ψευδώνυμο του φιλόλογου, ποιητή και κριτικού Νάσου Βαγενά (γενν. 1945)
 Γιοσμάς: Βαγγέλης Γιοσμάς, αντιστασιακός του ΕΑΜ στη Λέσβο, που φυλακίστηκε το 1945
 Γιώγος: Παναγιώτης Γιώγος, αντιστασιακός του ΕΑΜ στη Λέσβο, που φυλακίστηκε το 1945
 Διάκος: Αθανάσιος Διάκος (1788-1821), ήρωας της Ελληνικής Επανάστασης
 Ζάγρας, Πήλιος: Απόστολος Γ. Κωνσταντινίδης (1888-1971), πηλιορείτης (ζαγοριανός) συγγραφέας και έμπορος που έδρασε κυρίως στην Αλεξάνδρεια
 Ζαχαρίας: μικροκαμωμένος και καταπιεζόμενος σύζυγος, ήρωας δημοφιλούς γελοιογραφίας και κόμικ («Η Χοντρή και ο Ζαχαρίας») του περ. *Θησαυρός*
 Ζωίτσα: Ζωή Κωνσταντοπούλου (γενν. 1976), πολιτικός, πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων στην πρώτη κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ (2015)
 Ηπαταχός-βλ. Πατταχός
 Ιγνάθιο βλ. Μεχίας
 Ιερώνυμος: Ιερώνυμος Κοτσώνης (1905-1988), πρωθιερέας των Ανακτόρων και αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κατά τη δικτατορία (1967-1973)
 Καββαθίας: Νίκος Καββαθίας (1910-1975), ναυτικός, ποιητής και πεζογράφος
 Κακκαλίδης, Θωμάς: αλεξανδρινός στιχοπλόκος και εκδότης, γνωστός με το ψευδώνυμο Μινόρακι
 Κανάρης: Κωνσταντίνος Κανάρης (1793-1877), πυρπολητής κατά την Ελληνική Επανάσταση, ναύαρχος και κατόπιν πρωθυπουργός της Ελλάδας
 Καντιώτης: Αυγουστίνος Καντιώτης (1907-2010), μητροπολίτης Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας στα χρόνια 1967-2000, γνωστός για τις υπερσυντηρητικές απόψεις του.
 Καπανής / Καπα Νί: Κ. Ν. Κωνσταντινίδης (1885-1971), αλεξανδρινός συγγραφέας
 Καράγιωργας: Σάκης Καράγιωργας (1930-1985), καθηγητής με έντονη αντιδικτατορική δράση και αργότερα πρόεδρος του Παντείου Πανεπιστημίου

Καραμάν Αλής: Κώστας Αχ. Καραμανλής (γενν. 1956), πολιτικός, αρχηγός κόμματος, πρωθυπουργός
 Κέρουακ: Τζακ Κέρουακ [Jack Kerouac] (1922-1969), αμερικανός πεζογράφος και ποιητής γαλλοκαναδικής καταγωγής
 Κινύρας: μυθικός ιερέας της Αφροδίτης και βασιλιάς της Πάφου και της Κύπρου
 Κίσινγκερ: Χένρι Άλφρεντ Κίσιντζερ [Henry Alfred Kissinger] (γενν. 1923), αμερικανός πολιτικός γερμανοεβραϊκής καταγωγής, υπουργός Εξωτερικών των Η.Π.Α.
 Κογκρεσίδης Τζόνι: Τζόνι Φιτζέραλντ Κένεντι [John Fitzgerald Kennedy] (1917-1963), πολιτικός, πρόεδρος των Η.Π.Α.
 Κοέλιο: Πάουλο Κοέλιο ντε Σούζα [Paulo Coelho de Souza] (γενν. 1947), βραζιλιάνος ποιητής και πεζογράφος
 Κοζάνης, ο: Διονύσιος (Νικόλαος) Ψαριανός (1912-1997), μητροπολίτης Σερβίων και Κοζάνης (1957-1997)
 Κοθωνάιος βλ. Οθωνάιος
 Κούβελας: Σωτήρης Κούβελας (γενν. 1936), πολιτικός, δήμαρχος Θεσσαλονίκης και υπουργός, ο οποίος είχε αποκαλέσει τους ποιητές «λαπάδες»
 κυρ Αλέξανδρος: Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης (1851-1911)
 Κωλιάτος, Δημήτριος: Δημήτριος Κωλιάτος (γενν. 1937), λογοτέχνης και σκηνοθέτης
 Κωνσταντίνος / Κωνσταντίνος, κοπρίτης: Κωνσταντίνος Β' Γλύξμπουργκ (γενν. 1940), πρώην βασιλιάς των Ελλήνων
 Κωνστιπατέν: Κ. Π. Καβάφης
 Κώστας Μπουκοφρύδας: Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής (1907-1998), αρχηγός κόμματος, πρωθυπουργός και πρόεδρος της Δημοκρατίας
 Λεύκιος: Λεύκιος Ζαφειρίου (1948-2022), κύριος φιλόλογος και λογοτέχνης
 Λιώκηδες (πληθ.): Λεωνίδα Στ. Λιώκης, καθηγητής της χημείας στη Βαρβάκειο Σχολή
 Λώρης: ίσως παιγνιώδης αναφορά στον πιανίστα και μουσικοσυνθέτη Λώρη Μαργαρίτη (1895-1953)
 Μάγνης: Πέτρος Μάγνης (= Κ. Γ. Κωνσταντινίδης, 1880-1953), αλεξανδρινός ποιητής και αντικαβαφικός κριτικός
 Μαλάνος: Τίμος Μαλάνος (1897-1984), αλεξανδρινός κριτικός, μελετητής των Καβάφη, Σεφέρη, Τσίρα κ.ά.
 Μανασσής: βιβλικός βασιλιάς της Ιουδαίας, άδικος, σκληρός και με ροπή στην ειδωλολατρία
 μανιαδάκι: Κωνσταντίνος Μανιαδάκης (1893-1972), στρατιωτικός, υφυπουργός επί δικτατορίας
 Μεταξά και υπουργός στις κυβερνήσεις Κορυζή και Τσουδερού
 Μαντόνα: Μαντόνα Λουίζ Σικόν [Madonna Louise Ciccone] (γενν. 1958), αμερικανίδα τραγουδίστρια
 Μάριος: Μάριος Πονμερσί [Marius Ponmercy], πρόσωπο των *Αθλίων* [Les Misérables] του V. Hugo
 Ματθαίος Πασκάλης: ψευδώνυμο του ποιητή Γ. Σεφέρη
 Μελάς: Σπύρος Μελάς (1882-1966), εκδότης, συγγραφέας και ακαδημαϊκός
 Μεταξάς: Ιωάννης Μεταξάς (1871-1941), στρατιωτικός, πρωθυπουργός και δικτάτορας του καθεστώτος της 4ης Αυγούστου 1936
 Μεχίας: Ιγνάθιο Σάντσεθ Μεχίας [Ignacio Sánchez Mejías] (1891-1934), ισπανός ταυρομάχος, για τον οποίο είχε γράψει ποίημα ο Federico García Lorca
 Μητσωτός, Κυριάκος: Κυριάκος Κ. Μητσοτάκης (γενν. 1968), πολιτικός, πρωθυπουργός
 Μίλητος Βουδόριος: Μέλητος Βουδούρης (γενν. 1939), συγγραφέας
 Μουζάλας: Ευστράτιος Μουζάλας, καθηγητής της γυμναστικής στη Βαρβάκειο Σχολή
 Μπαμπατέμελης / πάτερ Τέμελ: Στυλιανός-Άγγελος Παπαθεμελής (γενν. 1938), δικηγόρος, υπουργός και αρχηγός κόμματος
 Μπερλής: Αρης Μπερλής (1944-2018), μεταφραστής, δοκιμογράφος και κριτικός λογοτεχνίας
 Μπερλουσκόνι: Σίλβιο Μπερλουσκόνι [Silvio Berlusconi] (γενν. 1936), ιταλός επιχειρηματίας, καναλάρχης και πρώην πρωθυπουργός
 Μπουκοφρύδας βλ. Κώστας Μπουκοφρύδας
 Μπουκόφσκι: Τσαρλς Μπουκόβσκι [Charles Bukowski] (1920-1994), γερμανοαμερικανός ποιητής και πεζογράφος
 Μωχάμετ Άλι: Μουχάμαντ Άλι πασάς [Muhammad 'Alī bāshā], καβαλιώτης τουρκαλβανός κυβερνήτης της Αιγύπτου και κατόπιν ηγεμόνας της

Νεφέλη: ψευδώνυμο της κύριας ποιήτριας Μαρούλας Γεωργιάδου-Ζαφείρη (1925-1957)

Νιάρχος: Σταύρος Νιάρχος (1909-1996), εφοπλιστής, επιχειρηματίας και συλλέκτης έργων τέχνης

Οδυσσέας: ίσως ο χουντικός στρατιωτικός και «αντιπρόεδρος» της Ελληνικής Δημοκρατίας Οδυσσεύς Αγγελής (1912-1987)

Οθωνάιος: Αλέξανδρος Οθωνάιος (1879-1970), στρατιωτικός και πολιτικός, ηγέτης αποτυχημένου βενιζελογενούς πραξικοπήματος το 1933

Παναγούλης: Αλέκος Παναγούλης (1939-1976), πολιτικός και ποιητής με έντονη αντιδικτατορική δράση, αργότερα βουλευτής

Πατρίκιος: Τίτος Πατρίκιος (γενν. 1928), ποιητής και πεζογράφος

Πάτροκλος Γιατράς βλ. Γιατράς

Παττακός, Στυλιανός (1912-2016), ταξίαρχος, από τους πρωτεργάτες του πραξικοπήματος και της δικτατορίας της 21ης Απριλίου 1967, υπουργός και αντιπρόεδρος της κυβέρνησης

Πενταγωνίδης βλ. Κογκρεσιδής

Περίδης: Μιχάλης Περίδης (1895-1968), αλεξανδρινός συγγραφέας, κριτικός του Καβάφη και βασικός συντελεστής του περ. *Γράμματα*

Πετρόμπεης: Πέτρος (μπέης) Μαυρομιχάλης (1765-1848), μανιάτης πρόκριτος, αγωνιστής της Επανάστασης και πολιτικός

Πήλιος Ζάγρας βλ. Ζάγρας

Πιερίδης: Γιάγκος Πιερίδης (1897-1970), αλεξανδρινός πεζογράφος, κριτικός του Καβάφη

Ραβέλ: Μορίς Ραβέλ [Joseph-Maurice Ravel] (1875-1937), γάλλος μουσικοσυνθέτης και πιανίστας

Ρέμος: Ρένος Η. Αποστολίδης (1924-2004), φιλόλογος, συγγραφέας και κριτικός

Σαββίδης: Γιώργος Πάνου Σαββίδης (1929-1995), φιλόλογος και κριτικός, καθηγητής πανεπιστημίου

Σακκάς, Αμμόνιος (175-242 μ.Χ.): νεοπλατωνικός φιλόσοφος της Αλεξάνδρειας

Σαμαριών: Αντώνης Σαμαράκης (1919-2003), πεζογράφος

Σάντσεθ βλ. Μεχίας

Σεγκοπούλου: Ρίκα Αγαλλιανού-Σεγκοπούλου (περ. 1900-1956), αλεξανδρινή συγγραφέας και εκδότρια, επιμελήτρια της πρώτης συγκεντρωτικής έκδοσης των «αναγνωρισμένων» ποιημάτων του Καβάφη (1935)

Σημίτης: Κωνσταντίνος (Κώστας) Γ. Σημίτης (γενν. 1936), πολιτικός, αρχηγός κόμματος, πρωθυπουργός

Στράους: Φραντς Γιόζεφ Στράους [Franz Joseph Strauss] (1915-1988), χριστιανοδημοκράτης πολιτικός, πρωθυπουργός της Βαυαρίας και ομοσπονδιακός υπουργός της Δ. Γερμανίας

Στυλιανός, χιλίαρχος: βλ. Παττακός

Τάσκα: Χένρι Τζόζεφ Τάσκα [Henry Joseph Tasca] (1912-1979), αμερικανός διπλωμάτης, πρέσβης στην Ελλάδα στα χρόνια 1970-1974

Τίμος: βλ. Μαλάνος

Τσίρκας: Στρατής Τσίρκας (1911-1980), αιγυπτιώτης λογοτέχνης και κριτικός

Φιλύρες Ρώμοι (πληθ.): Ρώμος Φιλύρας [Ιωάννης/Γιάγκος Β. Οικονομόπουλος] (1888-1942), ποιητής

Φούσκας βλ. Καραμάν Αλής

Χειμωνάς: Γιώργος Χειμωνάς (1938-2000), ψυχίατρος, πεζογράφος, δοκιμογράφος και μεταφραστής

Χοντρή: παχύσαρκη και τεραστίων διαστάσεων σύζυγος, ηρωίδα δημοφιλούς γελοιογραφίας και κόμικ του περ. *Θησαυρός*: βλ. και Ζαχαρίας

Ωνάσης: Αριστοτέλης Ωνάσης (1906-1975), εφοπλιστής, επιχειρηματίας

Altan: Francesco Tullio Altan (γενν. 1942), ιταλός γελοιογράφος, δημιουργός κόμικ

Byron: George Gordon Byron (1788-1824), άγγλος ρομαντικός ποιητής, πολιτικός και φιλέλληνας

Édika: ψευδώνυμο του γάλλου αιγυπτιώτη καλλιτέχνη κόμικ Édouard Karali (γενν. 1940)

Manara, Milo: Milo (Maurilio) Manara (γενν. 1945), ιταλός ζωγράφος, δημιουργός κόμικ και συγγραφέας

Reiser: Jean-Marc Reiser (1941-1983), γάλλος δημιουργός κόμικ

Wolinski: Georges Wolinski (1934-2015), γάλλος σκιτσογράφος, δολοφονημένος σε τρομοκρατική επίθεση

Έλση Σαράτση, Η παρωδία το στρώνει

Coda

1. Η καλύτερη παρωδία είναι η κακή πλευρά του πρωτότυπου
2. Η χειρότερη παρωδία είναι ο σεβασμός του πρωτότυπου
3. Η άνοστη παρωδία είναι ο καγχασμός του πρωτότυπου
4. Η νόστιμη παρωδία είναι η νοσταλγία του πρωτότυπου
5. Η άθλια παρωδία είναι η ανυποληψία του πρωτότυπου
6. Η σατανική παρωδία είναι η υπέρβαση του πρωτότυπου
7. Η μισή παρωδία είναι η έκλειψη του πρωτότυπου
8. Η ανελέητη παρωδία είναι η ένοχη συνείδηση του πρωτότυπου
9. Η φευγάτη παρωδία είναι το παραλήρημα του πρωτότυπου
10. Η ανθεκτική παρωδία είναι η αντοχή του πρωτότυπου
11. Η καλοσυνάτη παρωδία είναι το συγχωροχάρτι του πρωτότυπου
12. Η ασεβής παρωδία είναι η ιδιοποίηση του πρωτότυπου
13. Η μοχθηρή παρωδία είναι η λογοκλοπή του πρωτότυπου
14. Η ήπια παρωδία είναι ο εκλεκτικισμός του πρωτότυπου
15. Η αγοραία παρωδία είναι το ξεπούλημα του πρωτότυπου
16. Η βέβηλη παρωδία είναι η σπουδαιοφάνεια του πρωτότυπου
17. Η δροσερή παρωδία είναι ο καύσωνας του πρωτότυπου
18. Η διεξοδική παρωδία είναι η πτώχευση του πρωτότυπου
19. Η ετοιματζίδικη παρωδία είναι η ανία του πρωτότυπου
20. Η τρύπια παρωδία είναι η στεγανότητα του πρωτότυπου
21. Η ολισθηρή παρωδία είναι τα κατάγματα του πρωτότυπου
22. Η τέλεια παρωδία είναι η σχιζοφρένεια του πρωτότυπου
23. Η ακανθώδης παρωδία είναι ο καταναγκασμός του πρωτότυπου
24. Η παιδαριώδης παρωδία είναι η πάροδος του πρωτότυπου
25. Η εμβριθής παρωδία είναι η απερισκεψία του πρωτότυπου
26. Η εμφανής παρωδία είναι ο ξερόβηχας του πρωτότυπου
27. Η εύθραυστη παρωδία είναι οι τριγμοί του πρωτότυπου
28. Η κόσμια παρωδία είναι η εθιμοφροσύνη του πρωτότυπου
29. Η επιτυχής παρωδία είναι ο σκοπός του πρωτότυπου
30. Η ατυχής παρωδία είναι η ξεροκεφαλιά του πρωτότυπου
31. Τέλος, η παρωδία δεν είναι παρά μια παρωδή ήγουν μουσική διασκέδαση του πρωτότυπου
32. Πιο τέλος ακόμα, η παροδικότητα του πρωτότυπου

Έλση Σαράτση, «Η παρωδία το στρώνει», *Χάρτης* [ηλεκτρ. περ.] 44 (Αύγ. 2022).

Στο οπισθόφυλλο:
Μποστ, «Ύμνος Ελλήνων...»

